

34
72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 898
9 AUGUST 1972

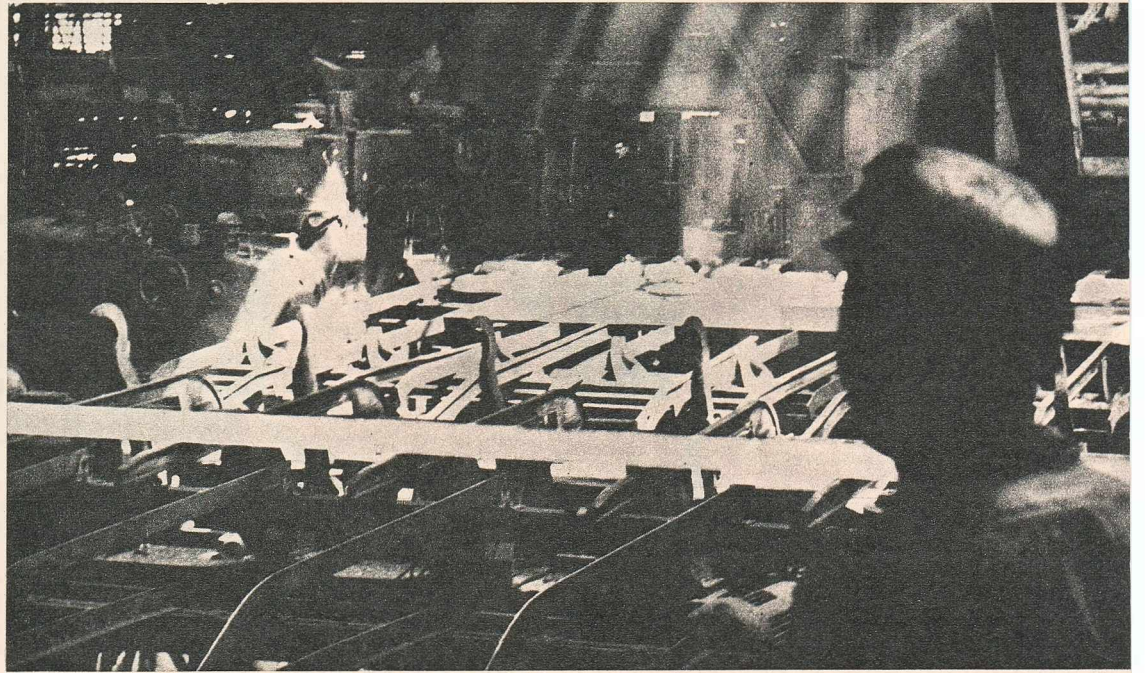
28 DE ANI

Sărbătorirea celei de-a 28-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist găsește întreaga țară profund angajată în îndeplinirea mărețului program elaborat de Conferința Națională a partidului. S-au împlinit 28 de ani de cînd victoria insurecției armate naționale antifasciste a deschis calea unor profunde transformări revoluționare, a realizării aspirațiilor de libertate și dreptate socială ale oamenilor muncii din patria noastră. Actul din august 1944 s-a înscris pentru totdeauna în cartea de aur a istoriei României ca strălucit simbol al patriotismului și eroismului întregului popor în frunte cu clasa muncitoare, al clarviziunii și al luptei pline de abnegație a gloriosului partid comunist. În noile condiții create după 23 August 1944, Partidul Comunist Român a organizat și condus cu succes bătăliile de amploare fără precedent care au impus primul guvern cu adevărat democratic din istoria țării. Prefacerile cu caracter revoluționar în viața politică, economică și socială a țării s-au împletit strîns cu ofensiva continuă împotriva forțelor reacționare ale claselor exploatatoare ale partidului lor. În cursul acestui proces s-au întărit unitatea clasei muncitoare, alianța muncitoresc-țărănească, s-a modificat radical raportul forțelor de clasă în favoarea maselor celor ce muncesc. Înfrîngerea politică definitivă a claselor exploatatoare a făcut posibilă cucerirea întregii puteri de către clasa muncitoare, instaurarea proprietății socialiste asupra principalelor mijloace de producție, trecerea la construirea societății socialiste.

Și au trecut de atunci 28 de ani. Douăzeci și opt de ani de victorii, de areuțări, care uneori păreau aproape de netrecut, înfrînte una după alta. Sînt ani în care a capatat contur din ce în ce mai viguros conceptul de mare cucerire al partidului comunist de a construi o țară nouă, socialistă, pe vechea, strămoșească glie românească. Privim la tot ce am realizat în acești ani și avem o legitimă și firească mîndrie. Pentru că e rodul minții noastre, al brațelor noastre, pentru că am pus la temelie fiecarei construcții sufletul nostru încărcat de dragoste de țară. «Avem motive să fim satisfăcuți de succesele obținute pe calea dezvoltării economico-sociale a României — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — mai ales dacă ținem seama de nivelul scăzut de la care am pornit». În acest an producția industrială a țării este de 21 de ori mai mare decît în 1938; producția agricolă globală din 1971 a depășit de 1,9 ori nivelul antebelic. Comparativ cu anul 1938, venitul național este în acest an de 7,6 ori mai mare, ceea ce a permis ca, paralel cu alocarea unor însemnate resurse pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a economiei, să se asigure îmbunătățirea continuă a nivelului de viață al întregului popor. Astăzi, salariul real este de peste 2,7 ori mai mare decît în 1938. Numai fondul alocat pentru salarii în 1972 este de peste 3 ori mai mare decît întregul venit național al anului 1938. În acest an, pentru cultură și învățămînt, pentru ocrotirea sănătății și asigurări sociale se alocă de la bugetul statului fonduri de 19-20 ori mai mari decît în 1938.

Sînt cifre care ne ajută să înțelegem drumul uriaș parcurs în acești ani, care ne demonstrează un adevăr, astăzi la îndemina oricui: tot ceea ce am realizat din îndemnul și sub conducerea partidului, tot ceea ce am proiectat să realizăm în viitor a fost și este subordonat omului, nevoilor sale de progres și bunăstare, a avut și are în vedere ridicarea României la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. «Preocuparea fundamentală a partidului, — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — țelul suprem al politicii sale, rațiunea însăși a construcției orînduirii socialiste și sensul a tot ceea ce înfăptuim este creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor, satisfacerea cît mai deplină a nevoilor întregului popor, asigurarea condițiilor pentru manifestarea pleneră a personalității umane». Sînt principii care își găsesc expresia în măsurile concrete stabilite de actualul plan cincinal și care sînt realizate cu succes. La Conferința Națională a partidului un ziarist străin ne-a spus: «Voi românii vă grăbiți să trăiți mai bine». Așa este. E un drept al nostru de a trăi mai bine, de a crea condiții copiilor și nepoților noștri să trăiască și mai bine. E un drept care își are o rădăcină înfiptă adînc în secole de istorie grea, iar o altă în talentul descătusat al poporului nostru, în geniul său creator, în credința sa nestrămutată în cel ce și-a asumat misiunea istorică de a-l conduce — Partidul Comunist Român.

A trecut puțină vreme de la Conferința Națională a partidului. Suficient însă pentru a convinge pe oricine de entuziasmul și hotărîrea cu care o țară întreagă a pornit entuziastă și hotărîtă să dea contur concret, palpabil, măsurilor elaborate de conferință. E o adevărată cursă contra cronometru pentru gîndire originală, eficiență, este o adevărată întrecere, mărturisită sau nu, pentru a găsi și aplica în producție cele mai eficiente măsuri capabile să ducă la realizarea de producții cît mai mari și de o calitate superioară. A gîndi, a gîndi și iar a gîndi eficient este o cerință obiectivă, pentru că eforturile fizice singure, oricît de mari ar fi ele, nu ne pot duce la realizarea marilor obiective pe care ni le-am propus. Și gîndim: pe șantiere, în uzine, în laborator, în fața planșetei... iar rezultatele acestui efort intelectual se concretizează în nenumăratele inițiative de care luăm zilnic cunoștință prin intermediul presei și radioteleviziunii. Este ceea ce, alături de succesele concrete obținute în producție, ne dă certitudinea că cincinalul va fi îndeplinit înainte de vreme, că marile și îndrăznețele planuri de viitor vor deveni cu siguranță fapte ce își vor găsi locul în capitolul realizării.

și-au îndeplinit angajamentele pe întregul an

În toată țara, întrecerile în cinstea zilei de 23 August au scos la iveală noi posibilități, au descoperit însemnate rezerve interne, ridicînd activitatea de producție pe o treaptă mai înaltă. Sectorul 3 din București — unul dintre sectoarele cu o apreciabilă pondere economică (21% din producția Capitalei) — se prezintă cu rezultate remarcabile. Cele 25 întreprinderi industriale din sector și-au îndeplinit planul la producția-marfă în proporție de 104,9%, realizînd peste plan produse în valoare de peste 309 milioane lei. Iată cîteva dintre aceste depășiri: peste 600 tone oțel aliat, peste 2 000 tone țevi de oțel, 1 000 tone mașini și utilaje pentru industria ma-

terialelor de construcții și refractară, 20 locomotive diesel-hidraulice de 1 250 CP, peste 450 pompe centrifugale, peste 17 000 mp furnir estetic, 37 000 mp țesături tip mătase. Trebuie menționat că mai multe unități, printre care Uzinele 23 August, «Electroaparataj» și Uzina de mecanică fină și-au îndeplinit, la ora cînd apare acest material, angajamentele luate pe întregul an.

Mobilizați de partid, toți oamenii muncii caută, printr-o mai bună organizare, să-și depășească realizările. Din marele număr de inițiative din întreprinderi este demnă de amintit cea de la F.C.M.E. (Fabrica de cabluri și materiale electrotehnice): «Fiecare inginer, tehnician, maistru să realizeze, în afara sarcii-

nilor ce îi revin prin planul de muncă, un volum de economii echivalînd cu minimum retribuția lui anuală». Valoarea estimativă a propunerii făcute este de circa 19 milioane lei, iar eficiența economică a aplicării ei pînă la 1 august se ridică la peste 9 milioane lei. Inițiativa de mai sus a fost aplicată și la Uzinele «Republica», unde a dat rezultate foarte bune, obținîndu-se pînă în prezent economii suplimentare de peste 3 milioane lei.

Astfel, oamenii muncii din sectorul 3 arată din nou atașamentul lor față de ideile mobilizatoare ale partidului, sporindu-și eforturile pentru a îndeplini planul cincinal în patru ani și jumătate.

serele de la sîntana

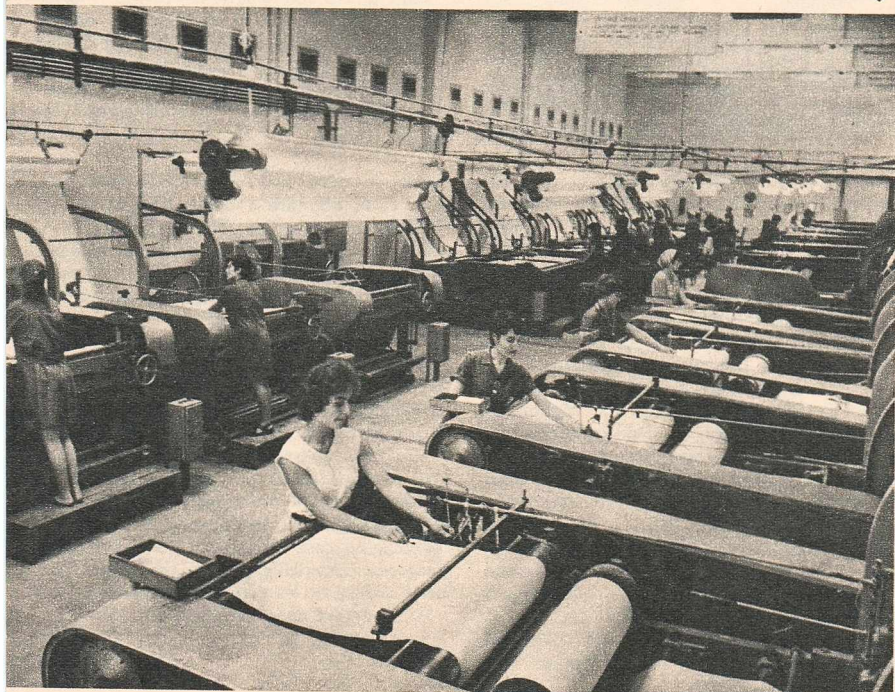
Cine n-a auzit de cooperativa milionară din Sîntana? An de an succesele raportate de harnicii membri ai acestei cooperative agricole de producție se alătură rezultatelor din ce în ce mai valoroase ale agriculturii noastre socialiste, contribuind la creșterea producției agroalimentare și deci la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii din întreaga țară. Beneficiile realizate de acești cooperatori sînt direct proporționale cu producția pe care o realizează.

O măturie în acest sens o constituie și aspectul pe care-l redăm în fotografia de față și care reprezintă una dintre serele moderne ale acestei cooperative milionare. În cinstea zilei de 23 August cooperatorii lucrează la întreținerea culturilor de roșii din ciclul doi, pe care le vom găsi la unitățile de desfacere a legumelor în scurt timp.

producție dublă

Produsele industriei textile arădene nu au nevoie de nici o recomandare. Ele sînt foarte solicitate atît pe piața internă cît și la export. Aceasta este rațiunea pentru care la Uzinele textile Arad s-au făcut importante investiții care să sporească capacitatea de producție a acestei unități. Un exemplu concret îl aveți în fotografia de față, care redă un aspect din noua secție de catifea, intrată recent în producție. Prin realizarea acestei investiții, capacitatea de producție de catifea a uzinei arădene se dublează.

inițiativa creatoare în acțiune

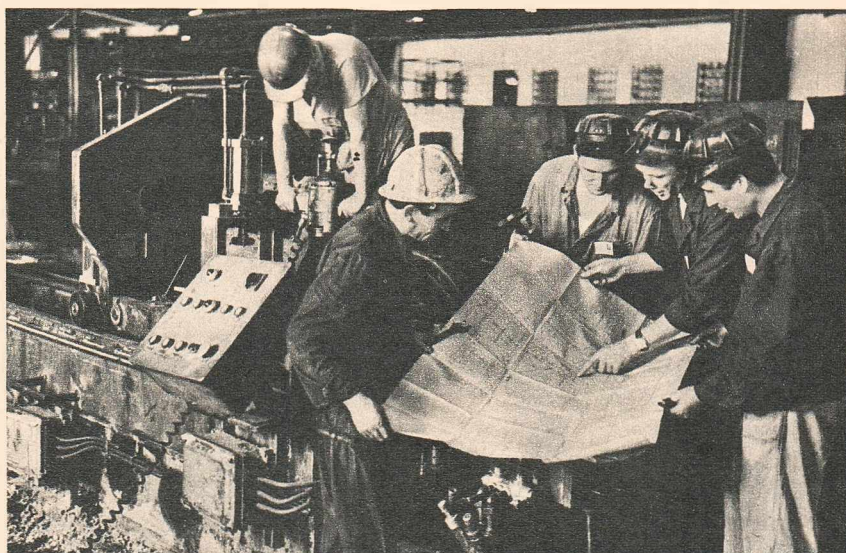
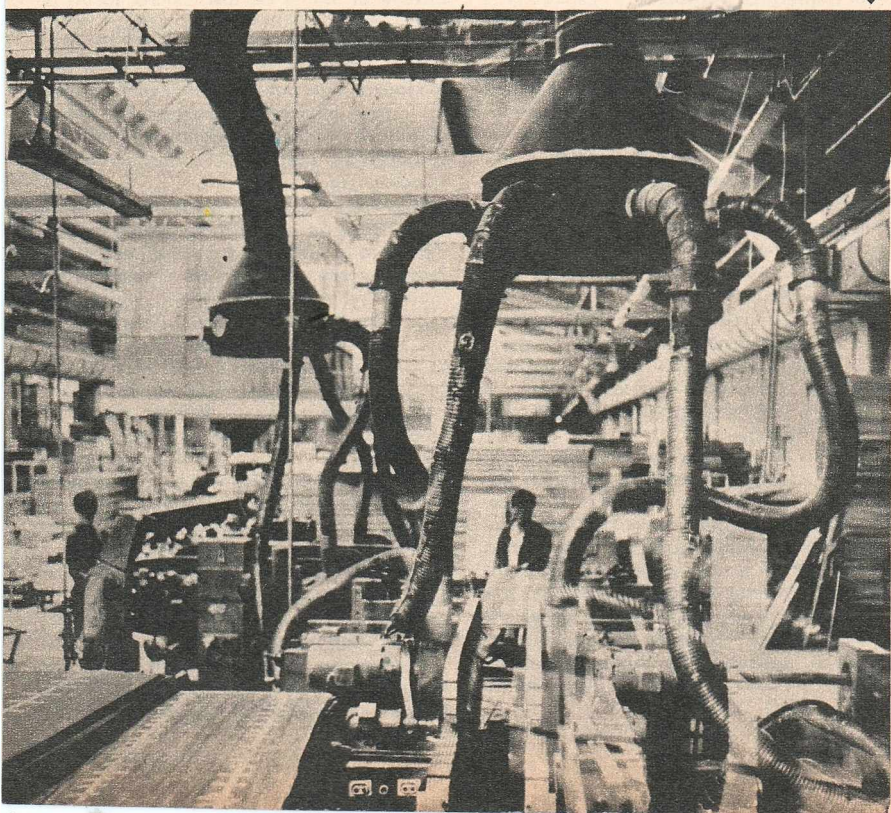
Din nou siderurgiștii hunedoreni nu-și dezmint hărnicia și spiritul novator. Căutînd să răspundă prin fapte îndemnului Conferinței Naționale a partidului de a îndeplini cincinalul înainte de termen, colectivul Combinatului siderurgic Hunedoara — angrenat în întrecerea socialistă — desfășoară o largă acțiune în care mobilizează activitatea de concepție și de creație tehnică spre rezolvarea problemelor menite să sporească producția, să reducă consumurile specifice și cheltuielile materiale. Ca rezultat al aplicării numeroaselor inițiativ creatoare — inovațiile privind perfec-

ționarea transportului principal de la laminarele bluming și semifabricate — s-a sporit productivitatea muncii și s-a redus consumul de metal, ceea ce a dus la creșterea eficienței anuale cu peste patru milioane lei. În timpul care s-a scurs de la începutul anului, s-au aplicat în secțiile de producție ale combinatului aproape 60 de perfecționări tehnice și raționalizări cu o eficiență economică de peste 7 400 000 lei. Aceste succese se alătură celorlalte realizări cu care siderurgiștii întîmpină ziua de 23 August și a XXV-a aniversare a republicii.

500 000 de oameni raportează

Acum, în preajma sărbătoririi zilei de 23 August — potrivit datelor comunicate de Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții — cei peste 500 000 de muncitori, ingineri și tehnicieni, care lucrează în acest important sector al economiei, au realizat în primele 7 luni ale anului o depășire a prevederilor producției globale de 339 000 000 lei, iar la producția-marfă 418 000 000 lei. Aceste valori se materializează în aproximativ 65 000 mc de cherestea, 974 000 mc placaje, 51 000 mp plăci aglomerate din lemn, 2 000 tone plăci fibrolemoase, mobilă estimată la 67 milioane lei, 4 600 tone hîrtie, 3 000 m liniari

de tuburi din azbociment și 5 000 mc prefabricate din beton armat — obținute suplimentar. Succesele amintite sînt rezultatul nu atît al efortului fizic, cît al unei munci mai raționale; adică al folosirii mai eficiente a utilajelor și capacităților de producție, al numeroaselor îmbunătățiri aduse desfășurării proceselor tehnologice, al sporirii calității produselor finite, al organizării mai judicioase a lucrului în combinatele de exploatare și industrializare a lemnului și în unitățile producătoare de hîrtie și celuloză, precum și în cele de producere a materialelor de construcții.

inovație și autoutilare

Intrat pe orbita dezvoltării industriale, județul Iași întîmpină ziua de 23 August cu importante realizări, printre care se remarcă cele ale inovatorilor. De la începutul anului și pînă în a doua decadă a lunii august s-au realizat economii în valoare de 22 000 000 lei datorită celor peste 300 de inovații aplicate în unitățile industriale din acest județ. Că spiritul novator, inițiativa creatoare sînt în plin avînt o dovedește comparația eficienței valorice a perfecționărilor tehnice și raționalizărilor aplicate care, în acest an, au adus o economie cu șase milioane lei mai mare decît în aceeași perioadă a anului trecut. Totodată, inițiativa creatoare a muncitorilor ieșeni

se afirmă și în privința vastelor acțiuni de autoutilare asupra cărora s-a insistat recent și la istorica Conferință Națională a partidului. Un exemplu elocvent în această privință ni-l oferă și colectivul de muncitori de la Uzina metalurgică din Iași care, sub conducerea maestrului principal Dumitru Baroiu, lucrează la construirea prin autoutilare a celui de-al doilea ferăstrău culisant pentru debitarea în flux a profilurilor. Maistrul Dumitru Baroiu împreună cu lăcătușii Vasile Tudose, Ion Alboni, Mihai Prepeleț și alții, s-a angajat, în cinstea zilei de 23 August, să dea în folosință acest agregat cu 40 de zile înainte de termen.

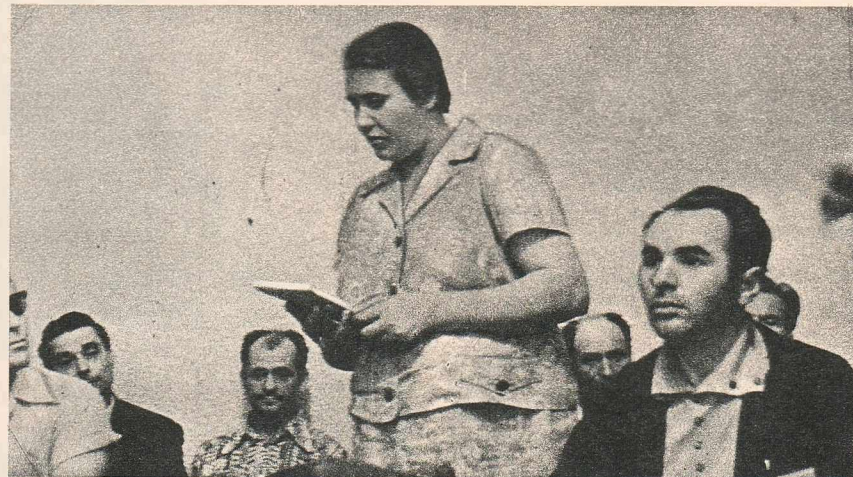
AVÎNT ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST ȘI A CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

cu competență, exigență, spirit de răspundere

Fabrica bucureșteană «Securit» și-a cinstit angajamentele luate realizând în luna iulie noi succese: planul producției globale a fost îndeplinit în proporție de 104,4%, cel al producției-marfă de 106,7%, iar productivitatea muncii, pe salariat a atins 103,3%. Aceste succese vin să completeze pe cele ale lunilor precedente dar, mai ales, să răspundă hotărârilor adoptate de Conferința Națională a P.C.R. pentru crearea premiselor îndeplinirii cincinalului în patru ani și jumătate. Pentru anul 1973, fabrica are un plan mult sporit, prevăzând o producție globală de 28,1 milioane lei, o producție-marfă de 25,5 milioane lei, beneficii de 9 milioane lei, cheltuieli de 648 lei la mia de lei producție.

Asigurarea tuturor condițiilor pentru realizarea acestor cifre, ba chiar și pentru de-

pășirea lor, — colectivul s-a angajat să depășească cu 400 mii lei planul la producția globală și producția-marfă și cu 100 mii lei la beneficii — a constituit subiectul principal al discuțiilor purtate în adunarea generală a oamenilor muncii din această întreprindere.

Darea de seamă prezentată de președintele Comitetului oamenilor muncii, tov. Constantin Mustachină, directorul fabricii, a fost analizată, discutată și completată cu numeroase propuneri pe care participanții la adunare le-au făcut cu multă competență, cu afirmarea și confirmarea faptului că se simt coproprietari ai mijloacelor de producție și deci răspunzători de bunul mers al muncii în fabrica lor.

«Ce fac eu, ca individ, pentru societate, la locul meu de muncă?» — iată ce trebuie să ne întrebăm fiecare din noi în parte, a spus tov. Ștefan Popescu, șeful secției optice. El a arătat că acum trei săptă-

mâni s-a analizat situația în secția sa și că pentru remedierea lipsurilor s-a elaborat un plan de măsuri conținând 21 de puncte cu răspunderi și termene precise; în douăzeci de zile 4 dintre acestea au și fost îndeplinite.

Una dintre cele mai mari greutăți pe care le întâmpină întreprinderea o constituie aprovizionarea cu principala sa materie primă: geamurile trase și geamurile șlefuite. E vorba atât de nelivrarea cantităților de geamuri contractate, cât și de calitatea sub orice nivel a unor transporturi de geamuri care sînt «arse», prezintă denivelări, lipsă de uniformitate în grosime etc. «Adresantul» acestor critici, Fabrica de geamuri Buzău (pînă la data adunării generale fabrica din Buzău trebuia să livreze peste 70 mii mp geamuri și nu a livrat decît 19 mii mp!), face parte însă din aceeași centrală industrială cu «Securit»: Centrala industrială a geamurilor din Ploiești. De

«Am vrea să-l vedem mai des printre noi pe tov. Stoian, directorul general al Centralei industriale a geamurilor din Ploiești. Democrația muncitorească ne dă dreptul să pretindem aceasta. Îl cunosc pe tov. director general, știu că este energic, foarte capabil, că poate găsi soluții optime la cele mai spinoase probleme. Dacă ar vedea cum ni se livrează materia primă de către Fabrica de geamuri din Buzău și calitatea sub orice critică a acesteia, ce echilibristică trebuie să facem pentru a scoate oglinzi bune din geamuri proaste, sîntem siguri că ar găsi căi de remediere a situației».

Am citat aci doar o parte din cuvîntul Mariei Dordea, muncitoare în atelierul de oglinzi venețiene al fabricii «Securit», luare de cuvînt care sîntem siguri că a dat mult de gîndit întregului comitet de oameni ai muncii, conducătorii fabricii și Centralei industriale a geamurilor din Ploiești.

aceea, în bună măsură, criticile formulate în această adunare a oamenilor muncii au vizat și centrala. Tov. Traian Puiu Caragea, șeful serviciului de aprovizionare, mecanicul-șef Const. Mușeteanu, Florea Meșca, muncitor la cuptorul de securizare, dar mai ales Maria Dordea, muncitoare în atelierul de oglinzi venețiene, ca și mulți alții, au discutat pe larg problemele calității geamurilor și cristalelor pe care trebuie să le prelucreze acest colectiv, propunînd soluții constructive de îmbunătățire a situației.

«Fabrica noastră a avut o tradiție care trebuie păstrată și onorată în continuare: calitatea înaltă a produselor ei» — a spus șeful de secție Ștefan Popescu. Este una din lozincile cu care muncitorii de la «Securit» pregătesc condițiile pentru trecerea la cel de-al treilea și — cum consideră ei — cel mai important an al cincinalului.

V. SAVIN

noul an școlar sub semnul îmbunătățirilor substanțiale

Anul acesta școlar va debuta în condiții cu totul speciale, ca urmare a evenimentelor de importanță majoră care au străbătut viața noastră politică și social-economică.

Despre conținutul procesului de învățămînt din noul an școlar, despre noutăți incluse în pregătirea manualelor școlare ne-a făcut cîteva precizări tovarășul ROMEO DĂSCĂLESCU, director general adjunct în Ministerul Educației și învățămîntului, care ne-a spus:

— Conferința Națională a partidului a însemnat pentru noi un moment de bilanț și unul de prospectare a obiectivelor muncii noastre, sub semnul comenzii sociale exprimate de partid în vederea legării mai strîns a învățămîntului de viață, a pregătirii cu mai multă exigență a forței de muncă necesare economiei și culturii noastre.

Pentru deschiderea anului școlar 1972/73, în care tezele și sarcinile conferinței trebuie să-și găsească în mod practic rezolvare, noi am luat, din vreme, măsuri pentru ridicarea conținutului învățămîntului pe trepte calitativ superioare.

Astfel, planurile de învățămînt pentru noul an școlar și pentru următorii — deoarece le-am elaborat sub semnul unei mai îndelungi stabilități — au fost difuzate în școli, prin inspectoratele școlare județene, încă din luna martie.

Paralel, am acționat asupra programelor școlare în sensul reeditării, revizuirii sau elaborării de noi programe. În noul an școlar obiecte ca matematica, fizica, chimia, biologia, limba și literatura română, istoria, limbile moderne vor beneficia de îmbunătățiri substanțiale. Pentru anul școlar 1973/74 aceste obiecte se vor învăța pe programe și manuale noi, elaborate într-o concepție modernă, puse de acord atît cu stadiul actual de dezvoltare a științei, cît și cu cel al tehnologiei didactice.

— În ce vor consta îmbunătățirile de natură metodologică?

— S-au adus îmbunătățiri și din punct de vedere metodologic în elaborarea conținutului învățămîntului. Toate realizările noastre sînt rezultatul unei largi consultări a specialiștilor din învățămîntul de toate gradele, din institute de cercetări, a unor renumiți academicieni.

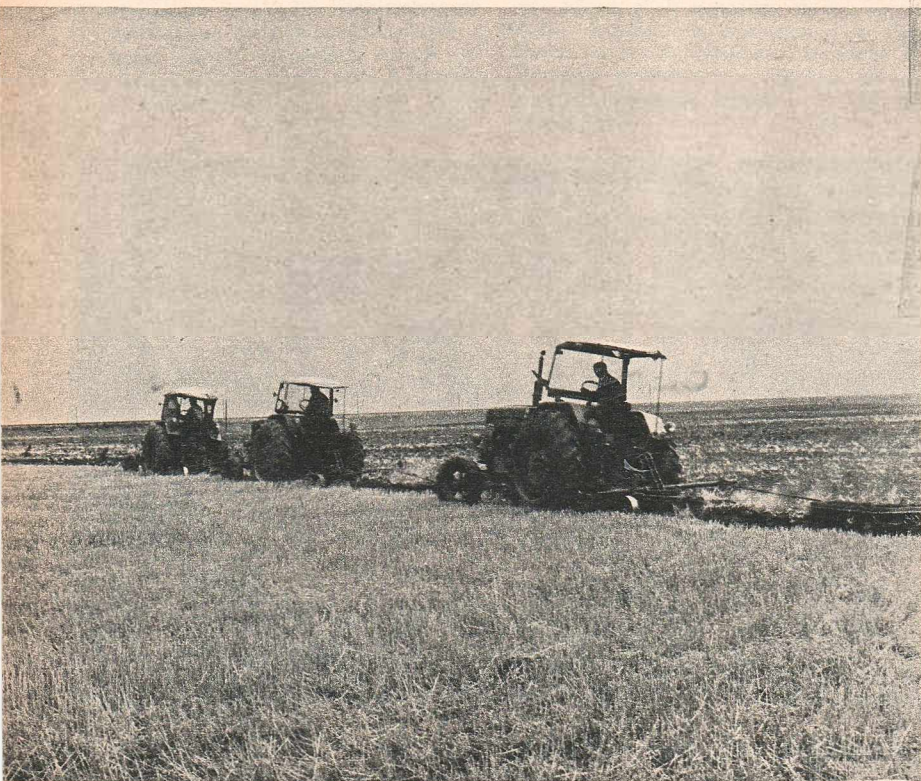
Comisiile pe obiecte, — biologie, limbi moderne, fizică, chimie, matematică — societățile științifice ale cadrelor didactice au devenit în modul cel mai concret foruri de dezbateră a conținutului obiectelor de învățămînt. Constituirea unei secții specializate în cadrul Institutului central de perfecționare a personalului didactic facilitează nu numai elaborarea programelor dar și consultarea cadrelor didactice și difuzarea în rîndurile lor a ideilor înnoitoare din știință și pedagogie.

Activității tehnico-productive a elevilor i-am consacrat eforturi și acțiuni pentru extindere și perfecționare. Au fost elaborate programe-cadru pentru specialiști din industrie și agricultură, care vor permite — sub semnul unor prescripții tehnologice unitare — inițiative pe plan local în raport cu profilul specialiștilor. S-au luat de asemenea măsuri pentru generalizarea patronării atelierelor școlare de către marile întreprinderi, pe bază de convenții de colaborare.

Prin eforturile Editurii didactice și pedagogice și ale lucrătorilor întreprinderilor poligrafice cu care aceasta colaborează, manualele pentru anul școlar 1972/73 au intrat în regim de difuzare. Au fost tipărite 455 de titluri de manuale pentru învățămîntul de cultură generală într-un tiraj de peste 1 milion de exemplare.

Perfecționarea cadrelor didactice a fost continuată sub forme diversificate de către Institutul central de perfecționare a personalului didactic.

Petre ANGHEL

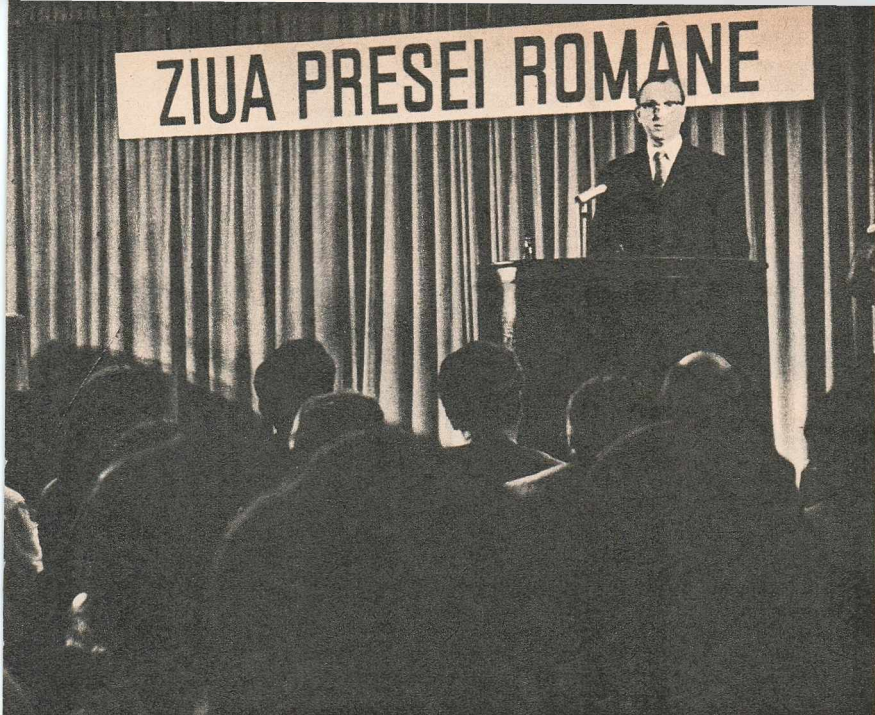

timp optim pentru arăturile de toamnă

La ora cînd citiți aceste rînduri, peste 1 500 000 de ha și-au schimbat înfățișarea, în locul miriștilor apărînd pămîntul negru al adîncului răscolit de tractoare. În întreaga țară, în întreprinderile agricole de stat peste 82 la sută, iar în cooperativele agricole de producție peste 72 la sută din suprafețele planificate au fost pregătite pentru

însămînțările de toamnă. Cooperativele agricole din 10 județe au terminat, la data închiderii ediției noastre, arăturile de campanie. Semn că în ciuda căldurilor toride din aceste zile mecanizatorii și cooperatorii unităților agricole din țară nu-și precupețesc eforturile pentru a asigura, încă de pe acum, o bună producție anului viitor.

ZIUA PRESEI ROMÂNE

ZIUA PRESEI

Martți, 15 august 1972, la sediul Uniunii ziaristilor a avut loc adunarea festivă prilejuită de aniversarea a 41 de ani a ziarului «Scinteia», dată la care sărbătorim tradiționala zi a presei. Cu acest prilej, participanții la adunarea festivă au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, o telegramă prin care slujitorii presei din țara noastră și-au exprimat încă o dată hotărârea de a participa, cu mij-

loacele ce le au la dispoziție, la traducerea în viață a politicii partidului nostru. Hotărâți să contribuie din plin la marea operă de construire a socialismului, lucrătorii din presă s-au angajat să nu precupețească nici un efort pentru înfăptuirea istoricelor hotărâri ale Conferinței Naționale a partidului, să sprijine cu întreaga lor capacitate eforturile oamenilor muncii de îndeplinire a cincinalului înainte de termen.

după „gaudeamus igitur“.

În acest an, Uzinei de pompe București i s-au repartizat șapte proaspeți absolvenți cu înaltă calificare. La data când urmau să înceapă să lucreze, patru dintre ei s-au prezentat cu cereri prin care solicitau prelungirea cu 15 zile a ultimei lor vacanțe studențești; cererile le-au fost aprobate. Trei dintre dosarele proaspeților membri ai colectivului uzinei nu conțineau însă asemenea cereri, doi dintre ei nu se prezentaseră încă la întreprindere, al treilea...

...Al treilea, tânărul inginer Cristian Petrescu, nu avea nevoie de o asemenea cerere. De ce? Pentru că la data la care ar fi trebuit să se prezinte la lucru el pontase deja trei săptămâni de activitate în sectorul de proiectări și încasase prima chenzină.

— Ce te-a determinat, Cristian Petrescu, să renunți la ultima duminică de vacanță de student și să începi a lucra încă de la 5 iulie?

— Am visat și am așteptat prea mult clipa aceasta pentru a o mai aștepta încă trei săptămâni de aci înainte!...

Într-adevăr, fiu de muncitor din Alexandria, el însuși a fost muncitor timp de șase ani de zile, continuându-și apoi studiile pînă în acest an cînd a obținut diploma de inginer.

— Și cu ce gânduri v-ați prezentat la lucru cu atîtea zile înainte de termen?

— Eu nu uit nici un moment că dacă mi-am atins idealul, aceasta e numai datorită sprijinului căpătat din partea statului,

a societății noastre socialiste. Am putut să mă calific și să muncesc de tînăr, după ce am absolvit școala profesională. În același timp mi s-au creat condiții să-mi termin liceul la seral și să mă pregătesc temeinic pentru intrarea în institut. Ca student, am beneficiat de bursă, cămin, cantină, cursuri și materiale didactice gratuite, asistență medicală, posibilități nelimitate de a-mi adînci cunoștințele. Iar imediat după absolvire, am obținut locul de muncă visat, în aceeași uzină în care am făcut practică și ca student. Toate acestea sînt datorii pe care le-am contractat față de societate, față de clasa muncitoare, față de partid. Și m-am grăbit să intru în producție tocmai pentru a le onora.

*

Faptele arată că tînărul inginer Petrescu a înțeles sensul major al vieții. Educat prin muncă, sprijinit de societatea noastră socialistă să se califice de tînăr, să muncească și în același timp să studieze, beneficiind de buna îndrumare a clasei muncitoare și de condițiile materiale pe care statul nostru le acordă studenților, Cristian Petrescu este la 27 de ani un tînăr dar bun specialist, care vrea și poate să dea societății toată priceperea, hărnicia și elanul său.

V. VIȘAN

portul pionierilor

Un eveniment sărbătoros care a stîrnit bucuria micilor locuitori ai orașului Bîcaz a avut loc la 30 iulie. Pe țărmul unui mic lac ce a luat ființă în vechea albie a râului Bistrița, prin zăgăzuirea pîrului Izvorul Muntelui, a fost dat în folosință «Portul pionierilor». Întreaga activitate a «portului» este condusă chiar de pionieri, pentru că tot ei sînt cei care au ajutat prin multe ore de muncă la amenajarea lucrărilor.

La dispoziția purtătorilor de cravate roșii sau numeroase ambarcații — bărci cu visle, biciclete de apă — precum și un excelent loc de baie. După cum se vede și din fotografia trimisă de Emil Bucureșteanu, «Portul pionierilor» și-a început activitatea din plin.

„sistemul bucur“

Recent, Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București a hotărît realizarea treptată a unui sistem informațional de conducere, cu prelucrarea automată a datelor, care va purta denumirea de «Sistemul Bucur». Pentru atingerea la timp a acestui obiectiv — care dealtfel este și o premieră pentru Capitala noastră — se prevăd prin planul director o serie complexă de măsuri organizatorice.

Ca proiectant general al acestui sistem, colectivul de muncă al Centrului de calcul București este angajat în crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea normală a acestei acțiuni. Cronologic vorbind, principala problemă este inițierea specialiștilor din cadrul unităților beneficiare în probleme de analiză și proiectarea sistemelor informaționale pentru conducere, spre a fi în măsură să analizeze în mod detaliat și aprofundat funcționarea sistemelor actuale, să poată pune diagnosticul și să formuleze în mod cit mai corect obiectivele și cerințele viitoarelor sisteme. Tocmai de aceea sînt în curs de elaborare programele analitice și materialele didactice pentru module de curs de 3 sau 6 zile, care vor utiliza cele mai moderne tehnici de învățămînt și care își vor începe predarea în toamna acestui an. Dealtfel, un prim ciclu de pregătire a și avut loc în cursul lunii iulie cu 25 de specialiști din întreprinderile de construcții. Aceștia au putut astfel analiza sistemul actual de programare, lansare și urmărire a producției de construcții-montaj din 5 întreprinderi din subordinea Centralei de construcții-montaj. Prin îmbunătățirea acestui sistem informațional se urmărește atingerea unor obiective majore puse de Conferința Națională în fața constructorilor, precum: creșterea eficienței economice, în principal prin utilizarea mai completă a mijloacelor de producție, reducerea duratei de realizare a investițiilor, îmbunătățirea calității lucrărilor.

Aceleași preocupări există însă și în cadrul celorlalte unități subordonate C.E. al C.P.M.B., dintre care amintim domeniul gospodării locative, gospodăria comunală, transportul urban, industria locală, sistematizarea municipiului etc.

Eficiența acestei activități de organizare cu ajutorul sistemului informațional nu va putea fi măsurată decît prin eficiența actului de conducere, adică buna circulație a informațiilor pentru luarea de decizii și apoi prin rapiditatea cu care deciziile vor putea fi aplicate de către executați.

După cum știm, la plenara din 18 aprilie a C.C. al P.C.R. s-a adoptat hotărîrea cu privire la perfecționarea sistemului informațional economico-social, introducerea sistemelor de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor și dotarea economiei naționale cu tehnică de calcul în perioada 1971—1980. În acest context se înscrie și activitatea celor care pregătesc acum definitivarea «Sistemului Bucur».

Ing. Dinu ANASTASIU
director al Centrului
de calcul București

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

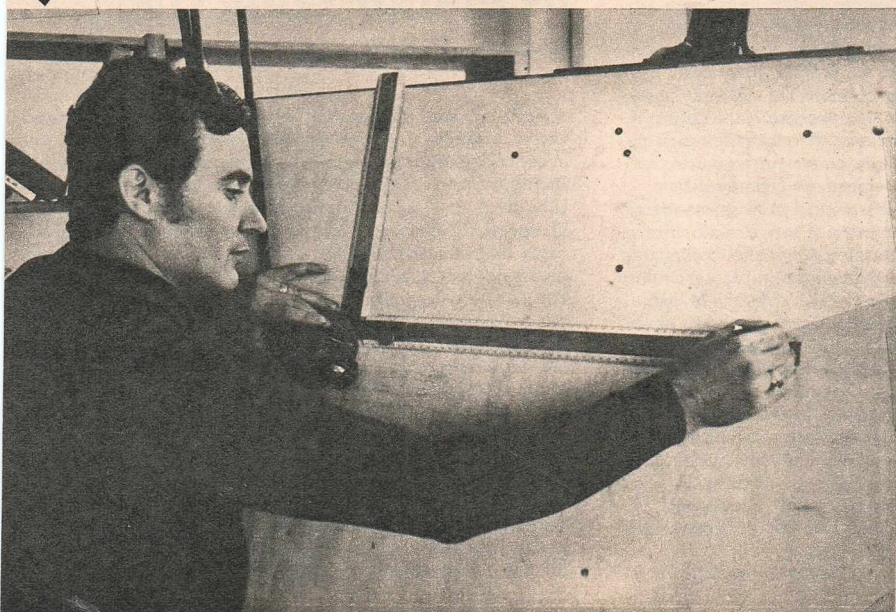
efemer și înnoire

Conceptul de efemer tinde în lumea capitalului la o extensie instituționalizată. Sociologi de marcă, psihologi avizați, psihiatri de renume se întrec în argumentări savante: stăm sub semnul *efemerului*, însuși secolul pare să poarte acest titlu, după ce a fost numit, de alte competențe acreditate, al hazardului. În analizele savante nu mai sînt invocate temeurile nimicniciei noastre biologice sau ale destinului ființei umane, văzut prin prisma feluritelor eternități, ci sînt interpretate, în spirit realist, formele efemerității contemporane: glorie de o zi, relații sociale instabile și abandonante, iubiri fără a doua zi, locuri geografice părăsite fără remușcare, o întreagă mișcare fără repaos care asimilează ființa omenească, agitată și hăituită, cu lumile de microbi, văzute sub lentila microscopelor: un univers haotic, în permanentă disoluție. Efemerul e legea unei existențe lipsite de scop. Nu spune un erou al lui Albee «sînt un efemer permanent»? Ar fi fost mai potrivit să afirme: «sînt un efemer fixat și consecvent», pentru ca paradoxul să sune deplin. Și totuși, lumea evocată prezintă într-adevăr aspectele unei efemerități disperate: milioane de oameni în veșnică migrație, atrași de mirajul unor schimbări salvatoare sau, în planul spiritului, credințe părăsite cu ușurința cu care schimbi marca unei paste de dinți pentru o alta mai atrăgătoare.

Unei asemenea efemerități de o tristă extracție am din ce în ce mai tare sentimentul că lumea noastră îi opune un alt concept, de o tonică, stenică, perspectivă: *conceptul de înnoire*. Sîntem și noi adversarii stagnării și ai imobilismului. Sîntem și noi adversarii declarați ai formelor perimate. Dar tocmai această stare de spirit ne infuzează energii transformatoare care dau clipelor durată și prezentului «efemer» dimensiunea eternității. A schimba pentru a schimba e o formă a zădărnicii, a schimba pentru a îmbunătăți e poate legea de fier a unei existențe ce tinde spre perfecționare, chiar dacă știm că un asemenea țel cere eforturi uriașe, un consum de puteri istovitor.

Și astfel *efemer* și *transformare* — citește: încă o treaptă urcată pe scara eliberării omului de servituțile sale milenare — devin două concepte profund opuse, deși în aparență sînt congeneri.

Efemerul e un concept de o tristă resemnare, *înnoirea* dă sens vieții și omului destinul său meritat.

GÎNDUL ȘI FAPTELE NOASTRE — PATRIEII

Anchetă realizată de Petre ANGHEL

Prin efortul patriotic al întregului popor, țara întreagă și-a schimbat înfățișarea. Un singur gând ne-a stăpînit și ne conduce în continuare: ridicarea României în rîndul țărilor avansate din punct de vedere economic. Acum, la ceasul bilanțurilor, faptele vorbesc despre hotărîrea viguroasă a întregii națiuni, de dragostea purtată pămîntului românesc.

Sînt puține cuvintele cu o alît de bogată încărcătură afectivă precum cuvîntul PATRIE. Dragostea pe care o purtăm cu toții acestui pămînt strămoșesc, poporului ce l-a apărut de-a lungul secolelor, nu-și poate găsi echivalent. Nu puține sînt exemplele în care dragostea pentru părinți și fii, frați și surori a pălit atunci cînd s-a făcut auzit glasul țării.

Un popor zbuciumat, lovit de invaziile și ocupațiile altor imperii, nu a putut răzbate decît iubindu-și cu sfințenie glia, unindu-se cu aproapele, crezînd în viitorul copiilor, individul jertfindu-se pentru cei mulți, cînd a fost nevoie. În timp ce alții se desfătau ornamentînd palate, neamul acesta de pe malul stîng al Dunării și-a ridicat zidurile de apărare, iar cînd piatra s-a dovedit prea moale, trupurile luptătorilor au devenit opreliști. Istoria lui Decebal, a lui Mircea sau a lui Cuza Vodă, istoria Dofanei au fost scrise nu pe pergament, ci pe cîmpia mănoasă ce chemase poftele străinilor.

Apoi, ca o încununare a rezistenței, libertatea cucerită — și ea cu arma în mînă — a venit să deschidă o eră nouă în istoria neamului.

Într-o perspectivă istorică nouă, patriotismul a început a se măsura în realizările pe care națiunea liberă le înscrie în cartea de aur a prezentului, așezînd astfel o temelie veșnică viitorului, vieții fericite a fiilor noștri și a fiilor lor.

Convinși fiind că pentru fiecare cetățean al țării cuvîntul Patrie trezește rezonanțe aparte, cu profunde implicații social-economice, consemnăm cîteva opinii asupra dimensiunilor pe care patriotismul le capătă în epoca noastră, realitate raportată, evident, la fiecare individ în parte, proprie fiecărui grup, fiecărui grup de muncă.

trăsăturile contemporane ale patriotismului

Istoria reține acele momente cruciale în care ideile, principiile, sentimentele, aspirațiile sociale, politice și morale ale acestui minuat popor s-au întruchipat în atitudinea sa înaintată față de vatra în care s-a zămislit, în acțiunile și mișcările întreprinse, menite să aperse și să ridice patria pe noi culmi de progres social...

Dragostea față de patrie nu apare spontan, ci se formează prin educare, în familie, în mediul social și, în mod deosebit, în activitatea practică social-politică, ceea ce angajează pe fiecare cetățean al țării la realizarea unor obiective cu caracter general național. Patriotismul exprimă trăsături esențiale, sentimente profunde reflectate în profilul moral-politic al fiecărui individ și popor, transmise din generație în generație.

Profundele prefaceri care au avut loc în anii socialismului au determinat coordonate noi pe plan politic, economic, social și spiritual, ale patriei noastre socialiste, au transformat conștiința și comportamentul oamenilor.

Pe fondul noilor realități, avînd în față perspectiva luminoasă a viitorului patriei, s-a format și se dezvoltă patriotismul socialist. Trăgîndu-și seva din tradițiile înaintate ale poporului, ale luptei clasei muncitoare, ale comuniștilor, patriotismul socialist întruchipează într-un tot unitar dragostea pentru frumusețile și bogățiile pămîntului natal, pentru limba și comorile culturale ale poporului, pentru realizările obținute, cu devotamentul și dragostea fierbinte față de orînduirea socialistă, în care poporul a devenit adevăratul stăpîn al puterii politice și economice, față de Partidul Comunist Român. Sentimentul patriotic se reflectă, de asemenea, în mîndria de a fi cetățean al unei țări

suverane, libere și independente, în dorința și activitatea depusă pentru progresul și prosperitatea continuă a patriei. Totodată patriotismul socialist înseamnă grija pentru apărarea și sporirea avuției naționale, efortul permanent pentru dezvoltarea și înflorirea economică, politică și social-culturală a patriei socialiste.

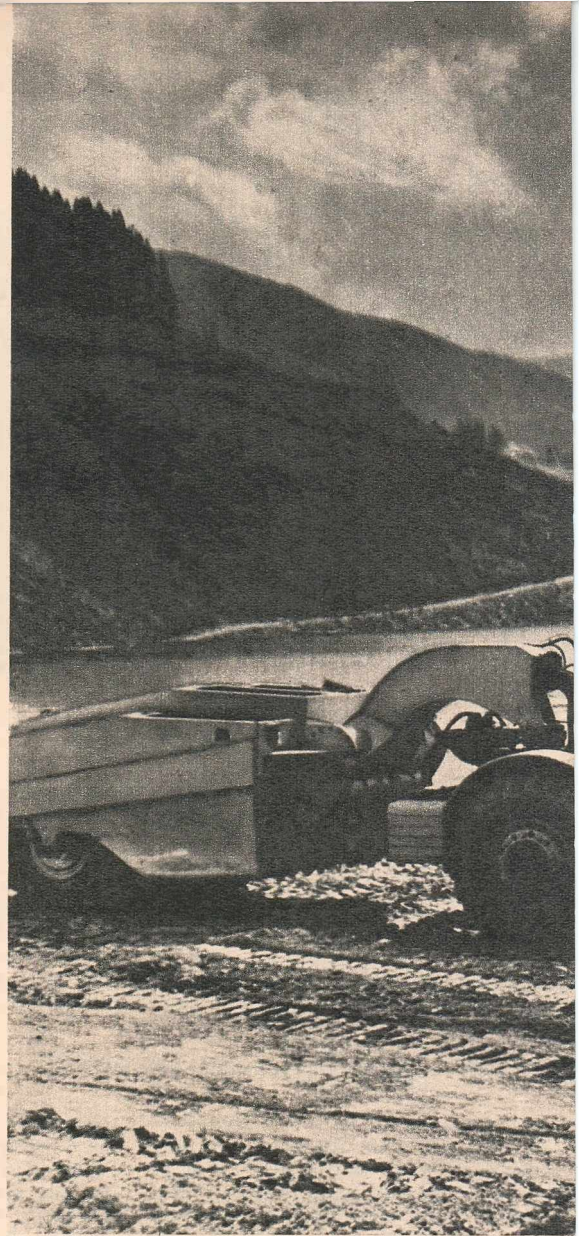
Patriotismul socialist se îmbină armonios cu internaționalismul proletar. Dragostea de patrie include solidaritatea frățească cu oamenii muncii din țările socialiste și din celelalte țări ale lumii. În același timp patriotismul socialist presupune sprijinirea tuturor forțelor antiimperialiste care luptă pentru pace, progres și socialism.

Domeniile și formele de manifestare ale patriotismului socialist sînt multiple și variate. Piatra de încercare o constituie activitatea creatoare, perseverentă, depusă de fiecare pentru făurirea de valori materiale și spirituale. În acest sens patriotismul nu se împacă cu acele manifestări de parazitism social, cu acele fenomene prin care unii mănîncă pîine fără să muncească, încălcînd cerința fundamentală a omului, și anume munca, procesul care definește esența umană și-i asigură existența. Patriotismul socialist condamnă încălcarea normelor de conviețuire socială, manifestările de naționalism, șovinism și cosmopolitism.

Amploarea întrecerilor socialiste prin care se manifestă dorința oamenilor muncii de la orașe și sate de valorificare superioară a resurselor materiale și umane reliefează înaltul simț de răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor sociale și profesionale de către fiecare colectiv în parte. Patriotismul se manifestă de asemenea prin vigilența revoluționară, prin atitudinea intransigentă față de tot ce este ostil socialismului. Apărarea patriei constituie o îndatorire patriotică a fiecărui cetățean în parte.

Patriotismul socialist este pătruns de un profund umanism, el militează ca patria să devină tot mai înfloritoare, iar pe acest fond să se formeze și să se afirme plenar personalitatea umană, spiritul ei creator și novator în producția materială, în activitatea științifică și culturală, în învățămînt, în participarea activă la viața politică și social-ostească.

Prin multiplele sale valențe, patriotismul socialist constituie o puternică forță motrice de antrenare și propul-

sionare a tuturor energiilor creatoare ale poporului pentru transpunerea în viață a marelui program trasat de partid ce va ridica patria pe noi culmi ale progresului și civilizației. «Să facem totul — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională — pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste. Să lăsăm generațiilor viitoare, urmașilor urmașilor noștri, o viață liberă, înfloritoare, un viitor minuat comunist».

Fiecare dintre noi, tînăr sau vîrstnic, bărbat sau femeie, oameni ai muncii de la orașe și sate, români, maghiari, germani și de alte naționalități, avem datoria patriotică de a ne aduce contribuția la dezvoltarea fundamentelor economice, sociale și culturale ale viitorului comunist al patriei.

Lect. univ. dr. Petre MIHALACHE

trup și suflet în elanul colectiv

Pentru mine, ca dealtfel pentru toți cei care lucrează într-o ramură productivă, sentimentele patriotice pot avea, cred eu, un echivalent concret. Tocmai de aceea imi închipui că unui siderurgist care nu-și îndeplinește obligațiile de zi cu zi nu-i stă bine, ba chiar nici nu are dreptul, să vorbească despre patriotism. Din fericire însă, majoritatea imensă a furnaliștilor, aș putea spune chiar toți, nici nu au nevoie să vorbească în cuvinte mari despre dragostea pe care o au pentru țară, pentru întregul nostru popor, pentru nevoile economiei naționale. Nu au nevoie să vorbească pentru simplul motiv că faptele lor sînt pilduitoare. Iată un exemplu: la începutul anului, oțelarii de la Combinatul siderurgic Reșița s-au angajat, ținînd seama de nevoile de oțel ale țării, să obțină o producție peste plan de 3 000 tone oțel. Mai tîrziu, ca urmare a hotărîrilor din cadrul Conferinței Naționale, a sarcinilor trasate industriei, oțelarii reșițeni au hotărît ca pînă la sfîrșitul anului angajamentul inițial să fie suplimentat cu alte 2 000 tone oțel. Colectivul din care fac eu parte, toți furnaliști harnici, s-au angajat de asemenea să producă pînă la sfîrșitul anului un surplus de producție de 8 000 tone fontă. Ei bine, deși sîntem în luna august, acest angajament a fost îndeplinit

și depășit substanțial. A-ți organiza bine munca, a folosi din plin capacitățile de producție, a fi răspunzător pentru fiecare minut care se scurge, înseamnă pentru mine a fi bun român, a fi integrat trup și suflet în elanul colectiv al națiunii.

Petre SFERCOCEA
maistru furnalist, C.S. Reșița,
Erou al Muncii Socialiste

avem datoria de a educa tineretul în spiritul dragostei de patrie, al respectului pentru valorile sale materiale și spirituale

Prin excelență, studiul limbii și literaturii române nu este numai un act de cultură sau un mijloc de satisfacere a unei curiozități științifice, ci mai ales expresia unei mari responsabilități patriotice, a devotamentului pentru dezvoltarea și promovarea avuției spirituale naționale.

Memoria atât de încercatului nostru pământ a reținut cu pioasă recunoștință faptul că pionierii Renașterii noastre — cronicarii, corifeii Școlii ardelenne, Văcăreștii, Heliade, Kogălniceanu, Eminescu, Hasdeu ș.a., au pus în centrul activității lor, ca un instrument de maximă eficiență în înobilarea și mobilizarea conștiințelor, ideea «creșterii limbii românești / Și-a patriei cinstire», și a literaturii, a unei spiritualități cu interese și aspirații specifice.

Primele noastre gramatici și manuale de limbă și literatură, cum ar fi cele ale lui Eustatievici, Ienăchiță Văcărescu, Molnar-Piuariu, Ion Heliade-Rădulescu, S. Marcovici, D. Gusti ș.a. conțin rînduri emoționante prin dăruirea totală și simțul acut al nevoilor contemporane și de perspec-

tivă, referitoare la funcția civilizatoare a limbii și literaturii și la rolul școlii de toate gradele și al profesorului în creșterea unui tineret cult, cu un larg nivel de cunoștințe, dar în același timp pătruns de sentimentul mîndriei față de valorile noastre și de datoria păstrării și dezvoltării lor.

Aceste adevăruri, păstrate permanent în atitudinile și creațiile marilor dascăli care au onorat învățămîntul superior românesc, capătă astăzi semnificații sporite în condițiile în care lucrările recente ale Conferinței Naționale a partidului și mai ales Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu solicită plenar contribuția fiecărui cetățean al țării — muncitor, țaran, intelectual — pentru a face totul «pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste».

Un profesor nu este un simplu difuzor de cunoștințe, oricît de atrăgătoare ar fi lecțiile și prelegerile sale. Universitatea este fără îndoială un for științific, dar nu mai puțin și, îndrăznesc s-o afirm, un instrument al educației, poate cel mai înalt din acest domeniu. De calitatea morală, cetățenească și științifică a absolvenților noștri depinde pregătirea celor care vin după noi. Construim pentru a lăsa copiilor noștri o moștenire în care am pus suflet și trudă și nu trebuie să ne fie indiferent în ce mîini va ajunge aceasta. În uzine se duce o luptă aprigă împotriva rebuturilor. Uneori aici pot fi găsite justificări. Învățămîntului nu-i sînt permise însă eșecurile cu nici un chip, nu numai în medicină (gîndiți-vă că ați fi operat de un doctor prost pregătit sau care în loc să intervină la o solicitare grabnică pleacă la pescuit), ci chiar și în domeniul umanistic, unde un profesor mediocre mutilează din punct de vedere intelectual generația și generația de copii. De aceea un profesor universitar trebuie să fie un *activist politic*, o minte lucidă și responsabilă, un spirit clarvăzător, integrat organic în eforturile de înălțare a epocii sale. A fi contemporan cu epoca înseamnă a-i înțelege rosturile și dezideratele. Individualismul, evadarea din prezent, eschivarea de la comandamentele colectivității au fost privite întotdeauna ca *bizarerii*, ca fenomene care ascund neputința sau mediocritatea snobului. Lucrăm cotidian cu idei generoase, cu sinteze sau detalieri de obiecte. Este interesant și absolut necesar să verificăm în rezultatele noastre măsura în care viziunea materialistă, sentimentul de dragoste față de valorile naționale, pe care le-am pus în interpretarea operelor au afectat pe cei cărora ne-am adresat, în ce mod planurile și programele de învățămînt răspund pregătirii lor generale, înarmării lor cu cunoștințe teoretice și practice și, mai ales, cu dragostea față de muncă și de autoperfecționare continuă. Catedrele noastre nu sînt numai simple diviziuni administrative, ci unități în care educatorul educînd se educă. Nu trebuie uitat că un profesor care își respectă calitatea rămîne un student perpetuu — o conștiință tină și receptivă la înnoiri. O cer vremurile noas-

tre, progresul științei, rapida dezvoltare multilaterală a țării, setea de lumină a omului de azi și de mîine.

Conf. univ. dr. Al. HANTĂ
prodecanul Facultății de limbă și literatură
română — București

pentru mine patria este cîmpia țării și sămînța roditoare produsă în ferma noastră

Am avut prilejul să locuiesc în mai multe colțuri de țară și greu mi-ar fi să spun care regiune îmi este mai dragă. Socotind că m-am născut în Moldova, ar trebui să îndrăgesc înainte de toate ținuturile dintre Prut și Siret. Mă gîndesc însă că nu-i tocmai așa, acum am devenit oltean, lucrînd de ani de zile aproape de Jiu și Dunăre și aici văd mult mai bine și mai direct roadele muncii mele, ale oamenilor din fermă.

Mi se întîmplă nu o dată ca privind de la fereastra vagonului să văd lanuri de grâu, înalte cît trestia și dese cît peria de haine. Atunci crește inima în mine și simt că sînt bun gospodăru. Altă dată grîul e năpădit de pâlămidă și chiar dacă nu e vina mea, nu pot să nu am o stringere. Pentru mine tot acest contrast are o rezonanță aparte, întrucît ferma pe care o conduc eu e specializată în producerea semințelor de soi și de la noi se aprovizionează alte unități pentru însămînțatul a sute și mii de hectare. Nu e cazul să căutăm acum vinovații sau să vedem cine merită laudele. Un lucru e clar: ca buni gospodari, ca buni români, avem cu toții obligația să ne întrecem zi de zi, să obținem producții cît mai mari, să oferim în tot ce facem lucrări de calitate superioară.

Eu, trăind în mijlocul sătenilor, pot spune că-i cunosc destul de bine și tocmai de aceea pot afirma că dragostea lor pentru sat, pentru averea comună, e nețărmurită, iar noi, cei care-i îndrumăm sau le organizăm munca, avem obligația s-o facem în așa fel încît iubirea lor pentru pământ, pentru muncă să dea roade. De aceea, dacă ar fi să mă întreb cum îmi justific eu sentimentele patriotice, ar trebui să mă gîndesc nu numai la calitatea miilor de tone de semințe pe care le livrez și pe care le văd apoi rodind pe ogoare, dar și la felul cum conduc oamenii, cum îi obișnuiesc să înțeleagă noile relații care s-au stabilit între ei și ogor.

Lordache STAFIE
înginer șef, Ferma nr. 11-Bîrca, jud. Dolj

vorbele se măsoară cu sacul

Prin partea locului este o zicală: «Vorbele se măsoară cu sacul». Asta vrea să spună că dacă vrei să și se dea crezare trebuie să arăți ce-ai făcut, să și se poată da măsura, nu atît a laudelor, cît a faptelor. Drept e că nouă, femeilor, ne cam place să vorbim, dar nu înseamnă că ne lăsăm mai prejos cu rezultatele și nici nu se poate, că altfel ne-ar rîde comuna, și trebuie să spun că nu ne-ar sta bine. Mai întîi fiindcă noi toți cei din C.A.P. Valea Mărului ne cunoaștem bine între noi, și apoi fiindcă am învățat că cooperativa agricolă e a noastră și ea ne arată de ce sîntem în stare. Cît de dragi ne sînt nouă ogoarele și toate celelalte averi ale cooperativei e lesne de înțeles. Și dacă vorbim drept, nu cred că se află vreun sătean care să iubească ceva mai mult pe lumea asta decît comuna lui, ținuturile în care a copilărit și țara.

Noi nu prea vorbim însă despre toate aceste lucruri, fiindcă ele sînt ale noastre, una cu noi, și-ți vine greu să te lauzi, dar la un moment, cînd stai să te gîndești, îți pui întrebarea: măi, dacă țara asta e atît de frumoasă și ne-am pus în gînd s-o facem și mai mîndră, care e rostul nostru?

Și atunci îmi răspund că fiecare din noi, muncitor sau țaran, cu carte, cum a fi el, trebuie să se îngrijească de meseria lui, de răspunderea care i s-a încredințat. Așa că eu din cauza asta cer oamenilor din echipa mea să-și vadă de treabă și ei sînt alături de mine și nu o dată s-a întîmplat să fiu în frunte. Dacă facem un calcul simplu înțelegem foarte clar ce răspundere avem. Eu, de exemplu, am făcut anul trecut 200 de zile. Dacă toți colaboratorii fac la fel, toată producția crește și crește și avuția națională. Devenind mai bogat, mai îndestulat, ai toate motivele să te lauzi, așa că... ce să mai vorbim, dacă muncești, vorbele se măsoară cu sacul.

Niculina NIȚĂ
C.A.P. Valea Mărului—Budeasa, jud. Argeș

AVÎNT ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST ȘI A CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

REPORTAJ DESPRE 8000 DE OAMENI CARE-ȘI RESPECTĂ ANGAJAMENTELE

dacă vrei să rămîni ceva...

de I. NICOLAE — fotografii de S. STEINER

— V-am citit reportajul pe care l-ați scris despre noi acum un an; de aceea, de data asta, poate ar fi bine să începeți așa:

«În '72, în locul Grupului de șantiere Lotru am găsit un alt uriaș care se numește Lotru-Sebeș și a cărui perspectivă se întinde pînă în 1980. Puterea instalată a complexelor hidroenergetice pe care el le va făuri pe Lotru dar și pe Sebeș — aceasta-i noutatea! — va fi egală cu aceea a părții românești a Hidrocentralei de la Porțile de Fier.

Noua perspectivă deschisă în fața grupului acesta de șantiere va beneficia de bogata experiență dobîndită pînă acum de constructorii de pe Lotru, în realizarea barajelor și lucrărilor subterane. Aceștia mai au de executat 140 de kilometri de tuneluri, 6 baraje de beton în arc și 2 baraje de anrocamente. Dar azi ei au experiența dobîndită în urma construirii a 70 de kilometri de tuneluri și galerii, precum și a executării a 70-75% din barajul de la Vidra. Cu alte cuvinte, planurile pentru viitor au încă de pe acum o garanție».

Îmi trece prin cap că lunga replică de început a inginerului Dan Predoiu, director general al Grupului de șantiere (I.C.H.) Lotru-Sebeș, are într-însa o serioasă putere de captatio benevolentiae și de aceea o consemnez fără să-i mai adaug nici măcar o virgulă. Apoi, într-o mașină cu șasiul înalt și cauciucuri bune, o pornesc «în documentație» pe șantierele Lotrului și Sebeșului.

PIF ÎN MEGASOBOLIE

Ca să ajungi la uzină, la hidrocentrala propriu-zisă, trebuie să pătrunzi în munte. Asta se face de loc banal: printr-un tunel în pantă de vreo 1 100 de metri, prin care mașinile pot circula ca pe o autostradă. Ajuns la capăt ești răsplătit, așa spune, expresia fiind consacrată, «regește», dar spun «muncitorește» pur și simplu pentru că de data asta numai așa e propriu. Într-o uriașă catedrală paralelipipedică — în care dau și din care pleacă nenumărate canale-brațe într-o uriașă sobolie a luminii — ești pus

Cînd spargi și muți un munte ca să-l transformi în baraj, trebuie să fii foarte exigent chiar și cu pietrele. Pentru «avizarea rocii», geologul Ioan Lepârda duce o continuă muncă de cercetare.

deodată acolo, adînc sub pămînt, în fața unui peisaj și a unui ritm de viață sută la sută industrial.

Am găsit acolo, sintetizată dacă vreți, preocuparea, grija generală «la zi» a tuturor constructorilor și montorilor de la Lotru: să facă tot ce omenește e posibil pentru ca să asigure la 23 August — în loc de 15 septembrie — cale liberă apelor pe aducțiunea principală, pentru probe, mai precis, pentru prima rotire a turbinei agregatului nr. 1.

Acest angajament împreună cu altul — și anume, acela de a racorda grupul nr. 1 al hidroagregatelor la sistemul național în ziua de 10 decembrie, deci cu 20 de zile înainte de termenul planificat — au fost asumate în cinstea Conferinței Naționale a partidului și a aniversării unui sfert de veac de la proclamarea republicii.

Aflu de la inginerul Dumitru Grigore, șeful lotului mon-

taj de la centrala subterană, că partea mecanică a montajelor este pe terminate. Se lucra la închiderea capului superior al turbinei și generatorului. Mai aflu că lucrările merg bine, pentru că are oameni destoinici. Se referă la echipa lui Oprea Florea, dar și la aceea a lui Stelian Jianu, din care fac parte Dumitru Drăghici, Vasile Boian și alții, toți cu experiența Argeșului în mîini, dar și în creier.

Am făcut această ultimă precizare pentru că oamenii aceștia n-au fost doar simpli executați fără inițiativă, pentru că oamenii aceștia au conceput zilnic dispozitive ajutătoare care să le ușureze munca, au conceput zilnic — după propria lor exprimare — «fantastic de multe» adaptări față de proiecte pentru ca lucrurile să iasă mai bune și pentru ca să se diminueze importurile. Pentru ei, creația a fost și este un proces continuu, sau, cum spunea inginerul Dumitru Grigore, «La noi creația se face pas cu pas».

Și acum, mă simt dator cu o explicație pentru titlul — aparent aiurit — al acestui capitolaș. Chestiunea cu «megasobolia» am lămurit-o; mai rămîne cea cu «pif». Nu, nu e vorba de cățelul năzdrăvan și frumos colorat al copiilor francezi. La Lotru, p.i.f. înseamnă pur și simplu «punere în funcțiune».

Și totuși, paradoxal, punerea în funcțiune nu le aduce constructorilor și montorilor numai satisfacție, ci și o sensibilă doză de amărăciune:

— După ce se pune capacul (Ați reținut? Era vorba de închiderea capului turbinei și generatorului; dar formula are sensuri generale) nu se mai vede nimic din munca noastră. Ea rămîne ascunsă, chiar și ochilor noștri, în măruntaiele munților.

PREȚUL DE COST AL BUCURIEI

Nimeni nu poate contesta că executarea galeriei de cabluri — 660 metri, din care o bună parte într-un plan înclinat de 32°; o mie și ceva de trepte; un zid antifoc compartimentator pe mediană; transportul a 500-600 tone de material de execuție — n-a fost o lucrare dificilă. Și totuși, mulțumită unui act de inovație semnat de inginerul Petre Papadopol, galeria a fost executată fără lucrări suplimentare de organizare. Bănește socotit, asta înseamnă o economie de vreo 80 000 de lei.

Nimeni nu poate contesta că datorită gândirii creatoare și dăruirii în muncă a inginerului Șerban Chiricuș, a lăcătușului, șef de formație, Nicolae Oprean și a maistrului Paul Rizea, linia de telecomandă uzina-nod de presiune n-a mai fost executată cu ajutorul elicopterelor, cum prevedea documentația proiectantului, ci doar în adaptarea ingenioasă la tractoarele S-100 a remorcilor «git de lebădă». În paranteză fie spus, ar fi păcat ca ideea aceasta, care de acum a și raportat o economie de 560 000 lei, să nu facă obiectul unui dosar de raționalizare tehnică.

Nimeni nu poate contesta că Ioan Vizitiu, Dumitru Zvîncă, din brigada lui Nicolae Oprean, ca de altfel toți cei 17-20 de oameni din atelierul mecanic de lăcătușărie și confecții metalice, au făcut minuni la propriu: peste 100 tone de confecții metalice, economii masive, promptitudine în execuție, produse uriașe de felul porților metalice — de peste 100 metri pătrați fiecare — pentru cavernele transformatoarelor.

Nimeni nu poate contesta calitatea excelentă a betoanelor aparente de la blocul de comandă al uzinei, datorate mai cu seamă brigăzii de dulgheri a lui Constantin Săcureanu.

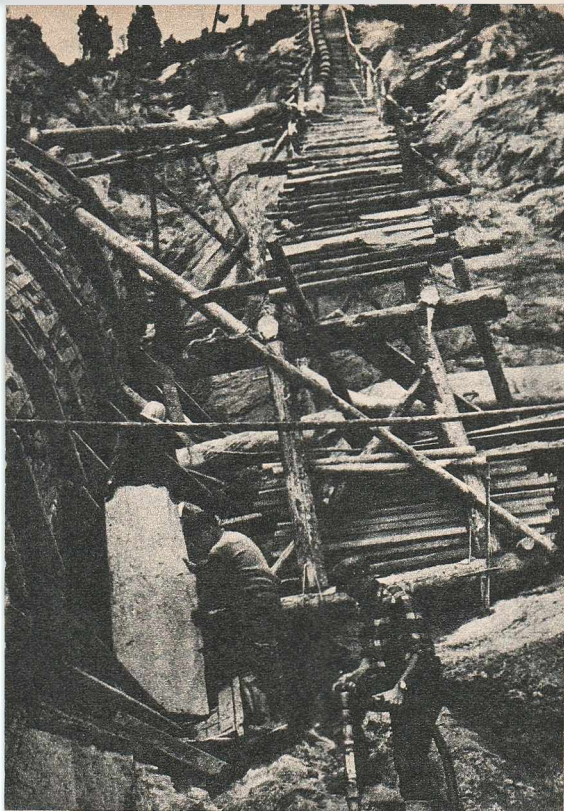
Nimeni nu poate contesta perfecțiunea galeriilor inginerului cu părul cărunt Nicolae Chelsoi.

Nimeni nu poate contesta spiritul de sacrificiu al șoferului de pantă Gheorghe Dumitra.

Nimeni nu poate contesta «amestecul» creator al inginerului, șef de lot construcții, Emanoil Dumitrescu, în toate cele de mai sus, precum și în altele care din păcate nu mai încăp a fi trecute aici.

Dar peste toate, nimeni nu poate contesta prețul împlinirilor, al realizărilor constructorilor de la Lotru: muncă

◀ La baraj, betonarea galeriilor de injecții continuă într-un ritm nervos.

fără istov, gândire creatoare, nopți albe, sacrificii personale, într-un cuvânt, dăruire de oameni care se înverșunează să comande natura.

TIRIAC ȘI CIZMELE DE DRĂGĂȘANI

Pe un vîrf de munte, la un grup de barăci, îl găsesc pe șeful de lot *Benone Sabău* fumînd nervos sub brazi. E vineri, patru august după-amiază, a stat cît a stat în fața televizorului, dar cînd a văzut cum merg lucrurile în meciul cu *Mal Anderson* a ieșit afară să încerce să se mai calmeze.

Mă acresc și eu dar încerc să-l distrag, rugîndu-l să mă ducă la *Hoteagu*, galeria care a pus cele mai mari probleme din toată istoria construcțiilor subterane de la *Lotru*. Mă îmbracă de parcă am pleca la pescuit de balene și o pornim prin galerie. Am șansa unui însoțitor de clasă: *Benone Sabău* are zece ani de muncă în exploatarea minieră și zece ani în construcția subterană.

Formulată tehnic, situația la *Hoteagu* e cam așa: o zonă foarte tectonizată cu infiltrații tot foarte puternice de apă, care antrenează nisipuri și caoline fine. Iar formulată pe înțelesul tuturor, înseamnă că oamenii muncesc sub pămînt, sub un soi de ploaie permanentă, într-un întuneric alungat doar de lumina lămpilor, cu picioarele într-un fel de noroi, de amestec viscos de roci muiate, făcînd construcții de rezistență suplimentare, înaintînd înnebunitor

ce cizmele de cauciuc de la *Jilava* pot fi bune? Eu, pe oamenii ăștia care muncesc aici în subteran cu mine îi știu cum stau acasă, ce au și ce le mai trebuie; dar chiar de-ar fi străini, tot nu pot suporta, mai ales cînd cunosc ce muncă grea au de făcut, să știu că-s uzi la picioare. Mi-e rușine să le mai dau cizme de-astea, domnule!

Sîmbătă, cînd va apărea «*Flacăra*», am să expediez — în numele oamenilor lui *Benone Sabău* — un exemplar la întreprinderea din *Drăgășani*. Poate se transferă rușinea acolo.

O ÎNTÎLNIRE EVIDENT ASCUNSĂ

Mai întii o informație. Pe rețeaua de galerii «*aducțiuni secundare sud*» este acum în lucru o galerie, între punctele *Petrimanu* și *Oltet*, lungă de 4 457 metri. Pînă la 1 august s-au executat 4 192 metri, mai rămîind deci încă 265. E vorba de rezultatul unei munci de peste doi ani și care se va încheia anul acesta la 1 septembrie. Atunci, după străpungerea totală, constructorii vor dispune de o legătură pe sub curmătura *Oltețului*, deschisă între două puncte importante și în tot timpul anului circulației trenurilor de vagonete.

Apoi, un comentariu care aparține inginerului-director general *Dan Predoiu*. Deci acum, pînă la 1 septembrie, undeva sub pămînt, se pregătește întîlnirea dintre două județe: *Vilcea* și *Gorj*.

Și pentru încheiere, un dialog:

— Dacă aveți simțul metaforei, de ce nu scrieți, tovarășe director?

— Socotesc matematica un preludiv al muzicii și al poeziei. Încît, făcînd inginerie n-am trădat pe nimeni.

▲ Doi dintre oamenii care fac barajul: ing. șef de schimb *Mihai Ander* și tehnicianul *Mihai Tuțu*.

de greu. Au depășit o astfel de zonă lungă de 12 metri, iar acum, de 7 metri încoace, au intrat în alta. Cît de lungă, nimeni nu poate ști.

Norocul e că acolo sînt constructorii de nădejde, dintre care unii «au făcut și *Argeșul*»: maestrul, care pune în munca lui suflet ca nimeni altul, *Gheorghe Marinaș*, șeful de brigadă *Ion Ancuțoiu*, *Gheorghe Stancuși*... dar mai bine las lista deschisă.

Însă orice noroc are și piedici în calea lui. De data asta e vorba de una de-a dreptul stupidă și rușinoasă: cizmele de *Drăgășani*. Ar trebui să țină șase luni, acesta fiindu-le termenul de garanție. Dar în 5-6 zile trece apa prin ele.

Benone Sabău este indignat:

— Mai prost de așa ceva nu se poate face un lucru! De

Nici chiar eventuala vocație de condeier, de care mă bănuîți.

OPȚIUNE PENTRU PORTRETUL COLECTIV

La cinci fără ceva dimineața mă scoală glasul său. Îl aud pentru că am uitat difuzorul deschis. Folosînd rețeaua de radio emisie-recepție a grupului de șantier, întrebă cum stau lucrurile la baraj; întrebă de acasă. Pentru că a plouat toată noaptea îndesat, mocănește, și asta-i un motiv de îngrijorare suficient ca să alunge un somn oricît de bun ar fi el.

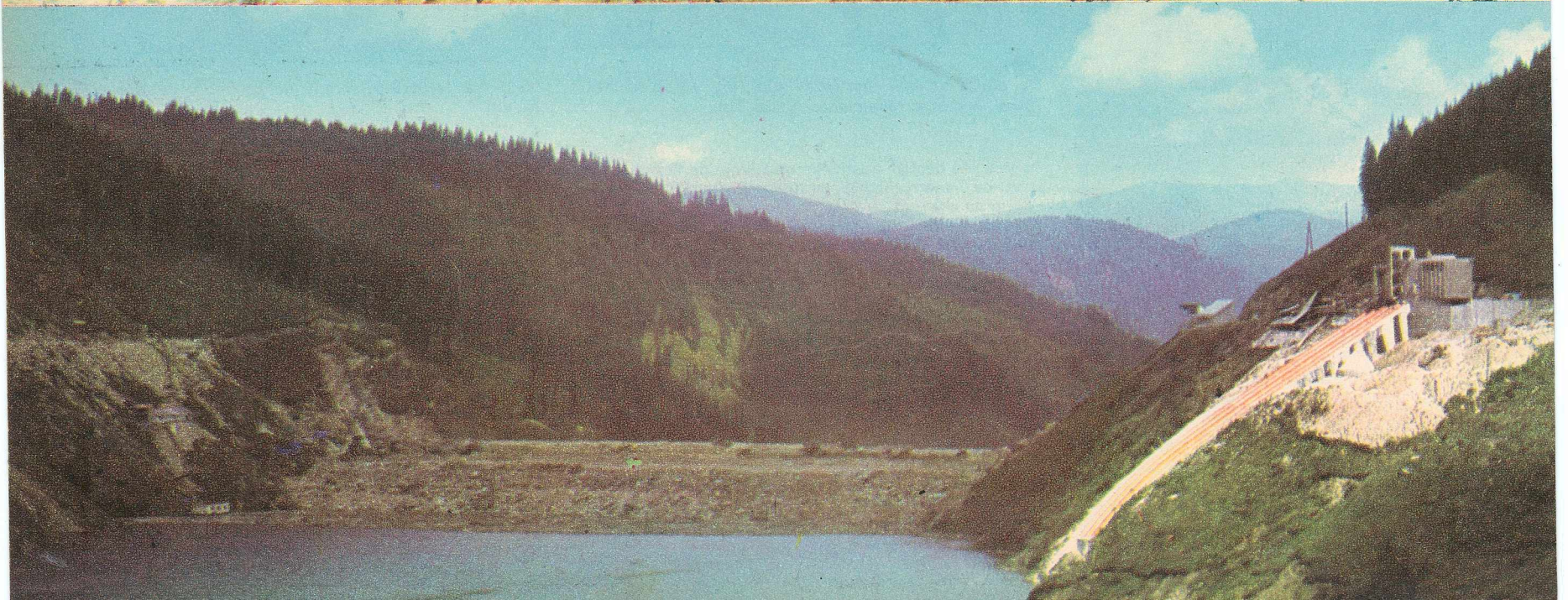
Îi știu și ziua de muncă de ieri: a început la șapte dimineața, cînd ne-am întîlnit, și s-a terminat la zece fără douăzeci seara, cînd ne-am despărțit. A lucrat în birou și a lucrat și pe teren, alergînd dintr-un punct în altul al șantierei. A mîncat pe unde a apucat, la o cantină. Rezolvă la rînd probleme tehnice, administrative, sociale și, în clipele libere, meditează la ce înseamnă un director ca om politic. Pentru că scrie un articol pe tema asta.

Hotărît lucru, îmi place omul acesta, mă obligă la stimă și am de gînd să-i fac un portret. Nu reușesc, pentru că nu știu cum se face, dar directorul general *Dan Predoiu*

◀ Excavatoare cu foreze, excavatoare pentru încărcare de 4,6 mc, autocamioane de 27 tone — iată uneltele cu care se lucrează la «*Chioara*», în cariera de anrocamente.

(Continuare în pag. 11)

La Lotru,
frumusețile naturii
și frumusețile omului
fac casă bună.

Dacă vrei să rămâni ceva...

Barajul de la Lotru
are daruri de Făt-Frumos:
crește într-o zi
cît alții în șapte.

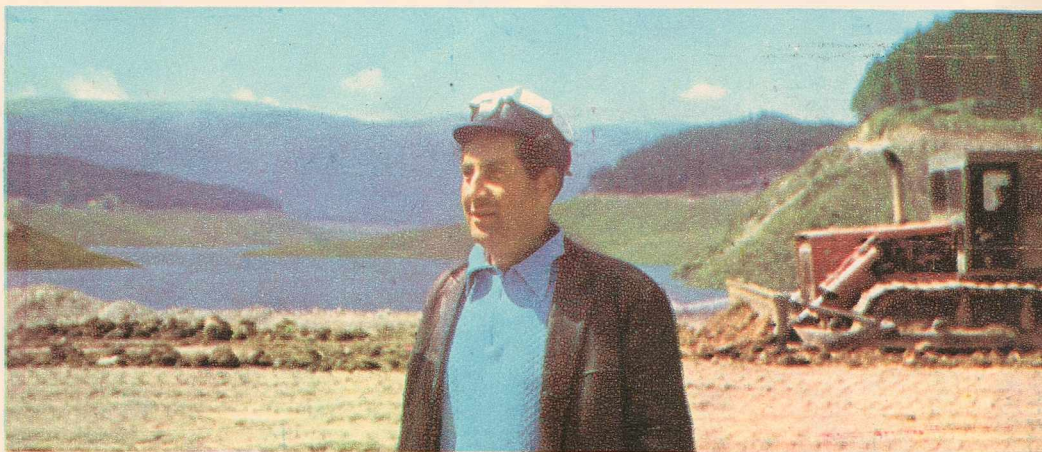
mi-a ghicit gîndurile și-mi cere — dacă țin să fac un portret — să-l fac pe cel al colectivului de constructori și montori de la Lotru-Sebeș.

— Să știți, angajamentul de a realiza în patru ani și jumătate puterea totală a hidrocentralei prevăzută pentru acest cîncinal, noile termene de execuție etapizată aparțin întregului nostru colectiv de opt mii de oameni. Împreună ne-am rejudecat posibilitățile, împreună am luat hotărârile. Vă rog să vă referiți la colectiv pentru că e vorba de o realitate: nu invocăm numele lui pentru a micșora răspunderea unuia sau altuia dintre noi, ci pentru că realmente este folosită priceperea tuturor membrilor colectivului în rezolvarea cît mai rapidă și cît mai optimă a tuturor problemelor, fie că aparțin de conducere, fie că aparțin de execuție. Iată de pildă, de pe 7 august au început adunările generale cu prilejul încheierii primei jumătăți a acestui an de muncă. Ei bine, nici nu vă închipuiți cîte zeci și zeci de propuneri concrete, legate de specificul locurilor de muncă, de sarcinile fiecărui colectiv, de etapizarea lucrărilor și așa mai departe, am primit. Principiul muncii colective la noi nu e o vorbă. Credem în el, știm că trebuie să muncim serios cu toții, știm că trebuie să fim deschiși unul față de celălalt și mai știm că, fiind un mare șantier, sîntem în atenția conducerii de partid și de stat. În atenția națiunii. Or, aceasta, înainte de orice, obligă. Enorm!

*

Am plecat de la Lotru-Sebeș căutînd cuvintele care ar putea să sintetizeze portretul colectivului de constructori și montori de acolo. M-am oprit la un fel de leitmotiv obsesiv cu care foarte mulți dintre ei își terminau frazele despre greutățile muncii lor:

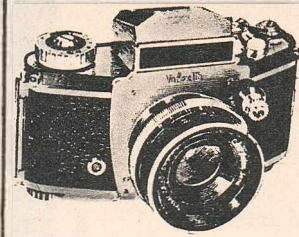
— Dar dacă vrei să rămâni ceva în urma ta...

Imaginea inginerului,
director tehnic, Soly Kamenitzer,
cărui oamenii îi spun «tatăl barajului»,
m-a făcut să mă gîndesc — tot cu stimă —
la un alt «tată»: cel al părții mecanice
a gigantului de la Lotru —
inginerul, director tehnic, Ioan Panait.

Pentru constructori,
vechimea pe șantier
e un titlu de noblețe.
Excavatoristul Gheorghe Zaharia îl are.

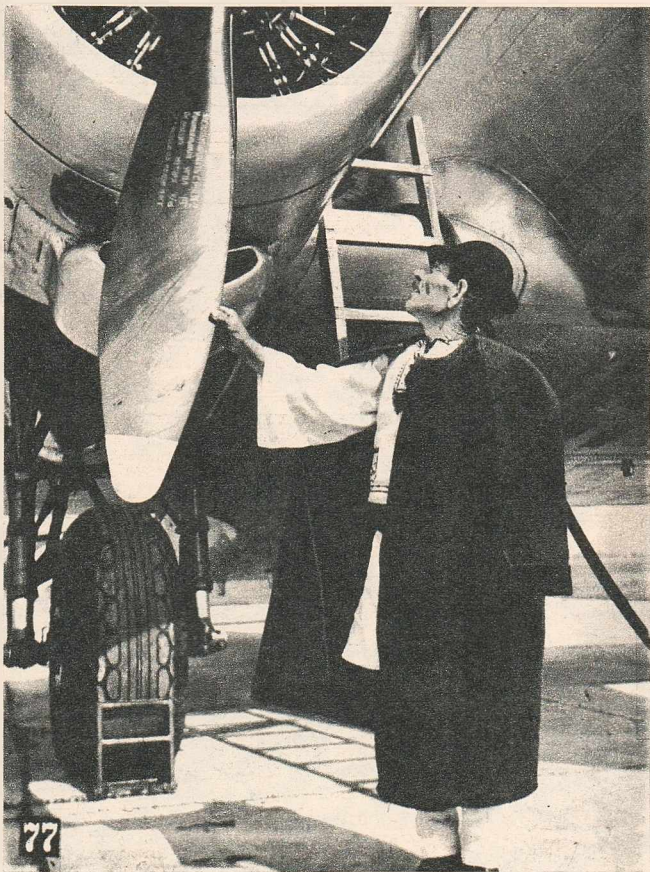
concurșul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

concurșul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

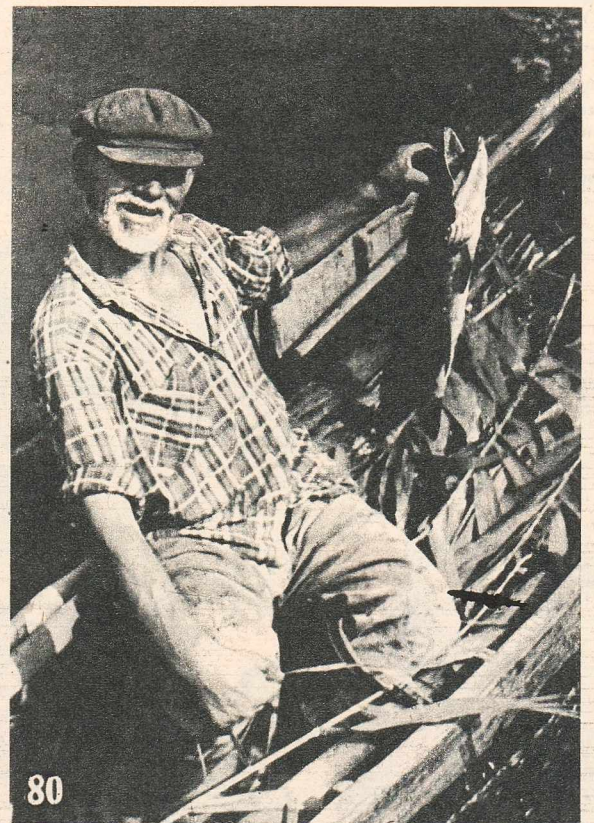
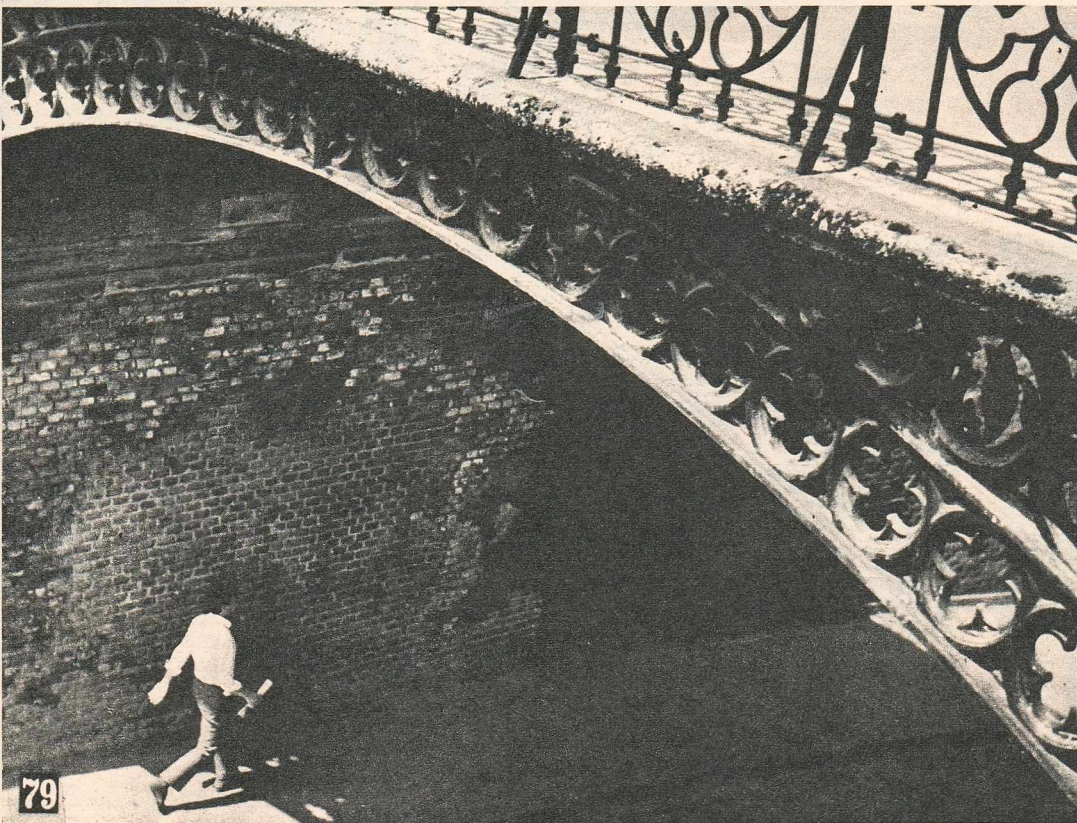
POȘTA CONCURȘULUI

Ștefan Constantin — Ploiești.
E interesantă fotografia trimisă
de dv. (în dublu exemplar!) dar
incalcă interdicția din regula-
mentul concursului de a folosi
procedee specifice de laborator
și trucaje. O vom folosi la rubrica
noastră «Varietăți».

Nicolae Eberlen — Arad. Vom
folosi fotografia «A sosit poșta!»
la rubrica noastră de «Varietăți».

Alex. Rusu — Brașov. Propune-
rile dv. sînt demne de a fi luate
în considerație. Concurșul nos-
tru a cîștigat mulți aderenți, ceea
ce ne încurajează să-l continuăm
și în anul ce vine. În noul regu-
lament, pe care l-am dori îmbu-
nătățit, vom folosi, desigur, și
sugestiile citorilor noștri. Vă
mulțumim!

Silviu Micle — Sighet. 1) Inge-
nioasă metoda dv. de a ieși din
impas. Bonurile le considerăm
valabile. 2) Regretăm foarte mult
că satisfacerea dorinței dv. de
transferare a abonamentului pe

77. Cunoștință.

IOAN LEHOCZKY — Deva

78. Melancolie.

Prof. IOAN ȚAU — Tecuci

79. Trecătorul.

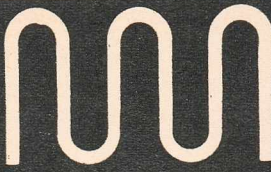
Ing. CONSTANTIN HRIB — București

80. Chemarea Deltei.

FERD. MICHITOVICI — Cimpulung Moldovenesc

trimestrul IV nu depinde de noi.
Vă rugăm să vă adresați orga-
nului de difuzare local și să aran-
jați chestiunea prin bunăvoință.
3) Discuția noastră în contra-
dictoriu ni se pare deosebit de
simpatcă. Așadar, nici vorbă de
supărare.

ELECTRO

MUREȘ

I.I.S. ELECTRO-MUREȘ

din TÎRGU MUREȘ, str. Kossuth L. nr. 112-114; telefon 1 18 17, telex 035249

**EXECUTĂ ȘI LIVREAZĂ
ÎNTR-O GAMĂ VARIATĂ**

- mașini de calculat electromecanice cu 2 și 3 operații
- conducte electrice izolate pentru instalații fixe
- cordoane pentru instalații electrice mobile
- conducte și cabluri electrice pentru telecomunicații
- cordoane prelungitoare cu prize și fișe bipolare
- antene de televiziune individuale și colective pentru canal 1—12
- antene de televiziune de cameră
- încălzitoare electrice în tub metalic pentru scopuri industriale
- fiare de călcat electrice cu și fără termoregulator
- plite electrice
- radiatoare electrice cu și fără acumulare de căldură
- ondulate electrice pentru păr
- elemente terminale pentru conexiuni electrice
- bare capsulate de distribuție a energiei electrice
- cutii terminale și manșoane pentru cabluri electrice.

Produsele au o construcție modernă, sînt rezistente, durabile și funcționează ireproșabil. Ele sînt foarte apreciate pe piața internă externă.

**PRODUSELE
I.I.S.
ELECTRO-
MUREȘ
SÎNT
EXCEPTIONALE**

MARILE OPȚIUNI ALE ANULUI

de Silviu BRUCAN

1972 a fost și pînă acum un an bogat în evenimente internaționale și într-un anumit sens s-ar putea spune că ceea ce urmează să se «întîmple» în trimestrul IV depinde în largă măsură de modul în care evenimentele și... cancelariile diplomatice au pregătit terenul în cursul trimestrelor anterioare. În realitate, viața internațională este mult prea dinamică și complexă ca să se supună disciplinei de plan, mai ales că trăim într-o lume în care atâtea țări și chiar continente renasc, se afirmă și-și cer dreptul la viață încît, mai puțin ca oricînd, relațiile internaționale pot fi strunite dintr-un singur centru — și nici chiar din două sau trei centre. În plus, evenimentele internaționale nu suportă nici măcar disciplina calendarului; anul diplomatic nu recunoaște limite sau termeni cum este cazul cu anul fiscal sau bugetar. Planul cancelariilor diplomatice este făcut din elemente mai subtile și eluzive, așa încît, cel puțin deocamdată, nu se pretează la cuantificare, la măsurare cantitativă. Într-un cuvînt, ne aflăm într-un domeniu în care estimările, predicțiile și speculațiile asupra evenimentelor viitoare cer observatorilor politici să-și ia precauții speciale.

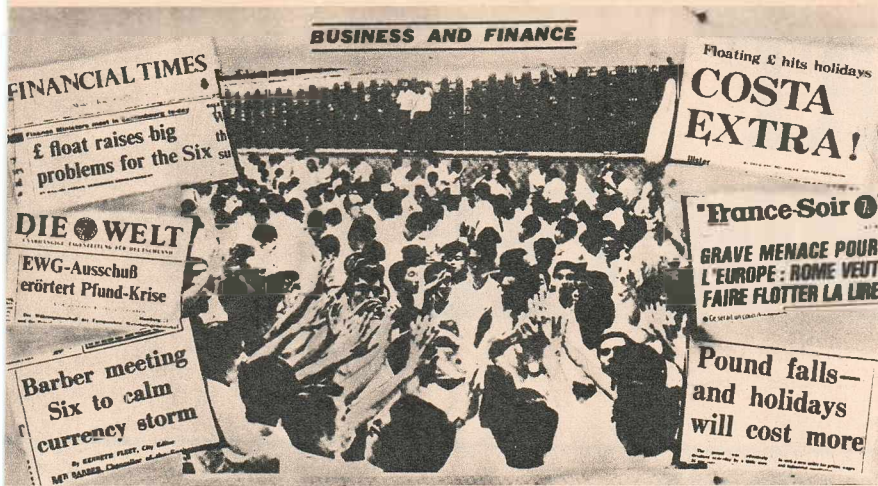
Și totuși toamna aceasta vor avea loc alegeri prezidențiale în Statele Unite, după cum și în Republica Federală a Germaniei se vor ține alegeri anticipate; sînt în curs aranjamente pentru o conferință pregătitoare cu caracter multilateral, la Helsinki, în vederea ținerii, în 1973, a Conferinței general-europene; în octombrie este programată la Paris întîlnirea la nivel înalt a țărilor membre ale Pieței comune, iar știri din Orientul Îndepărtat vorbesc despre o vizită a noului premier japonez la Pekin. Fiecare dintre aceste evenimente înseamnă opțiuni ale popoarelor sau guvernelor, chiar dacă unele din ele reprezintă ceea ce francezii numesc *déjà vu*.

OPȚIUNEA NIXON-McGOVERN

Dacă ne referim, de pildă, la alegerile prezidențiale din Statele Unite, la începutul lunii noiembrie, o serie de elemente care constituie opțiunea în fața căreia se află poporul american sînt deja cunoscute, sînt fapte deja consumate (cum este desemnarea candidaților la președinție), și datorită acestei miraculoase invenții a secolului XX — sondajele de opinie — avem și o idee asupra șanselor acestora, bineînțeles dacă ziua sondajului ar fi și ziua alegerilor. În realitate, pînă în ziua alegerilor va mai curge multă apă pe Potomac și, intrucît opinia publică este unul din conceptele cele mai dinamice ale vieții sociale contemporane, opțiunea alegătorilor americani urmează să se producă abia în ultimele zile, în faza electorală decisivă. Se reamintește că la ultimele alegeri prezidențiale diferența de voturi dintre cei doi candidați — Humphrey și Nixon — a fost atît de mică, încît dacă alegerile ar fi avut loc cu o săptămîină mai tîrziu, rezultatul ar fi putut fi altul. Experții electorali (profesie de altfel rentabilă — ceea ce explică și numărul foarte mare al acestora) fac asemenea speculații pe baza faptului că sondajele de opinie indicau creșterea de la o zi la alta a șanselor lui Humphrey și a analogiei cu alergătorii de cursă lungă, care atunci cînd vin puternic din urmă, de regulă trec linia de sosire cu un cap sau cu un nas cîștigător!

Candidatura lui McGovern în fruntea partidului democrat, performanță uluitoare în viața politică americană explicabilă prin popularitatea de care se bucură în cercuri foarte largi programul său de încetare a războiului din Vietnam.

Problema monetară continuă să provoace serioase «cutremure» economice, punând Europa occidentală în fața dificilei opțiuni a găsirii unei formule monetare autonome.

Alegerile anticipate din Republica Federală a Germaniei vor marca pentru electorat ora unei opțiuni politice deja consumate parțial prin ratificarea tratatelor cu U.R.S.S. și R.P. Polonă.

Nu era vorba desigur de un corp mecanic care pe măsură ce se depărta de punctul inițial dobindea o viteză mai mare, ci de o veche legitate politică descoperită de Humphrey cam târziu, și anume că, cu cit adopta o poziție mai netă împotriva războiului din Vietnam (pe care-l îmbrățișase ca zec la vicepreședintele al lui Lyndon Johnson), și atât creștea procentajul sondajelor publice în favoarea lui. Dilema patetică a fostului candidat democrat era că, iacă efectua schimbarea la față cu viteza cerută de apropierea zilei alegerilor, exista riscul ca sinceritatea pocănteii lui politice să fie pusă la îndoială și asta ar fi stricat totul.

În aceste condiții, sondajele Gallup sau Harris n-au îndeplinit o funcție predictivă și, parafrazând o celebră frază a lui McLuhan, am putea spune că ele au constituit înseși alegerile. Dealtfel, umoristii și calamburgii americani susțin de mult că dată fiind amploarea pe care au dobândit-o sondajele publice în viața politică americană și modul în care ele sînt manipulate de către mass-media, lumea așteaptă rezultatul alegerilor numai pentru a vedea dacă sînt confirmate sondajele de opinie!

Lăsînd la o parte latura umoristică, pe care o hrănește copios acea exagerare a fenomenelor care este atât de caracteristică vieții politice americane, să ne oprim puțin asupra opțiunii pe care o are de astă dată poporul sau mai precis alegătorul american. Pentru că, așa cum se prezintă lucrurile în acest an 1972, se poate vorbi de opțiune.

Este știut că în perioada postbelică a funcționat între cele două partide politice americane care se rotesc la putere — democrat și republican — un fel de înțelegere tacită de a nu ataca bazele politicii externe în campaniile electorale și a nu face din ele *an issue* — un subiect de controversă. Concepția «bipartizană» reflecta de fapt acordul dintre cele două partide în ce privește bazele politicii externe americane.

Ar fi exagerat să spunem că avem de-a face acum cu o schimbare de 180 de grade și că în bătălia electorală din S.U.A. se ciocnesc două poziții antagonice în privința politicii americane. Candidatura senatorului McGovern în fruntea partidului democrat reprezintă incontestabil o performanță uluitoare în politica americană, ținînd seama că a pornit inițial cu toți sorții împotriva lui — *big money*, marile corporații care de regulă finanțează pe candidați, mașinaria politică de partid, bossii sindicali care-l preferau pe Humphrey, marile organe de presă și companii de televiziune care bagatelizau și demonetizau acțiunea lui politică, într-un cuvînt pilonii puterii — *establishment*.

McGovern era prea radical pentru această elită a puterii: el călărea pe curentele protestatere ale Americii anilor '70, se angaja să încheie imediat pace în Vietnam și să pună capăt rolului de jandarm mondial al S.U.A., preconiza o reformă a impozitelor menită a duce la o anumită redistribuire a veniturilor în favoarea maselor, promitea o reducere de 32 de miliarde dolari a cheltuielilor militare și o serie de programe masive în domeniul sănătății, revitalizării centrelor urbane și protecției mediului ambiant.

Este probabil că mecanica electorală va acționa și de astă dată potrivit regulilor jocului făcut de sondaje, iar negocierile secrete angajate febril de Henri Kissinger, consilierul special al președintelui Nixon, cu reprezentanții vietnamezi sînt elocvente în această privință. În esență, strategia electorală republicană va urmări reducerea marjei de opțiune a alegătorilor americani, deoarece o asemenea reducere operează de regulă în favoarea administrației aflate la putere.

EUROPA PE UN DRUM NOU

Europa occidentală trece printr-o fază de accentuată instabilitate — în Anglia, accentul cade pe social și economic, în Italia pe social-politic, în R.F.G. pe politic propriu-zis. În aceste condiții nu este de prevăzută ca înțînirea la nivel înalt de la Paris a Pieței comune să ia decizii în privința opțiunilor aflate în fața ei. Așa se și explică de ce au existat și există încă ezitări în privința organizării întîlnirii în octombrie.

Să ne referim de pildă la problema monetară care a provocat și continuă să provoace crize în serie sau cu schimb. Opțiunea reală aici este curmarea dependenței monedelor vest-europene de dolar, găsirea unei formule monetare autonome, opțiune cu serioase implicații economice și politice privind relațiile dintre Statele Unite și partenerii vest-europeni din alianța atlantică. Comunitatea Economică Europeană nu pare nici destul de puternică, nici destul de unită pentru un asemenea pas destul de riscant în condițiile actuale. De aceea avem de-a face cu un proces cumulativ mai curînd decît cu o opțiune gata coaptă.

Cît privește alegerile anticipate din Germania occidentală, ele nu par să stîrnească prea mari pasiuni tocmai pentru că alegătorii vest-germani nu sînt tocmai motive serioase pentru a renunța la preocupările estivale, inclusiv la Olimpiadă. De fapt, principala opțiune pe plan internațional — ratificarea tratatelor cu U.R.S.S. și Polonia și tot ceea ce implică ele în politica europeană — s-a consumat, și chiar dacă opoziția creștin-democrată îi atribuie semnificații și interpretări diferite, ea rămîne parte a unui proces ireversibil, pe care Germania occidentală, chiar dacă ar vrea, nu mai are putere să-l oprească. Nici în problematica internă nu se ciocnesc niște poziții diametral opuse, iar noul boom prin care trece economia vest-germană descurajează chiar și pe cei care porniseră cu asemenea intenții.

Europa — în ansamblu da! — ea se află în fața unei opțiuni, și dacă cuvîntul n-ar fi fost folosit pînă la abuz ar trebui să adăugăm *istorice*, căci este vorba de obiectivul realizării unui sistem de securitate colectivă și de colaborare pe un întreg continent. 1972 va marca însă doar pregătirea Conferinței general-europene care va avea loc în 1973.

Dar, intrucît lista opțiunilor anului 1972 nu este încheiată, vom reveni.

sala pașilor pierduți

de Sergiu ANDON

jucele și iliciții

În ziua de 11 mai anul curent, judecătorul Nicolae Constantinescu a dezbrăcat roba, a pus-o pe umerăș și a atîrnat-o la locșorul ei din clădirea Judecătorei Tulcea. Apoi s-a dus la dispensar și a obținut un certificat de concediu medical pentru nevroză astenică. În sfîrșit, s-a urcat în autoturismul personal «Dacia-1 300» (a patra mașină schimbată în patru ani) și a plecat în comuna Mihail Kogălniceanu, la un prieten. La cel mai bun prieten al lui, Mihai Arnăutu. Responsabilul restaurantului.

În magazia prăvăliei acestuia, magistratul s-a întîlnit cu I.P., inculpat pentru furt în dosarul penal nr. 5108/1971, dosar pentru care, în urmă cu exact o lună și o zi, completul prezidat de Nicolae Constantinescu hotărîse scoaterea de pe rol și restituirea la procuratură pentru completarea cercetărilor. (Pentru completarea unor cercetări complete.) După ce au aranjat ce au aranjat, inculpatul l-a rugat pe judecător să-l repeadă și cu mașina pînă acasă. „Bine, a spus Constantinescu, ia-o înainte pe șosea, că te ajungem.” (Nu se făcea să fie văzuți că ies împreună din magazie.) După ce l-a lăsat pe I.P. acasă și s-a întors pe șoseaua principală, N. Constantinescu a fost oprit de o patrulă pentru controlul circulației. Avusese loc un accident (spuneau cei din patrulă), autorul ar fi dispărut, încît îl roagă să meargă pînă la miliție pentru verificarea vehiculului. Constantinescu s-a cam opus. Arnăutu, care-l însoțea peste tot, a fost mai moale. Pînă la urmă au mers. Iar cînd au ajuns unde spuneam și li s-a ordonat (fie-cărui în altă cameră) să scoată banii pe masă, Arnăutu a scos două mii iar Constantinescu șase. Cele 80 de bancnote de cîte o sută de lei au fost expuse la lampa de ultraviolete. Pe ele scria: «MITĂ».

A urmat ancheta care a răscolit multe. Foarte multe. Au fost trimiși în judecată: N.C. pentru 11 acte de corupție, M.A. pentru complicitate la o bună parte din aceste mitui și doi dintre cei 11 mituitori (cei încăpățînați, cei care n-au avut inspirația să se denunțe, ba au mai și negat faptele).

S-a mai descoperit că în toată apa tulbure de la Tulcea mai pescuiau și diverși traficanți de influență în contul unor intervenții presupuse. Unde miroase a stîină, se știe cine dă tircoale. Lupu'...

Dar ne-am luat cu vorba și n-am relatat drama celui care se vîră în haită dar nu știe să urle. Într-o zi a apărut la «comisia iliciților» o sesizare care-l privea pe I. Ioneanu, responsabilul restaurantului «Dunărea» din Tulcea. 98 048 lei. Judecătorul N.C. i-a pretins 5 000 de lei ca să intervină pe lîngă colegul lui care cerceta sesizarea. Comersantul a dat banii, iar la dosar a depus un act formidabil: că ar fi cumpărat un «Cadiillac» cu 12 000 de lei. L-ar fi vîndut cu 60 000, diferența de preț corespunzînd unor reparații ce ar fi costat... 42 000 de lei! Dosarul a fost trimis instanței care i-a scăzut cercetatului numai 30 000 de lei. Afacerea i-a părut nerentabilă responsabilului de restaurant, care a început să-l strîngă cu ușa pe judecătorul lui. Ca să-și răscumpere nereușita, Constantinescu s-a apucat să redacteze personal motivele de recurs ale împetricinatului, împotriva soluției date de propriii lui colegi — ba și un memoriu adresat organelor superioare din stat despre persecuțiile la care ar fi fost supus bietul birtaș.

Conturile fiind reglate, N.C. i-a promis din nou lui Ioneanu că va interveni. De data aceasta la tribunalul județean cu prilejul judecării recursului. Avea nevoie de încă 10 000 de lei. Ioneanu, negustor cu cap, a fost de acord, dar cu o condiție: să dea banii *după*. Constantinescu a încercat la rîndul lui să fie abil și i-a pretins o chitanță legalizată prin care Ion Ioneanu recunoștea — fictiv — că a primit împrumut cele zece mii. Recursul a fost cîștigat, dar Ioneanu nu și-a mai plătit «datoria». Știa că «creditorul» lui nu va îndrăzni să arate nimănui chitanța. În schimb i-a trimis pe cap alți «iliciți», de care Nicolae Constantinescu n-a mai reușit să scape decît odată cu arestarea.

Cam asta ni s-a părut nouă mai semnificativ în întimplarea de la Tulcea. Dar ce li se pare oare colegilor lui N.C.? Ce cred dînsii cînd privesc roba care atîrnă goală pe umerăș? Poate sînt ocupați cu refacerea completelor de judecată conform modificării intervenite în schema personalului. E și aceasta o problemă. Doar se știe: completele nu sînt compuse dintr-o singură persoană.

POPAS ILUSTRAT LA TÎRGUL DE MOSTRE

Fotoreportaj de Traian PROSAN

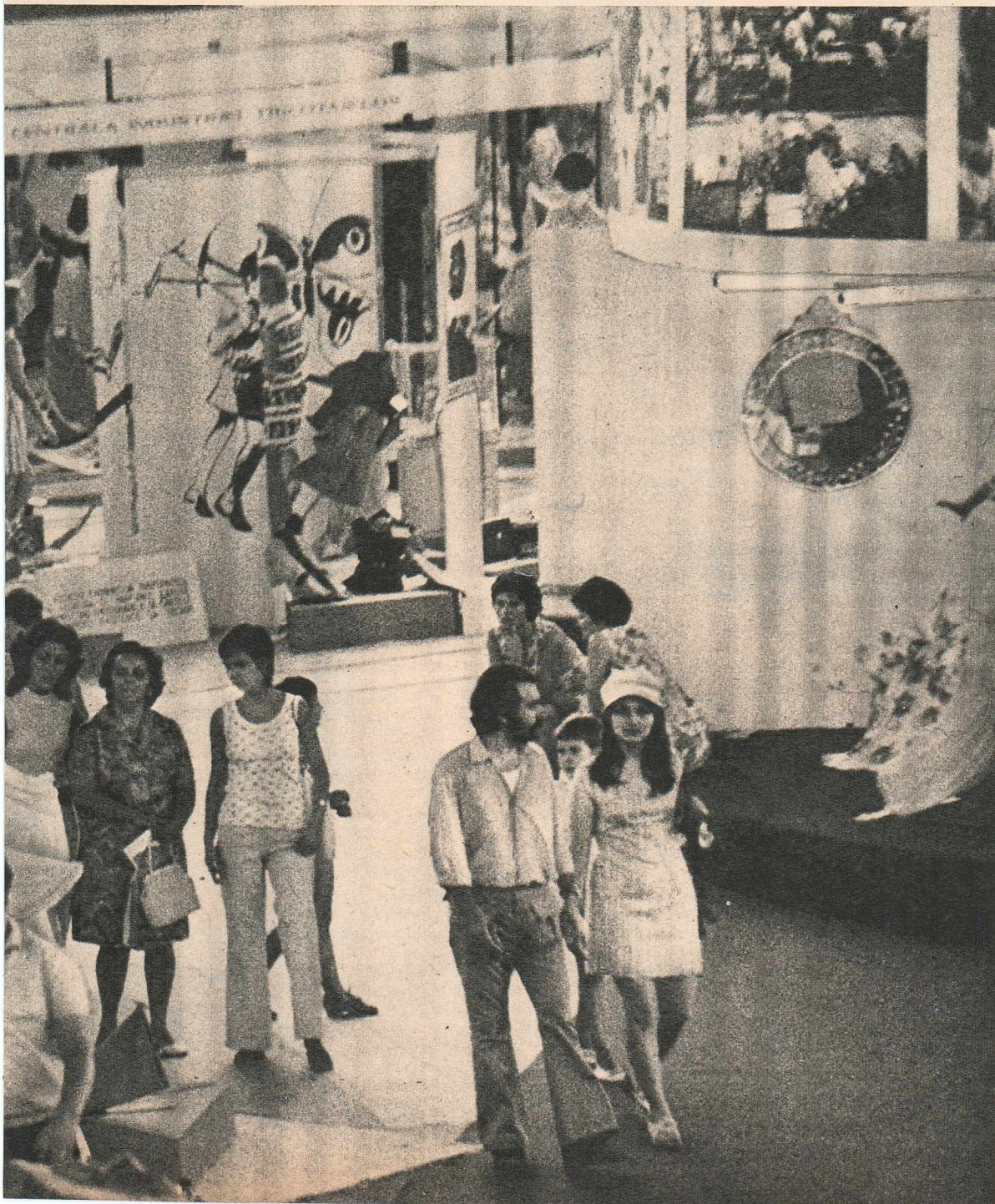
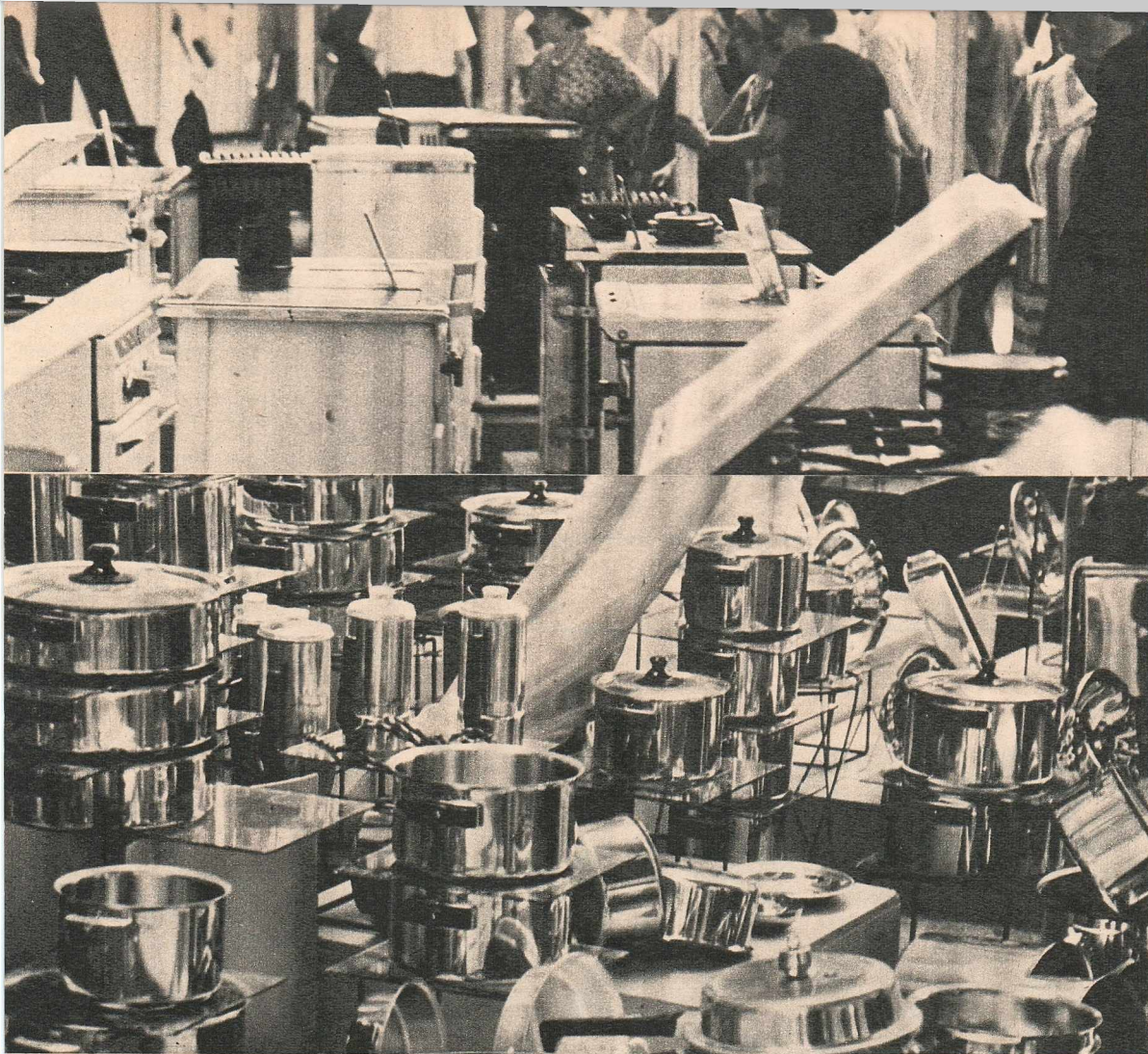
Așteptat cu mult interes, cel de-al VI-lea Tîrg de mostre de bunuri de consum și-a deschis ospitalier porțile. De la început complexul expozițional din Piața Scînteii a cunoscut o afinență căreia cu greutate i-au putut face față mijloacele de transport în comun ale I.T.B.-ului, care și de data aceasta a fost luat prin surprindere. Oricum, cu autobuze, troleibuze, tramvaie, cu mașinile personale sau pe jos, peste 17 000 de cetățeni au vizitat în prima zi Tîrgul în ediția 1972. Pe o suprafață de 35 000 metri pătrați — deci substanțial mai mare ca anul trecut — au fost etalate aproape 100 000 de exponate, multe dintre ele constituind noutăți, multe fiind deja cunoscute. Ceea ce apare evident oricărui vizitator care parcurge pavilioanele și standurile tîrgului este viziunea, realistă și practică, a producătorilor, atît din sectorul de stat cît și din cel cooperatist. Nu mai sîntem asaltați cu unicate de virtuozitate estetică pe care să le căutăm apoi zadarnic în magazine, ci cu pro-

duse care sînt sau pot fi livrate pieței. Ca o consecință, organizatorii au avut buna inițiativă de a deschide mici magazine și tonete de la care vizitatorii pot pe loc cumpăra unele din exponatele admirate în standuri. Păcat însă că această lăudabilă inițiativă nu a fost realizată la un nivel corespunzător, de unde se vede că în concepția comercială se păstrează în continuare aceleași curenți care împiedică desfacerea normală a mărfurilor.

Tîrgul însă, prin exponatele sale, reflectă realizările meritorii ale oamenilor muncii din sectorul producției bunurilor de consum și ne dă garanția că vom beneficia în scurt timp de o mai mare diversitate de mărfuri de un nivel calitativ superior.

Ca argument, vă oferim în paginile de față cîteva imagini surprinse în prima zi a deschiderii Tîrgului de mostre ediția '72.

BUN ȘI FOARTE BUN

de Petru ISPAS

Am muncit și am transpirat ani de zile pentru a ajunge să producem foarte multe lucruri bune. Poate nu din toate sorturile atât de multe pe cât au fost și câte sînt necesare, suficiente însă pentru a fi îndrituiți ca acest calificativ să nu ne mai mulțumească. Astăzi vrem să producem, și avem toate condițiile să o facem, numai lucruri foarte bune. Aceasta înseamnă ca fiecare produs să poarte în el o mai mare încărcătură din talentul și fantezia noastră, capabilă să-i mărească valoarea, să adauge calității carate suplimentare. În documentele conferinței se spune, pe baza unei atente și exigente analize a posibilităților reale, că este posibil ca în anul 1975 producția industrială globală a țării să fie cu 40-60 miliarde lei mai mare decât s-a prevăzut în planul cincinal. Valoarea exprimată de aceste cifre își va avea și trebuie să-și aibă acoperirea la capătul cincinalului în produse concrete, măsurabile în unități fizice, într-o gamă de sortimente care să acopere un evantai cât mai larg al nevoilor producției și consumului intern, ale exportului și de o calitate care să le confere, fără rezerve, calificativul *foarte bun*.

Este vorba în primul rînd de ceea ce vom da producției, de utilajele cu care vom mobila cele peste 1 000 de noi capacități productive care vor intra în funcțiune în acest cincinal sau care vor moderniza și perfecționa producția în multe din unitățile existente. Dar este vorba în aceeași măsură și gîndind cu aceeași exigență și de ceea ce vom produce pentru uzul și folosința noastră personală, de acele produse care trebuie să ne facă viața mai ușoară, mai bogată și neapărat mai frumoasă. Există pentru cei ce lucrează în acest sector de activitate o mare responsabilitate socială. Fiecare dintre noi vrem ca banul cîștigat cu trudă, cu efort, să-l dăm pe lucruri foarte bune, durabile, care să ne îmbogățească confortul și să ne aducă, de ce nu?, și un zîmbet de bucurie. Și de la un an la altul populația țării va dispune de venituri din ce în ce mai mari. În primul an și jumătate al cincinalului s-au creat aproape 400 mii noi locuri de muncă. 400 de mii de oameni în plus, cu venituri sigure lunare. Adăugăm la aceasta faptul că în anul 1971 veniturile din salarii au fost mai mari cu 8,1 la sută ca în 1970, că s-a introdus minimum garantat pentru remunerarea țărănimii cooperatiste, veniturile bănești ale acestora sporind cu 14 la sută, majorarea încă din acest an a salariilor mici și majorarea pensiilor țărănilor cooperatori etc., etc. Consecința? Oamenii trăiesc mai bine, se hrănesc mai bine, se îmbracă mai bine, se construiesc multe case proprietate personală, se cumpără mai multe mașini, televizoare, aparate de radio... Și am produs din ce în ce mai mult pentru a satisface aceste cerințe. În 1971, volumul mărfurilor vîndute prin comerțul socialist a fost cu 9,1 la sută mai mare decât în anul precedent, iar în primul semestru al acestui an a sporit cu 7,8 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 1971. Indicele general al prețurilor și tarifelor la mărfuri și servicii a fost în 1971 de 100,3 la sută — sub prevederile luate în calcul — iar în primul semestru al acestui an a înregistrat o scădere față de aceeași perioadă a anului trecut, fiind de 99,8 la sută. Sînt realități care nu pot decît să ne bucure. Să nu uităm însă, ochiul a devenit mai exigent, caută mai atent frumosul și utilul. Omul nu mai vrea orice. Vrea ceva care să răspundă gusturilor, pretențiilor lui. Banul pe care dorește să-l cheltuiască el l-a cîștigat printr-o muncă care a fost măsurată în cantitate dar și în calitatea ei, și vrea să-l dea pentru un produs care să-i răsplătească efortul, să-l convingă că aceleași unități de măsură au evaluat și eforturile colegului care a produs lucrul ce-i este necesar.

Și posibilitățile de cumpărare vor crește an de an. Va crește și volumul mărfurilor puse la dispoziția populației.

Vor răspunde ele exigențelor actuale ale cumpărătorului? Un prim răspuns la această întrebare îl dă cel de-al VI-lea Tîrg de mostre de bunuri de consum. Dar despre asta vom vorbi în numărul viitor al revistei.

febrilitate olimpică (III)

de Victor BĂNCIULESCU

Jocurile Olimpice de vară reprezintă fără îndoială cununa competițiilor sportive mondiale. Iată o apreciere (aproape un loc comun) ce se cere repetată, pentru că în considerațiile generale ce însoțesc îndeobște Olimpiadele, se neglijează adesea tocmai caracterul lor polisportiv. Nu e vorba de mai multe campionate mondiale puse cap la cap — cum subliniază mereu tutorii Jocurilor, membrii Comitetului Internațional Olimpic — ci de reunirea sporturilor moderne și a ferenților lor în aceeași arenă, sub același stindard cu cinci cercuri înlănțuite, într-o comuniune care tinde să șteargă diferențele și să lanseze în univers nu aureola unei ramuri, ci o singură idee, cu putere generalizatoare, aceea a *sportului*. A sportului tradus în formula seducătoare: pentru armonia mașinii umane, pentru suavul echilibru dintre trup și suflet, pentru bucuria de a simți că trăiești mai mult.

Cuvintele aparțin părintelui Jocurilor Olimpice moderne. Ideile sale erau generoase. Pe fondul agonisticii elene, Pierre de Coubertin a vrut să cultive curentul educației fizice suedeze, sportul britanic pentru gentlemani și spiritul competițional american, fără a uita spiritul (pur și simplu) francez. Programul pe care l-a conceput trebuia să constituie o linie de plecare simbolică. Așa au pornit sporturile în 1896 pe același flanc, la cucerirea lumii. Ceea ce însemna destul într-o epocă în care, de pildă, președintele Federației belgiene de gimnastică putea să-i scrie (în 1894) lui Coubertin: «Am crezut întotdeauna și mai cred și astăzi că gimnastica și sporturile sînt lucruri contrare!»; sau, într-o epocă în care (în 1895), președintele Uniunii franceze de tir îi scria indignat aceluiași Coubertin: «E de necrezut cum și-a putut cineva închipui că tirul va putea fi încorporat într-un ansamblu de sporturi!»

Și totuși, în decursul a 76 de ani (cîți numără olimpismul modern), lumea s-a obișnuit cu fascinantul șir de spectacole polisportive, care aduc sub același acoperiș ramuri atît de deosebite ca halterele și natația. Lumea s-a obișnuit, a acceptat și admiră neîntreruptul «export de canotori, alergători, scrimeri» în care Coubertin vedea un sprijin de nădejde la cauza păcii. Lumea nu mai contestă faptul că Jocurile Olimpice au devenit cea mai mare și mai importantă întrecere sportivă a tuturor timpurilor, pe toate meridianele globului pămîntesc.

SPORTURILE ÎN ACEEAȘI HORĂ

Chiar dacă le-am despuia de toate nobilele simboluri care le înconjură, chiar dacă am ignora toate ceremoniile lor (formale, dar cu adînc conținut pedagogic), Jocurile Olimpice de vară rămîn în mintea omenirii o reuniune pasionantă de întreceri sportive, în care energia vitală a tinerilor atleți se supune voluntar la probe de foc, în aceeași măsură, indiferent unde se întîmplă faptele, pe planșa de scrimă sau pe trambulina înălțată deasupra bazinului cu apă.

Cu cît se apropie ora primului start, cu atît crește febra nu numai în rîndurile competitorilor, ci și în ale publicului spectator. Se manifestă pregnant, acum, predilecția

Discobola Carmen Ionescu,
o nouă Mihaela Peneș?

acestui din urmă pentru concursuri, pentru concurență, pentru dispute, pentru întreceri, pentru lupta sportivă. Editorii celor 87 de cărți apărute pînă acum în R.F. a Germaniei, dedicate toate Jocurilor de la München, au dovedit perspicacitate potolind psihoza normală a cititorilor prin inserarea în fruntea fiecărui volum a programului detaliat al întrecerilor din capitala bavareză, chiar înaintea prefețelor!

Curiozitatea pentru competiții se îngemănează cu aceea pentru eroi, pentru cîștigătorii potențiali de medalii, pentru outsiders. Spectatorul modern nu se mai mulțumește cu un rol pasiv, de martor al evenimentelor și destinelor sportive; el pretinde un minim de competență, tînjește la posibilitatea de a comenta, de a prevedea, de a ghici (ceea ce explică marea număr de jucători la Pronosport!) și, dacă se poate,

de a-și vedea realizate previziunile. Pofta aceasta se cere alimentată.

DESPĂRTIRE LA MICUL DEJUN

După datele preliminariei, la München vor fi prezenți 10 700 de sportivi și sportive din 123 de țări ale lumii. Liantul principal al acestei mase de tineri candidați la glorie este Satul olimpic, aglomerarea aceea de blocausuri și bungalovuri în care vor locui, în perimetrul închis de la Oberwiesefeld. În fiecare dimineață însă, după micul dejun, drumurile lor se vor despărți, inevitabil, spre zărilor apropiate ale diverselor arene olimpice.

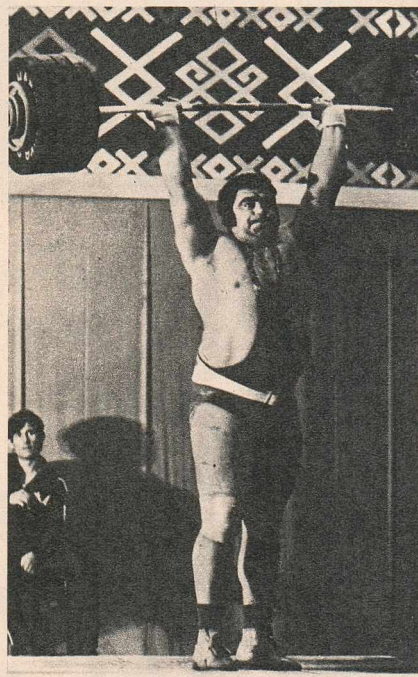
Marele Stadion olimpic, cu bizarul său acoperiș translucid peste partea vestică, va polariza atenția nu numai din pricina festivităților de inaugurare și de închidere

a meciurilor finale de fotbal și a Premiului națiunilor la călărie, ci mai ales din cauza marii bălării atletice care se va da aici, timp de 10 zile, sub privirea a 80 000 de spectatori (48 000 pe scaune și 32 000 în picioare).

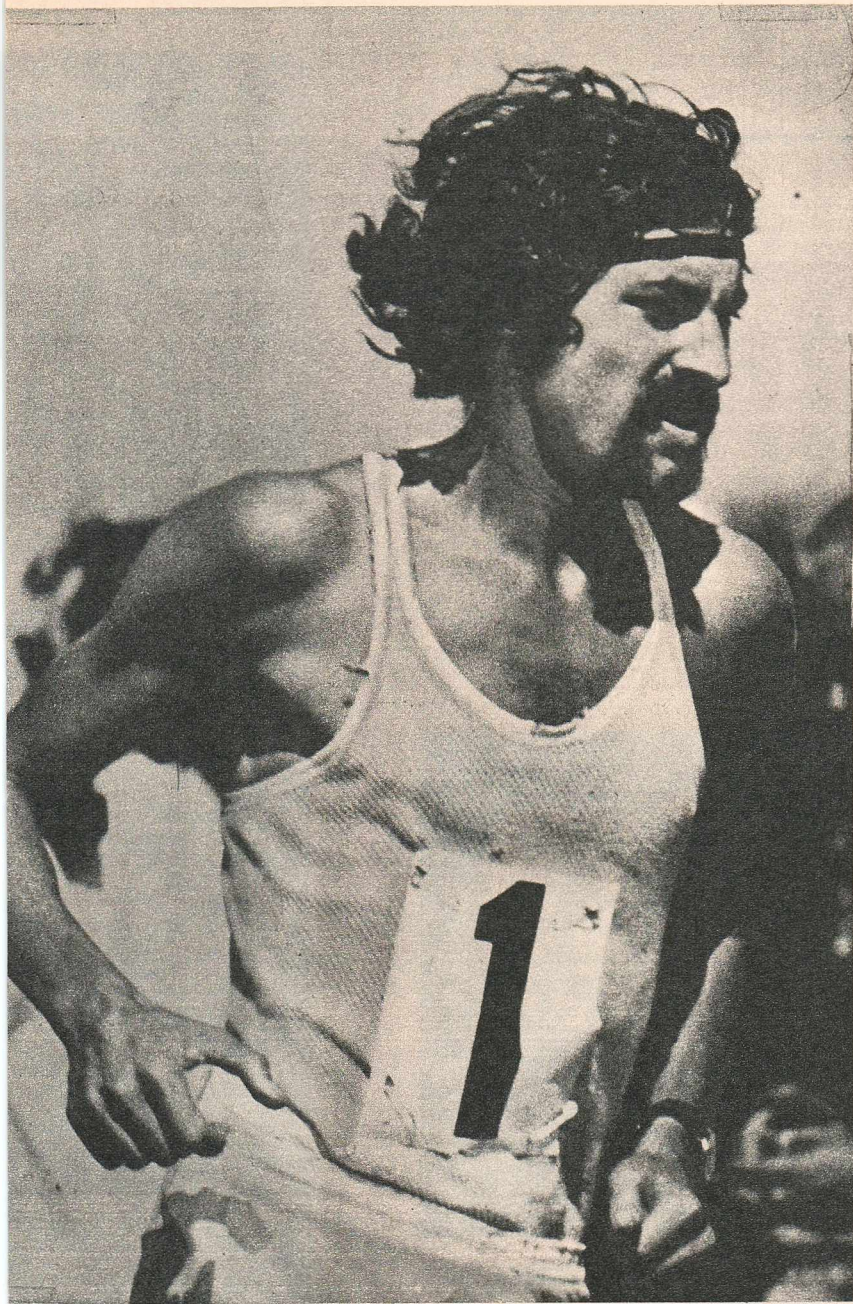
Făcînd abstracție de tradiție, organizatorii de la München au programat întrecerile de atletism nu la începutul Jocurilor, ci la jumătatea lor, înțelegînd perfect că Olimpiada se poate încheia apoteotic tocmai cu acest «rege al sporturilor» care este atletismul. Sport al statisticienilor, geometrilor și matematicienilor, domeniu al calculelor și comparațiilor obiective, dominate de centimetri și secunde, atletismul pasionează, captivează pe două căi: lupta directă, cot la cot, spectaculoasă pînă la frenezia pe de o parte, și lupta indirectă cu recordurile, cu hîrtia, cu ierarhiile pe de altă parte.

Fiind unul dintre sporturile cele mai răspîndite pe glob, este de așteptat ca la München starturile celor 38 probe atletice (24 masculine și 14 feminine) să fie extrem de populate. Virtual, există posibilitatea ca toate cele 123 de națiuni participante să-și înscrie atleții la o probă; adăugînd faptul că la Jocurile Olimpice fiecare țară are dreptul să prezinte cîte trei concurenți

Vasili Alekseev,
halterofil sovietic,
«cel mai tare
om din lume».

Shane Gould,
copilul-minune
al natației australiene.

▲ Dave Bedford, fondist britanic, pe urmele lui Ron Clarke...

la o probă (în condițiile îndeplinirii unor baremuri de performanță), putem ajunge teoretic, la un total de... 369 concurenți la săritura în lungime, să zicem! Firește că existența standardelor și intervenția probelor de calificare vor produce o triere severă. Cu toate acestea, concurența nu va fi deloc simplă. Să ne amintim că la Ciudad de Mexico, de pildă, cu patru ani în urmă, la startul probei de maraton s-au prezentat 74 de alergători, iar la seriile cursei de 100 m — 65 de sprinteri.

PE JOS, CU 36 KM LA ORĂ!

Ce ne rezervă, așadar, atletismul la München? Fără îndoială, extraordinare bătălii în probele de alergări (care ocupă două treimi din întregul program athletic), fulminante finisuri în cursele de sprint, savante manevre tactice în cursele pe distanțe medii și culmi de efort uman, pînă la epuizare, în probele de fond. Pronosticurile par hazardate, poate cu excepția celei mai scurte alergări, care este în mod tradițional apanajul excepționalilor alergători de culoare. Viteza de fulger a curselor scurte (în care se aleargă cu peste 36 km/h!) va redeștepta disputa dintre cronometrul manual și cel electronic, fără a mai pomeni de doleanța de a se măsura timpii nu numai în zecimi, ci și în sutimi de secundă!

În timp ce alergările implică exclusiv calitățile personale ale atletului, în unele probe de aruncări sau sărituri vom asista la mostre de ingeniozitate sau la imixtiunea totdeauna controversată a materialelor noi. Inovația lui Dick Fosbury la Mexico, ciudata săritură «flop», pe spate și cu capul înainte, a făcut vogă și numeroși prozești. Acum se vorbește de atletul sovietic Aleksei Barișnikov, care încearcă să arunce greutatea făcînd o piruetă ca la lansarea discului. Cu

ani în urmă, un atlet spaniol a încercat să arunce sulița cu piruetă, obținînd performanțe de 100 m (!), dar stilul acesta a fost interzis. Discuții au și produs, imediat după apariție, noile discuri cu centrul de greutate deplasat și noile prăjini din fibre de carbon (spre deosebire de cele uzuale, din fibre de sticlă); este mai mult ca sigur că utilizarea lor la München nu va fi permisă.

Clasic și totuși mereu tînăr, atletismul nu încetează să ne surprindă cu noutăți; dacă nu cu altele, măcar cu neașteptății învingători olimpici. De pe acum se vorbește despre o nouă Mihaela Peneș, în variantă «disc»: Carmen Ionescu, care ar putea răsturna, peste noapte, toate ierarhiile prestabilite!

UN POM PENTRU UN RECORD...

În categorisirea tradițională, natația ocupă locul secund, datorită numeroaselor sale probe (15 masculine, 14 feminine) și celor 9 zile de concurs. Întrecerile de înot, de sărituri de la trambulină și platformă, ca și principalele meciuri de polo pe apă vor avea loc la piscina olimpică, sub obrocul aceluiași straniu acoperiș din sticlă acrilică. Aproape 9 000 de spectatori vor urmări disputele copiilor-minune ai natației, școlărilor de 14 ani care bat cu ușurință recorduri olimpice și la 19 ani, blazați, se retrag din activitatea sportivă... Mulți se întreabă cît va mai crește livada agentului de transporturi aeriene din Insulele Fiji, tatăl fenomenalei Shane Gould. El sădește cite un pom după fiecare record mondial al fiicei sale!

La 7 km depărtare de parcul olimpic, la nord de München, între comunele Oberschleissheim și Feldmoching, s-a construit o pistă artificială de apă, care va găzdui întrecerile de canotaj și caiac-canoe. Pista, lungă de 2 230 m și lată de 140 m, poate fi amena-

țată cu 6 culoare balizate pentru canotaj și 9 pentru caiac-canoe. Fiii Dunării, Volgăi, Elbei, Rinului și Tamisei se vor întîlni pe apele stătute ale acestui canal care distribuie medalii! Cei 25 000 de spectatori din tribune vor avea rarul privilegiu de a urmări desfășurarea curselor nu numai «pe viu», ci și pe o tabelă electronică uriașă, care reproduce în miniatură, cu ajutorul unor siluete de ambarcații, poziția în mers a fiecărui echipaj. Celelalte sporturi ale apei se îndepărtează tot mai mult de München. La Augsburg (oraș aflat la 60 km), pe un braț artificial al râului Lech, se vor disputa, pentru prima oară în istoria Jocurilor Olimpice, probele de slalom nautic. Iar la Kiel, (la 900 km), în vechea radă marinărească, își vor desfășura pinzele zveltele ambarcații ale celor 6 clase de concurs, cu nume atît de neobișnuite: Finndinghi, Flying-Dutchman, Tempest, Star, Dragon și Soling.

BOXUL ȘI INTEGRAREA SOCIALĂ

În linia interesului public, boxul va ocupa un loc important. E unul dintre puținele sporturi care își începe competiția în prima zi și nu mai părăsește scena olimpică pînă în ultima zi a programului. În incinta unui fost patinoar artificial construit în 1966, adică la fel ca la București, 7 000 de spectatori vor asista, seară de seară (cu excepția unei singure zile, înaintea finalelor), la cursa dură spre medalii a celor peste 400 de pugiliști. E greu de prevăzut cine va urca pe podium (printre favoriți: boxerii sovietici, americani, polonezi, români și probabil africani). Dar accesul la gloria olimpică este de pe acum barat — din motive etice lesne de înțeles — tînărului boxer de culoare Bobby Lee Hunter; condamnat la 18 ani închisoare pentru o crimă făptuită cu cuțitul, minorul Hunter a învățat și exersat boxul în pușcărie, ajungînd la performanțe remarcabile și efectuînd deplasări cu echipa națională americană, însoțit de un paznic al penitenciarului din Carolina. Dacă morala olimpică îi interzice participarea la Jocuri, tînărului Hunter îi rămîne consolarea că boxul, că sportul i-au slujit admirabil drept poartă pe calea reintegrării sociale.

Celelalte sporturi de forță (lupte greco-romane și libere, judo și haltere) vor găsi găzduire în sălile din parcul de expoziții al capitalei bavareze. Dacă japonezii vor face furori în exercițiul supleței, de fapt în sportul lor național, în schimb voinicii saltelelor de lupte se vor alege în primul rînd dintre concurenții sovietici. La ridicarea greutăților se așteaptă cu nerăbdare tranșarea rivalității, de mai mult începută, dar adîncită recent la Constanța (cu prilejul campionatelor europene), dintre colosu de 150 kg de pe Dvina, Vasili Alekseev, și «kursul din Bellenberg» (135 kg), Rudolf Mang. În această bătălie pentru titlul de «cel mai tare om din lume», orice jumătate de kilogram va fi prețioasă.

LINIȘTE, SE TRAGE!

Pe pista de lemn african a noului velodrom olimpic, lungă de 285,714 m, se vor roti la nesfîrșit candidații la gloria ciclistă. Decoruri alese vor avea călăreții la proba de dresaj (curtea interioară a castelului Nymphenburg, străjuită de statui în stil baroc) și trăgătorii cu arcul (Grădina engleză, cel mai mare parc al Münchenului).

Din motive explicabile, ceilalți trăgători, cu gloanțe și alice veritabile, au fost mutați la 7 km în afara orașului, la poligonul de la Hochbrück-Garching, unde îi așteaptă 133 de standuri și un număr mic de spectatori (600), ca să nu le fie stînjinită liniștea.

În sfîrșit, mai sînt numeroase stadioane în München și în orașele din împrejurimi, care vor primi ca oaspeți pe concurenții în sporturile de echipă (fotbal, baschet, volei, handbal, hochei pe iarbă). Și încă n-am epuizat lista, pentru că ar mai trebui să vă vorbim despre scrimă, despre gimnastică, despre pentatlon modern...

Cu un asemenea program încărcat, desfășurat doar pe durata 26 august — 10 septembrie, Jocurile Olimpice de vară sînt capabile să sensibilizeze inima celui mai puțin atașat de sport dintre noi. Și cu atît mai mult, cînd știm că la 14 din cele 21 de discipline sportive vor fi prezenți și candidații olimpici români, într-o delegație importantă, hotărîtă să lupte din răsputeri pentru gloria sportivă a patriei.

de Traian STOICA

AUREL RĂU:

trei poeți

Cunoscut cititorilor ca poet și traducător de poezie, Aurel Rău își consolidează cu acest al doilea volum de exegeză literară trăsăturile unui avizat comentator al fenomenului liric. «Succedînd, cum spune însuși autorul, exercițiului de transpunere în românește a operelor poetice investigate», studiile asupra celor «trei poeți», Perse, Machado, Kavafis, completează un travaliu cu rezultate din cele mai îmbucurătoare pentru o activitate scriitoricească.

La timpul lor, aparițiile tîlmăcirilor din operele celor trei mari poeți universali au fost receptate cu frumose aprecieri pentru subtilitatea și congruența transpunerilor originalelor în limba română. Studiile, reunite acum în volum, mărturisesc, în subsidiar, laborioasele măsuri luate de traducător în vederea «asedierii» operei, dar scopul lor principal e de a ajuta înțelegerea acesteia.

E aici un mare merit al celor trei lucrări exegetice. Autorul a izbutit să se detașeze de obsesiile traducătorului, să evadeze din laboratorul specios al unei anevoioase activități, pentru a ne prezenta în calme sinteze unele dintre cele mai interesante itinerare lirice ale contemporaneității. Amintitele măsuri luate de traducător, dintre care notăm o minucioasă cercetare a unei importante biobibliografii a fiecărui poet, precum și o acțiune lucidă de pătrundere în întimitatea structurii operei acestora, au devenit în expunerile, analitice tot atîtea posibilități pentru o caracterizare clară, nuanțată și de adîncime.

De la început, cititorul e pus în situația de a cunoaște trăsăturile esențiale ale poetului cercetat, exprimate sintetic în cîteva fraze. Astfel, despre Saint-John Perse ni se spune în rîndurile liminare studiului: «Un alt mister al acestei vaste întreprinderi... stă în concreșterea atît de singulară a poemului, în virtutea lui secretă de a fi în același timp real și suprareal, mereu în mișcare și împietrit într-un grai parcă cifrat, sustras întinderii și duratei și plin de spații și de veacuri, cetate închisă pe dinăuntru și imperiu neîmurmurî». Tot din primele rînduri ale textului despre Antonio Machado aflăm că «A scrie despre Machado, despre creația machadiană, este sinonim cu a ispiți o întreagă perioadă din istoria contemporană a Spaniei... Rareori conștiința artistică atît de severă a vibrat cu atîtă intensitate în marginea cotidianului, făcîndu-și o datorie din răscolirea trecutului, din penetrația prezentului, din bătălia pentru viitor». Despre acel «aheu în Alexandria», Constantin Kavafis, sîntem invitați să constatăm că prin poezia lui ne găsim «într-un atelier din care meșterul ursuz lipsește, și, întrebînd pietrele, cuvintele, părțile componente ale unor întreguri parcă șlefuite de vînt, vei descoperi de fiecare dată un punct de plecare biografic și o lipsă totală de individualitate, o sumă a experiențelor umanității și absența oricărei ambiții de confesare».

Odată formulat un astfel de preambul în care sînt concentrate datele esențiale și, nu o dată, aparent antinomice ale creației poetului investigat, Aurel Rău trece la demonstrarea conciselor afirmații inițiale. Sînt folosite pentru aceasta nu numai opera însăși, ci și biografia poetului. Vom mai observa că evenimentul biografic e asociat operei atît cît e necesar și cu semnificația.

Cartea lui Aurel Rău, tipărită frumos de Editura Dacia, beneficiînd și de eleganța unui stil care, deși elevat, nu suferă de reci abstractizări, întregeste, alături de traducerile autorului ei, incorporarea celor «trei poeți» în peisajul culturii noastre.

filmul de actualitate- filmul reprezentativ

Nu este nevoie să întreprindem cine știe ce efort de sinteză pentru a susține adevărul că pe orice meridian nucleul reprezentativ de filme al unei cinematografii naționale angajate l-au constituit întotdeauna acele creații implicate profund în realitățile contemporane, linia de forță a unei școli a dat-o capacitatea de a-și însuși și răsfrînge întrebările și problemele unei epoci, de a fi mărturia dinamică a mișcărilor esențiale ale unei societăți. Neorealismul italian, mișcarea tinerilor furioși englezi, afirmarea unor școli socialiste în ultimele decenii — ca să apelăm la numai câteva momente pregnante — au însemnat, în primul rînd, prezența la datorie a cinematografului, răspunderea sa față de ziua de azi.

Prestigiul pe care și l-au cucerit, faptul că după ani și ani ele continuă să rămînă puncte de referință, constituie o dovadă a viabilității, a confirmării lor de către înșăși conștiința socială a unei colectivități, nu numai de către cea estetică.

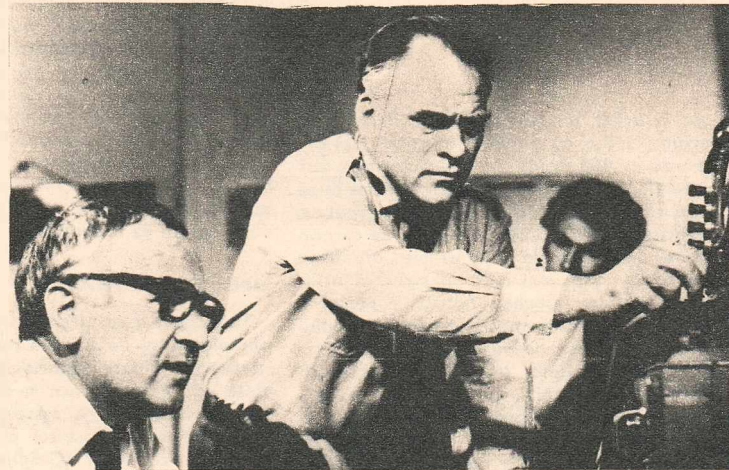
Contemporaneitatea, ancorarea filmului în structurile ei semnificative, nu poate constitui o opțiune printre altele, ci angajarea majoră a acestei arte. Teza potrivit căreia ar fi obligatoriu reculul de timp pentru a ne înțelege mai bine pe noi înșine nu a dus la nici un câștig de substanță.

«Actualitatea filmului românesc» constituie unul dintre subiectele de dezbateră cu cea mai mare frecvență. Este și normal să fie așa, este legitimă dorința tuturor de a se recunoaște în ideile unei pelicule, nu în datele ei exterioare; o societate dinamică cum este cea a noastră are din plin «ce povesti» cinematografului. Totuși, timiditatea cu care filmul nostru avansează pe terenul realităților contemporane este aproape deconcertantă. În nici unul dintre momentele filmului românesc din ultimii ani, nu creația inspirată din tematica actuală a dat tonul, nu ea a fost cea care a avut primul cuvînt de spus, întotdeauna acest capitol a avut nevoie de încurajări speciale. Succesul de prestigiu, real, al unui film anume sau al altuia nu este însă în măsură să oglindească pulsul unei cinematografii, capacitatea și culorile ei. S-a vorbit adeseori de necesitatea unui atac frontal, sistematic, susținut, dar semne concrete nu prea s-au ivit, încercările au fost tot răzlețe. Iată de ce speranțele noastre într-o învioreare de conținut pe care trebuie să o aducă noua organizare a cinematografului noastre sînt justificate.

Privind înapoi — cu luciditate și răspundere, nu porniți pe observații mofturoase — la ultimul eșalon de filme românești de actualitate, dacă lăsăm în afara discuțiilor noastre acea operă de excepție care este «Puterea» și «Adevărul», ne este imposibil să extragem vreo semnificație majoră din existența lor. Filme precum «Decolarea» sau «Pentru că se iubesc» sînt încercări mărinimoase, pline de bune intenții, dar care, în ciuda calităților profesionale ale autorilor, nu izbutesc să anihileze amintirea unor mai vechi lacune cunoscute din alte pelicule. Este drept că schemele conflictului, ale înfruntării dintre personaje s-au modificat oarecum, că se încearcă porțile dezbaterii etice sau sociale, că se aruncă în discuție noțiuni

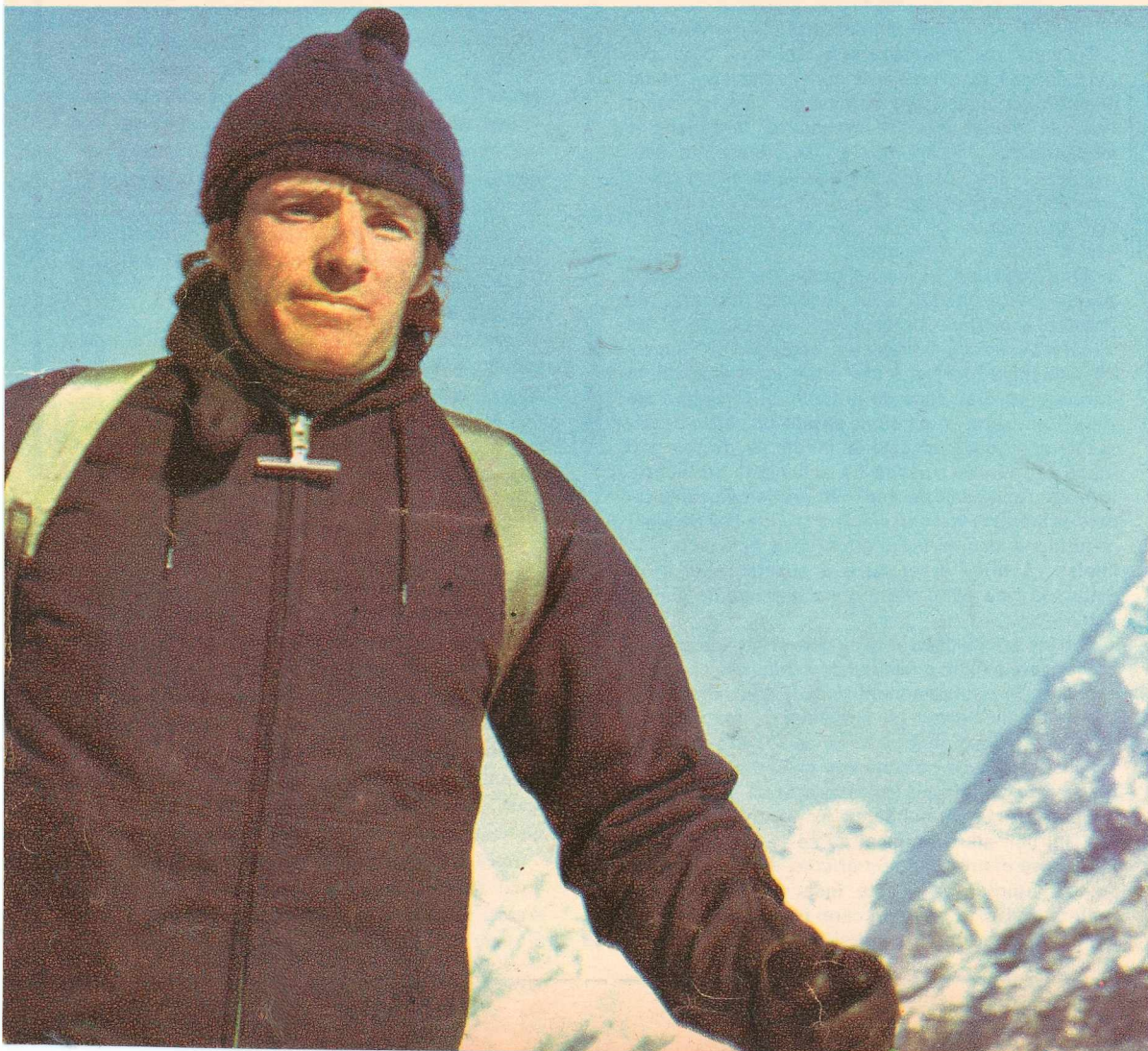

▲ «Puterea» și «Adevărul», film cu ample rezonanțe contemporane. ▼ «Decolarea» încerca terenul dezbaterii etice.

▲ «Pentru că se iubesc» năzuia către o rețetă a fericirii.

Magda MIHĂILESCU
(Continuare în pag. 22)

▲
VIKTORIA FEODOROVA,
una dintre cele mai talentate
actrițe sovietice ale tinerei generații.
Am cunoscut-o în filmul
lui Mihail Boghin «Do»,
o vom reîntâlni în aceste zile
într-o altă creație a aceluiași autor :
«Despre dragoste».

Foto A.P.N.

actori

si

roluri

◀ *De la a fi vedetă în lumea sportului*
la a fi vedetă de film
nu este uneori decât un pas.
Pentru JEAN-CLAUDE KILLY,
protagonistul lui «Snow Job»,
produs de Casa Warner Bros,
trecerea s-a făcut
cu cea mai mare dezinvoltură.

GREER Jane

Actriță americană de film, născută la Washington la 9 septembrie 1924. Cunoaște o epocă de glorie între anii 1945 și 1953 datorită fetei imbinării dintre un fizic de o rară armonie și un talent de clasă superioară. Cântăreață de jazz, apoi cover-girl, după câteva portrete pe coperta lui «Life» este chemată la Hollywood și promovată vedetă de la prima ei apariție în filmul *Panamericana* (1945). Frumusețea ei de tip brun și temperamentul neobișnuit fac din ea interpreta unor drame sentimentale cu suspense, de o mare profunzime psihologică: *Sunset Pass* (1946), *They Won't Believe Me* (1947 - Irving Pichel) cu Robert Young, *Out of the Past* (id. - J. Tourneur) cu Robert Mitchum, *The Big Steal* (1949 - Don Siegel), *Desperate Search* (1952), *Down Among the Sheltering Palms* (1953), *The Man of a Thousand Faces* (1957) cu James Cagney. A trecut cu brio și prin comedii: *You're in the Navy Now* (1951 - H. Hathaway) cu Gary Cooper, *The Company She Keeps* (id.), *The Clown* (1953) sau prin filme de acțiune: *Dick Tracy* (1945), *Sinbad, the Sailor* (1947) cu Douglas Fairbanks jr., *The Prisoner of Zenda* (1952) cu Stewart Granger etc. După o pauză extrem de lungă, revine pe ecran în 1964 și 1965 pentru două roluri de compoziție în: *Where Love Has Gone* și *Billie*.

GRÉMILLON Jean

Regizor francez de film, născut la Bayeux (Franța) la 3 octombrie 1902; mort la Paris la 26 noiembrie 1959. Studiază mai întâi muzica la Schola Cantorum cu Vincent d'Indy, apoi antrenat de prietenul său Georges Périnal învață montajul și studiază regia de film, începând cu cel documentar. Cineast de mare cultură umanistă și solidă formație profesională, J.G. lasă în urma sa o serie de opere remarcabile ca: *Tour au large* (1926), *Maldone* (1927), *Gardiens de phare* (1928/1929), *La petite Lise* (1930) și din cele vorbitoare: *Seducătorul* (1937) cu Jean Gabin, Mireille Balin, *Misteriosul domn Victor* (1938) cu Raimu, Pierre Blanchard, Viviane Romance, *Remerci* (1939/1941) cu Michèle Morgan, Jean Gabin, *Bal la castel* (1942) cu Pierre Brasseur, Madeleine Robinson (pe un scenariu de J. Prévert), *Le ciel est à vous* (1943) cu Charles Vanel, Madeleine Renaud, *Pattes blanches* (1948) cu Paul Bernard, Suzy Delair, *L'étrange Mme X.* (1950) cu Michèle Morgan, Henri Vidal, *Dragostea unei femei* (1953) cu Micheline Presle, Massimo Girotti. Dintre documentarele sale vom reține mai ales: *Le six juin à l'aube* (1944/1945), despre debarcarea aliaților în Normandia, *Les charmes de l'existence* (1949), tur de orizont al saloanelor de pictură, *Les désastres de la guerre* (1951), despre picturile lui Goya, *Au coeur de l'île de France* (1954), *André Masson et les 4 éléments* (1958).

GREVILLE Edmond T.

Regizor francez de film și TV, scriitor și scenarist născut la Nisa la 20 iunie 1906; mort la Paris în 1966. Este una dintre personalitățile cele mai singulare, mai pline de contradicții, mai interesante ale filmului francez. Pasionat pentru arta filmului, renunță la ziaristică și la satisfacțiile unei cariere literare ce se anunța mai mult decât promițătoare (poeme, romane, piese de teatru), pentru a se dedica cinematografului. Debutează cu un documentar despre ziarul la care lucrase, devine apoi, aproape în același timp, actor de compoziție, scenarist, asistent de regie (Dupont, Gance, Genina, Clair), pentru a se fixa la regia de film, la început cu scurt-metraje (1927-1930), apoi, din 1931, cu lung-metraje artistice. Un prim film, nespuse de original (pe un scenariu propriu, ca toate cele ce vor urma), *Trenul sinucigașilor*, îl situează de la început în echipa restrânsă a cineastilor de avangardă, dificili, iar următoarele sale filme: *Plaisirs de Paris* (1932), *Le triangle de feu* (id.), *lubire* (Remous-1933), *Marchand d'amour* (1935) și chiar *Princesse Tam-Tam* (id.), o revistă în stil american, cu Josephine Baker, îi creează un (fals) renume de cineast de filme erotice, aducându-i mereu tot soiul de conflicte cu cenzura vremii. Din 1936 activează în Anglia (a doua patrie a sa, pe linie paternă), unde va semna filme muzicale: *Gypsy Melody* (1936), drame sentimentale: *Brief Ecstasy* (1937) sau filme de spionaj: *M-lle Docteur* (1937/1938), versiunea engleză, cu Dita Parlo și Stroheim, și *Spioana* (1938) cu Brigitte Hornay. În 1939, întors în Franța, realizează unul dintre cele mai interesante filme ale sale, dominat de angosta zilelor de tensiune din preajma războiului: *Amenințări* (1939) cu Stroheim, Mireille Balin și John Loder. Perioada sa postbelică oferă opere încă mai interesante, mai originale, filme zugrăvind, într-o atmosferă adesea obsedantă, ravagiile pasiunilor umane: *Pour une nuit d'amour* (1946) după Zola, *Le diable souffle* (1947), *L'envers du paradis* (1953), *Le port du désir* (1954), *Tant qu'il y aura des femmes* (1955), *L'île du bout du monde* (1958), *Beat Girl* (1960), *Les menteurs* (1961) etc.

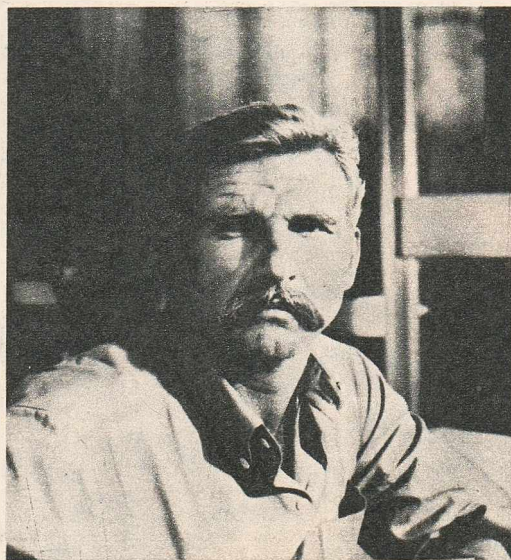

GRIFFITH Corinne

Actriță americană de film, născută Corinne Scott, la Texarkana (Arkansas - S.U.A.) la 25 noiembrie 1899. Star al filmului mut, C.G. debutează ca dansatoare, pentru a deveni ulterior una dintre vedetele cele mai cotate ale casei First National. Debutează în 1916 în: *The Last Man* și cunoaște momente de glorie cu filme ca: *La Paloma* (id.), *Miss Ambition* (1918), *A girl at Bay* (1919), *This Season* (1921), *Island Wives* (1922), *The Common Law* (1923), *Lilies of the Field* (1924), *Syncopating Sue* (1926), *M-lle Modiste* (id.), *Lady in Ermine* (1927), *Grădina Eden* (id.), *Three Hours* (1928), *Saturday Children* (1929), *Prisoners* (Hoota-id.), *Smiling Irish Eyes* (id.). În 1929 realizează cea mai frumoasă creație din cariera în rolul Lady-ei Hamilton din *Domnița divină* (*The Divine Lady*) de Frank Lloyd, primul ei film sonor. Din păcate, neputându-se acomoda exigențelor filmului vorbitor, C.G. se retrage de pe ecran, după câteva filme (*Lilies of the Field*, *Back Pay*, *Lily Christine* - 1930/1932), lăsând în urmă-i amintirea unui chip fermecător, a unei creaturi pline de grație, cu un joc subtil.

filmul de actualitate - filmul reprezentativ

(Urmare din pag. 20)

În «Pădurea pierdută», eroii de azi își analizează cu luciditate trecutul.

Înalte precum răspunderea individului, puterea lui de a-și asuma destinul, sacrificiul și împlinirea personalității, abnegația și lașitatea, dar faptele de viață înfățișate nu au forța de a se constitui în argument, evenimentul nu pledează pentru o idee. Povestirea, acțiunea își urmează firul ei, mai inclusit sau nu, iar semnificațiile sînt picurate artificial, tendențios.

Senzația de «nerealizare» a tânărului erou din «Decolarea» pare mai mult consecința unui răsfăț decît a unei incapacități de moment de a te integra unui alt nucleu social. Renunțarea la fericire a magistratului din «Pentru că se iubesc» a avut nevoie, în film, de o lungă pledoarie efectuată în termenii jurisprudenței care, bineînțeles, i-au răpit căldura umană pe care, dealtfel, personajul a avut-o de-a lungul filmului.

Nedescoperind, pe terenul realităților psihologice, sociale, etice, mutațiile ce însoțesc procesul de formare a omului contemporan se recurge la un transfer de sarcini, întîmplarea, conflictul sînt supra-dimensionate pentru a da iluzia complexității, a înfruntărilor dramatice de atitudini și înțelegeri ale vieții. Cum «story»-ul trebuie să aibă un cap, o desfășurare și o coadă, nu este de mirare că, de cele mai multe ori, filmele noastre de actualitate se încheie rotund, cu aerul datoriei împlinite, al dilemelor soluționate, ai aranjării la locuri sigure a eroilor. Din moment ce totul s-a rezolvat într-o oră și ceva, este de la sine înțeles că orice preocupare a spectatorului de a medita la cele petrecute are slabe șanse de supra-viețuire.

Prin insistența de nedorit cu care propun în chip de coordonată majoră a filmului de actualitate un decor ostentativ la zi, ultramodern (mobilier, veșminte etc., după ultimele indicații ale jurnalelor de specialitate), chiar unele filme generoase se asimilează fără voia lor acelor pelicule polițiste sau comedioare aventuroase care se înfruptă cu atîta «curaj» și voluptate din ceea ce numim noi datele exterioare ale actualității, întrucît știu că nimeni nu se va supăra: rostul lor este să distreze (uneori oricum, ris să fie!) nu să solicite spiritul. Alta este însă menirea filmelor reprezentative, a acelor care trebuie să depună mărturie despre noi, acum și aici.

educație... dar cum?

Există și pasionați după fapte de semnificație jocosă, uneori chiar atroce. O. cu cită voluptate urmăresc relatările odioase. Un furt mărunț, o găinărie oarecare li se pare un mizilic, îi dezamăgesc profund. Dacă trece o zi, două, fără să guste plăcerea unei crime sau a unei tîlhării la drumul mare, viața li se pare searbădă.

— Ai văzut la televizor ancheta cu fetele acelea fără căpătii? Grozavă!

Jumătate de oră a asistat la devorarea sufletească a cîtorva existențe nenorocite care își mărturiseau păcatele cu o tulburătoare oboseală psihică. Toate în stare de delincvență.

Întrebările pătrundeau ca niște săbii tăioase: De ce? Cînd? Unde? Cum? Pentru ce? Ancheta-rechizitoriu. Ancheta-pumnal. Ancheta-sfredelitoare de conștiințe. O modalitate de educație prin operație chirurgicală cu public. Să fie oare educativ? Îmi imaginez asemenea pelicule într-o școală de corecție și nu pe micul ecran.

Cît de reconfortantă e generația tinerilor care deschid cu solemnitate ușile masive ale facultăților. A pătruns camera de luat vederi într-o bibliotecă universitară unde sînt devorate cărți și nu conștiințe? Ce dialoguri s-au purtat cu tinerii despre faptele lor intelectuale, despre capacitatea lor de a pătrunde și înțelege tainele tuturor lucrurilor?

Pe lîngă toate dezbaterile pe care le organizează televiziunea în diverse domenii de activitate (și cu predilecție pentru cele de ordin economic) s-ar cuveni găsit un loc și pentru un amplu dialog între tineri de diverse vocații — în care să se încorporeze spiritualitatea lor vie, proaspătă, competentă. Știu, sînt multe emisiuni rezervate tineretului — unele distractive, altele didactice — dar în nici una nu sînt prezenți cei mai reprezentativi, cei care au de spus într-adevăr ceva, au să-și transmită propria meditație, adesea surprinzătoare. Educație în ambele sensuri, mi se pare un deziderat plauzibil. Obosim văzînd atîtea chipuri de delincvenți, de paraziți sociali, de suflete moarte, ca și cum cantitatea aceasta de deșeuri ar acoperi masivele rezerve de inteligență și pasiune din rîndurile tinerilor.

Emisiunea «Ex-terra '72» (concursul de construcții tehnice pentru pionieri și școlari — deci iată nici n-am ajuns încă la universitate) a însemnat cealaltă modalitate de a educa.

Dar cît de searbăd a fost prezentat totul. Cît de cumînți și nesolicitați de interogarea stimulatorie stăteau acele superbe fete și aici superbi băieți în fața micilor lor realizări de tehnică modernă. Poate lăsați între ei s-ar fi descurcat mai bine. Ne-ar fi spus mai mult despre inventivitate și creație personală.

Oricum, e o altă modalitate de a educa. Și o preferăm.

Două fete romanțioase, bine educate și care visează nu «partide bune», ci tineri îndrăzneți, frumoși și curajoși; mătuși de diverse temperamente; un unchi jovial și vorbăreț și un colonel ursuz, considerat «bătrîn» la 36 de ani; în sfîrșit, tînrul cu maniere alese, «cel mai bun călăreț din Anglia», iată personajele noului serial «Rațiune și sensibilitate» (ecranizare după romanul lui Jane Austen), de luni seara, reconstituind atmosfera veacului trecut, cu moravuri calme, cu sentimente arzătoare. Fără a fi o frescă socială cuprinzătoare ca Forsyte Saga, noul serial readuce pe micul ecran actori excelenți și aceeași minuțioasă punere în scenă cu care ne-au obișnuit filmele englezești.

drumetie

de Gh. EPURAN

pornind de la hanul bistriței

Primele hanuri pentru călători — rateșuri, cum li se spune prin unele părți ale Moldovei — au trecut de mult în domeniul amintirilor și doar hrisoavele patinate de timp le mai pomenesc locurile. Din ele aflăm că un asemenea han și-a construit, la începutul veacului al XVI-lea, mănăstirea Argeșului; că voievodul Moldovei Alexandru Lăpușneanu, dorind să intensifice legăturile cu Bistrița transilvăneană, a construit un han în munți, pe drumul care lega Valea Bistriței Aurii cu cealaltă Bistrița, drum promis să fie în întregime asfaltat la sfârșitul acestui an.

Mai târziu, hanurile s-au înmulțit, unele din ele dobândind o adevărată celebritate, ca cel al lui Șerban Vodă din București și slonul de piatră de la Bușteni (pe vremea când așezarea nu exista încă), sau cele refăcute recent, cu eforturi de gândire și bani, ca hanul Ancuței, cu faimă creată de pana măiastră a lui Sadoveanu, sau hanul lui Manuc, o mândrie a Bucureștiului turistic de azi, după ce a fost mândria lui la începutul veacului trecut.

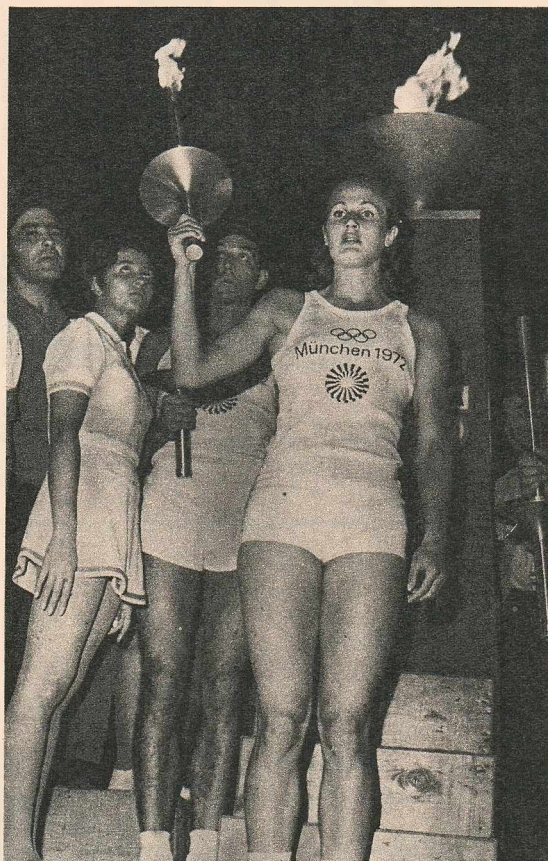
Fără îndoială, refacerea unor hanuri vechi și construcția altora noi, ca baze turistice ale timpului nostru, sînt realizări laudabile și merită să fie continuate chiar dacă uneori eforturile par mari. Ele reînnoadă o tradiție ce ne este dragă, dar mai ales se aduc în circuitul turistic o serie de baze specifice locurilor noastre, care sînt apreciate — ca valori documentare și artistice — și de călătorul nostru, dar mai ales de cel ce vine de peste hotare. Iată de ce, după ce am primit cu bucurie vestea restaurării Hanului Roșu de pe drumul Vălenilor de Munte și am văzut începute lucrările de refacere la Hanul Mare din Băleni, pe drumul Tîrgoviștei, așteptăm cu nerăbdare să aflăm vești și despre curînda reintrare în actualitate a rateșului de la gura Orbicului (Buhuși) și a altor locuri de popas cu tradiție seculară.

Totodată ne bucură și ridicarea unor hanuri noi, atunci cînd cei ce le inițiază țin cont de ceea ce trebuie să fie un han. Adică atunci cînd construcția aduce în liniile sale arhitectonice tradiția frumoasei noastre arhitecturi populare, iar mobilierul și decorația interioară fac apel la inepuizabilul tezaur al strălucitei noastre arte populare. Pe această linie merită să fie subliniate unele realizări ale cooperăției de consum, noile hanuri de la Agapia, Ilișești, Sovata, Poiana Ursului etc. aducînd în peisajul nostru turistic siluetele unor construcții care ne amintesc hanurile de altădată în condițiile unui confort la nivelul pretențiilor actuale.

Ni se pare însă că pentru reînnoirea tradiției hanurilor noastre, efortul singular al cooperăției de consum nu este suficient, fiind necesară și prezența activă a Ministerului Turismului. Pe de altă parte, trebuie stăvilite — acum cînd nu este prea târziu — unele tendințe care deservesc această idee generoasă a unor baze specifice locurilor noastre. Ele au început să apară în două direcții: prima, prin a se desemna cu acest nume construcții care nu îndeplinesc condiția esențială de a urma tradiția artei noastre populare; iar a doua de a se boteza cu nume de hotel sau motel un han adevărat, crezîndu-se că astfel se justifică ridicarea la o clasă superioară a tarifelor. Și una și cealaltă din aceste tendințe nu slujesc ideea. Ba chiar îi dăunează. Iată de ce socotim necesară o reglementare precisă a construcției hanurilor care pot reprezenta o cale de succes a turismului nostru internațional. Și mai socotim necesare ridicarea și menținerea lor la o clasă superioară mai ales în ceea ce privește restaurantul, pentru a se evita transformarea lor în bufete preferate de localnici. O vizită recentă la Hanul Bistriței, construcție de acum doi ani, cu o arhitectură interesantă, chiar dacă pe alocuri fantezia a spart prea mult tradițiile, altele mai vechi la Hanul Rucăr (care putea să se inspire mai mult din frumoasa arhitectură locală) ne îndeamnă să semnalăm pericolul de a vedea aceste baze turistice, sortite să aducă ceva nou în turismul nostru, transformate în circumi din ultima categorie.

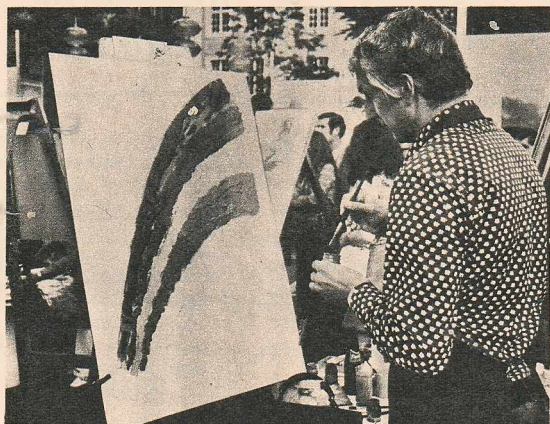
Și e păcat...

SPORT

FLACĂRA OLIMPICĂ ÎN ROMÂNIA

Pentru prima oară de cînd se desfășoară jocurile olimpice, cu numele împrumutat de la «locuința» zeilor elini, flacăra olimpică a trecut pe teritoriul țării noastre, purtată de cîțiva dintre cei mai de seamă sportivi români. Acest simbol al păcii și prieteniei a fost pretutindeni întîmpinat cu bucurie și a prilejuit numeroase manifestații sărbătorite de-a lungul drumului străbătut prin țara noastră. În fotografie, instantaneu de la stadionul «23 August» din București. Torța este purtată de multipla campioană și recordmană națională la atletism, Valeria Bufanu.

SPORTUL ȘI ARTA

Ideile preconcepute, adesea defăimătoare, la adresa orizontului spiritual — pretins pauper — al sportivilor de performanță și-au făcut și continuă să-și facă loc în fel și chip. Un merit — printre altele multe — al actualei Olimpiade de la München este și acela de a încerca să combată asemenea prejudecăți. Iată-ne în fața unui exemplu elocvent: la 2 august s-a deschis în orașul Olimpiadei prima expoziție publică de artă sub titlul «Sportul și arta», organizată și girată de însuși Willi Daume, președintele Consiliului Național Olimpic. Expoziția cuprinde 48 de picturi cu teme, stiluri și tehnici diferite, semnate de sportivi cu renume, ca Martin Lauer (în fotografie), fost campion mondial la hipism, și care a atras atenția și simpatia vizitatorilor expoziției pentru calitatea artistică a lucrărilor sale plastice.

mapamond '72

de Ioan GRIGORESCU

week-end (I)

Cuvîntul acesta banalizat, care se pronunță ca un chiot de bucurie, «weekend», nu s-a născut odată cu automobilul, căci în traducere literală el înseamnă «sfîrșitul săptămîinii». Și totuși, din ce în ce mai mult, lumea modernă îl asociază cu mașina, cu plecarea, cu voiajul de agrement. Dar pentru atîția oameni acest pașnic cuvînt devine, în asociere cu mașina, «life-end» (sfîrșitul vieții), încît hecatombe de pe șoselele lumii din ultimele două zile ale săptămîinii îl prefac într-o sinistru și atroce maladie. Cum ar suna numele ei? «Weekendită»? Nu sună rău. Manifestîndu-se în stadiu cronic în fiecare sîmbătă și duminică, boala își atinge fazele acute de numai trei, patru ori pe an: la plecările și întoarcerile din vacanțe.

La ultimele sărbători pascale, pe șoselele Franței au murit într-o singură zi 198 de accidentați în circulația automobilistică, cifră modestă în comparație cu alte «recorduri» ale genului, dar la ea trebuie adăugați cei aproape trei mii de răniți, mutilați, invalizi, dintre care o bună parte nu erau, la încheierea week-end-ului sfîrșit funest, decît niște viitori morți. Autodevorîndu-se, zeul automobil își consumă propriii adulatori. Cînd a fost născocit, noul vițel de aur al secolului XX părea ridicol, stupid și fără viitor. Acum, stăpînește prin două sute cincizeci de milioane de exemplare șoselele lumii. Un miliard de pneuri, un sfert de milion de acceleratoare, un sfert de milion de claxoane și tot atîtea țevi de eșapament. Să mai adăugăm faptul că la fiecare 50 000 de kilometri parcurși, un automobil consumă oxigenul necesar vieții unui om pe un an întreg?

Și totuși, îl iubim, îl înconjurăm cu grijă și tandrețe și nu ne-am mai putea închipui viața fără el. Splendidă jucărie născocită de om pentru un secol al vitezei, cît de necruțător știi tu să ucizi! În șaptezeci de ani de automobil, America a pierdut mai multe vieți decît în toate războaiele de-a lungul întregii ei istorii. Acest minunat mijloc de comunicație al oamenilor rămîne un vehicul periculos, care nu se lasă stăpînit doar prin dragoste și adulare, ci numai prin tehnică și știință, prin inteligență și clarviziune. A rula a devenit sinonim cu a fi lucid. Aceasta implică o profundă cunoaștere a mijlocului de locomoție și a posibilităților lui, o bună cunoaștere de sine și a propriilor limite. Ecuația ce se cere a fi rezolvată la volan are două necunoscute: cum reacționează omul față de comportamentul mașinii și cum răspunde ea la solicitările ce i se impun? Starea de spirit a omului și starea tehnică a mașinii sînt într-o permanentă interdependență față de rezultat: reușita sau nereușita drumului. Carcasa aceasta de metal chituit, peste care vopseaua a fost lustruită în culori cît mai seducătoare, este de o dezarmantă fragilitate, în ciuda aspectului ei de soliditate reconfortantă. Luați cea mai dreaptă și mai netedă șosea și puneți-vi-o în față. Luați-vă și reflexele, acele misterioase reacții cu a căror promptitudine vă faliți în fața amicalor, punîndu-le pe seama unei extraordinare capacități de a decide spontan, prin tainicele resorturi ale subconștientului, și încercați două probe: frînarea bruscă și depășirea. După datele furnizate de specialiști în circulația autovehiculelor fracțiunea de timp care se scurge între momentul percepției unui obstacol și acționarea comenzilor capabile să mențină securitatea vehiculelor durează între trei și șapte secunde. Calculați: distanța de frînare se obține ușor prin pătratul numărului obținut din împărțirea vitezei în kilometri pe oră, la zece. La o viteză de 60 de km aveți nevoie pentru a vă opri de 36 de metri. La 70 nu veți putea opri decît după 49 de metri. La 90 de km pe oră, veți avea nevoie de 81 de metri ș.a.m.d. Dar asta nu este totul. La 60 km pe oră, parcurgeți în fiecare secundă aproximativ 16 metri și jumătate. Dacă reacționați în numai trei secunde, adunați 49,5 m cu 36 m, deoarece nu vă veți opri decît după aproximativ 89 de metri după perceperea obstacolului. Dar dacă rulați cu 120 km pe oră și «reflexele» dv. nu reacționează decît după șapte secunde, catastrofa este cvasiiminentă: mașina parcurge 33 de metri într-o secundă, iar distanța necesară frînării este de 144 m. Pentru a imobiliza mașina înainte de a lovi, aveți nevoie de 375 m. Chiar dacă la o astfel de viteză reflexele dv. operează în numai trei secunde, aveți nevoie de 243 m. Aproape un sfert de kilometru, și asta pe un drum neted, fără curbe. Vedeți? Doamna cu coasa este destul de loială!

o dată cu VUIA se naște aviația modernă...

de I. M. ȘTEFAN

«condus
de focul sacru...»

«Entuziasmul meu merge crescînd. Constatam cu surpriză că există toate elementele pentru realizarea zborului mecanic și mă întrebam de ce își pierd oamenii timpul cu baloanele cirmuibile... Condus de focul sacru al credinței și ignorînd greutățile și piedicile materiale, am continuat, și în iarna 1902-1903, mașina era deja concepută în toate detaliile.»

Din schița autobiografică
a lui Traian Vuia

În fotografie: inventatorul, în anii tinereții.

nețe. În schița sa autobiografică el mărturisește mai tîrziu cum a întîmpinat «sențița» înaltului for: «Deși acest memoriu a fost clasat, nu m-am descurajat, dîndu-mi seama de valoarea competenței Academiei de științe în o materie pe care nu a ajuns a o studia... Eram hotărît să execut această mașină prevăzută cu motor».

Cu fonduri strînse mai ales de prietenii săi din Banat, Vuia s-a pus temeinic pe lucru realizînd ceea ce istoricii aviației consideră «un aparat de zbor integral». Zborul istoric avînd loc la 18 martie 1906.

Au urmat alte tipuri de avioane construite de Vuia, alte zboruri remarcabile, în anul 1907. Apoi, tot el s-a ocupat, împreună cu Marcel Yvonneau, de elicoptere, realizînd aparate care cuprind multe din principiile tehnice ale aparatelor de astăzi. Și tot Vuia a publicat însemnate studii teoretice despre aviație. Din păcate, puțînatatea fondurilor de care dispunea nu i-a îngăduit să le traducă în viață și să-și perfecționeze invențiile.

**GRĂTIE LUI VUIA,
MAȘINA CU ABUR REDEVINE
UN MOTOR MODERN**

Și aviația nu a fost singurul domeniu tehnic care l-a pasionat. Generatorul cu aburi Vuia, pe care l-a conceput și perfecționat în deceniul al treilea al secolului nostru, în mai multe variante, realizează performanțe excepționale. Mulți specialiști apreciază că prin el mașina cu abur a redevenit un motor modern.

După 1944, în România s-au realizat mai multe tipuri de generatoare Vuia, care se utilizează în diferite domenii ale tehnicii, cu rîndamente superioare, iar savantul H. Coandă nu ezită să susțină (după cum arată într-un recent articol V. Firoiu) că

Un redactor al ziarului românesc de la Paris «La Roumanie Libre» relatează despre cele trei întîlniri pe care le-a avut cu Traian Vuia în cursul celui de-al doilea război mondial. Prima oară, într-un cerc de români care făceau parte din Rezistență; a doua oară, în biroul savantului din capitala Franței, unde s-a tipărit o vreme clandestin foaia ilegală amintită — cu riscul vieții redactorilor; iar a treia oară, în zilele glorioasei insurecții pariziene din august 1944 cînd, alături de o seamă de tineri, marele inventator a transformat fosta legație a lui Antonescu în punct de sprijin al luptătorilor pentru libertate. «Acolo a hotărît Vuia să se stabilească sediul Frontului Național Român din Franța, organizație intrată pe poarta mare a bătăliei cîștigate. Vuia a cerut ca pe acoperiș să se înalțe sus și drept..., alături de steagurile aliaților, tricolorul românesc. Era în dimineața zilei de 22 august 1944... (Victor Ionescu, «Frontul Național Român din Franța», în vol. «Români în Rezistența franceză», București, Ed. politică, 1969.)

Traian Vuia, președintele Frontului Național Român din Franța, avea la acea dată 72 de ani! O veche tradiție de savant-patriot îl adusese consecvent pe baricadele Rezistenței.

În primăvara lui 1918, în cursul primului război mondial, el înighebase Comitetul Național al Românilor din Transilvania de la Paris, care organizase aniversarea a 70 de ani de la revoluția din 1848.

În calitate de președinte al comitetului, Vuia se adresa astfel invitaților la această reuniune aniversară: «C.N.R.T. vă roagă să participați la comemorarea revoluției transilvane... Naționalitățile oprimate din Austro-Ungaria vor fi reprezentate». Și tot el redactase, în anii precedenți, manifeste care au fost aruncate pe frontul italian, în care românii, cehii, sîrbii din armatele austro-ungare erau îndemnați să părăsească o luptă potrivnică intereselor lor. În același timp, lucrase cu eficiență la Serviciul de investiții al armatei franceze. Pentru luciditatea sa politică, în anii ce au urmat primei mari conflagrații, este caracteristică fermitatea cu care a demascat pericolul militarismului german, — prevăzînd că acesta va aduce un

«viitor cîmplit război» — ca și consecvența sa activitate democratică, antifascistă.

ÎMPOTRIVA CURENTULUI

Cine era acest om pe care în 1972 lumea întreagă îl aniversează la recomandarea UNESCO? Datele sale biografice au fost adesea evocate, așa încît nu vom face decît să le schițăm. S-a născut la 17 august 1872 în satul Surducul Mic, în apropiere de Lugoj, și după o copilărie plină de lipsuri, a izbutit să-și termine liceul în acest oraș.

Ca și pe Vlaicu, încă de mic îl preocupase înfăptuirea zborului uman: el construise zmeie originale și urmărise cu pasiune știrile din ziare despre încercările tehnice din țară și străinătate. Încă din liceu s-a împrietenit cu Caius și Tiberiu Brediceanu, fiii patriotului și marelui om de cultură bănățean Coriolan Brediceanu, care l-au încurajat și sprijinit în proiectele sale tehnice, după cum i-au și stimulat dragostea pentru poporul său.

Doritor să înnoiască tehnica, Vuia s-a înscris la Politehnica din Budapesta, dar n-a putut-o termina, căci frecvența era acolo obligatorie și el nu avea timpul să-și cîștige existența. De aceea a trebuit să urmeze Facultatea de drept, lucrînd în același timp în diferite birouri avocațiale. După ce și-a luat doctoratul, și-a făcut un bun renume de jurist, dar ideile tehnice nu au încetat să-l preocupe. Astfel, a schițat planurile unui «aeroplan-automobil», căci — împotriva curentului aproape general, acela al partizanilor aparatelor mai ușoare decît aerul («baloniști») — el credea în avion și în posibilitățile acestuia.

«Vuia — scrie acad. Elie Carafoli — a susținut cu tărie în fața tuturor că dirijabilul nu are viitor, iar succesul său este efemer. Zborul nu poate fi realizat decît cu un aparat mai greu decît aerul. Această previziune extraordinară este pe deplin înfăptuită astăzi și tocmai în aceasta constă primul său merit științific, de o importanță capitală».

În 1902, la 30 de ani, Traian Vuia a părăsit avocatura, pe care o practica în Banat, plecînd la Paris, pe atunci un fel de capitală a experimentărilor aeronautice. La 16 februarie 1903 el înaintează Academiei de

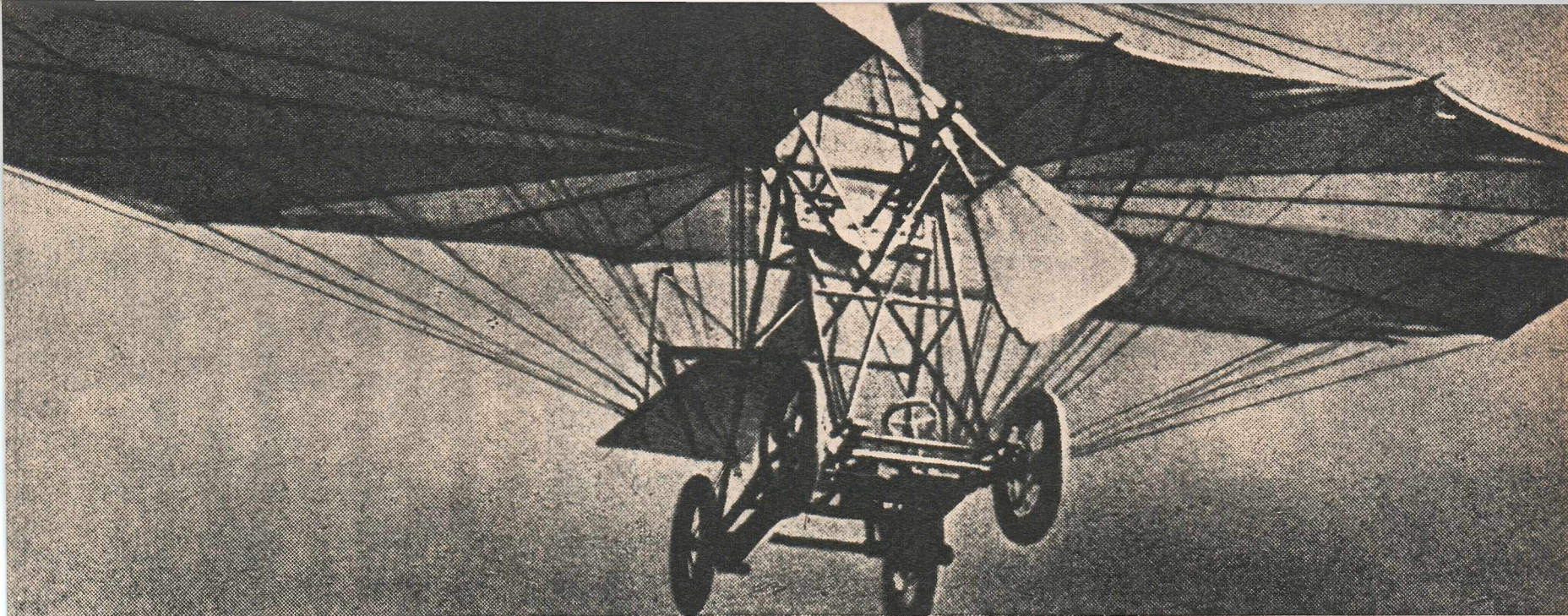
**luptătorul
antifascist**

În septembrie 1944, ziarul «La Roumanie Libre» din Paris publica în primul său număr legal un mesaj de salut cu prilejul insurecției naționale antifasciste armate din România, semnat de președintele Frontului Național Român din Franța, Traian Vuia: «Frontul Național Român, mișcare patriotică încadrată în Rezistența franceză, salută guvernul român și îl asigură de întregul său sprijin pentru cauza poporului român...». Pe frontispiciul jurnalului citim: «A apărut în ilegalitate, începînd de la 1 octombrie 1943»...

științe din Paris un memoriu — pe care Academia îl repartizează Comisiei de aeronautică — despre avionul său. Numai că această comisie era într-atîtă dominată de «baloniști», încît hotărîse cu cităva vreme înainte să nu mai ia în considerare astfel de «absurdități» și a clasat memoriul, fără ca măcar să-l analizeze (mai ales că pe atunci baloanele zburau puzderie, dar nici un avion nu părăsise solul prin mijloacele sale proprii de bord, ci doar lansat de la înălțime, tractat sau catapultat).

PENTRU ÎNTÎIA OARĂ ÎN LUME!

Este meritul nepieritor al lui Vuia de a nu fi renunțat la ideile sale tehnice îndrăz-

și totuși s-a putut zbura „cu această umbrelă“!

Înainte zborului din 18 martie 1906, Academia de științe din Paris declarase proiectul lui Vuia o himeră, iar un specialist francez exclamase văzînd aparatul: «Acest om este de-a dreptul nebun dacă-și închipuie că poate zbura cu această umbrelă». În celebra «Histoire de l'aéronautique» a lui Ch. Dolfuss și Henri Bouche (1932) judecata timpului avea să fie cu totul alta: «Dl. Traian Vuia a construit la Paris, în 1905, o mașină bine executată și mult mai logică în ce privește schema ei decît majoritatea realizărilor acelei epoci... La 18 martie 1906, el a reușit o decolare bună... după care a revenit, fără nici un șoc, pe cîmp».

Să consemnăm și aprecierea retrospectivă din 1956 a lui A. Bié, publicată la 50 de ani de la împlinirea istoricului zbor al lui Vuia în revista «Aviation Magazine»: «Aparatul Vuia era bine construit. Departe de a copia dispo-

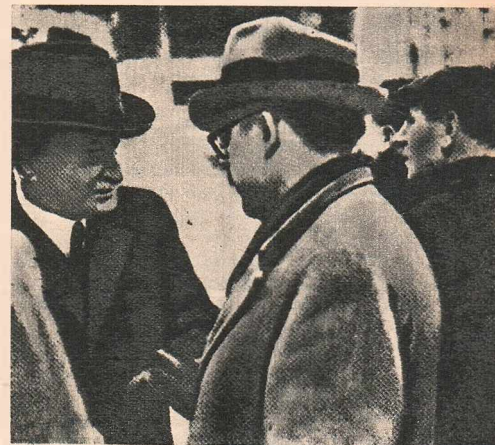
zițiile cunoscute pînă atunci, el inovase multe și concepția sa era mai largă decît a celor deja experimentate».

După mai multe încercări ale avionului «Vuia I», a urmat aceea care s-a înscris cu litere de aur în istoria aviației. La 18 martie 1906, la Montesson, avionul său s-a ridicat, pentru prima dată în istoria tehnicii, de la pămînt fără a fi lansat sau tras, ci prin mijloace proprii de bord ale aparatului, învingînd deci autonom puterea gravitației. Grație inventivității unei române, aviația mondială consemna o premieră, așa cum patru ani mai tîrziu o altă premieră avea să i se datorească lui Henri Coandă, creatorul primului avion cu reacție din lume (1910). Prin Vuia, 1906 devenea anul de naștere al aviației moderne — subliniază pe drept cuvînt reputatul istoric al tehnicii Const. C. Gheorghiu.

mașina de zbor a viitorului va fi probabil echipată cu un generator inspirat de cel al lui Vuia. Astfel, tradiția capacității tehnice românești, încă prea puțin cunoscută și investigată — ne gîndim la înfăptuirile de vîrf ale tehnicii populare, ca și la Saligny, la Elie Radu, Al. Ciurcu, Văsescu, Țaponte, Vlaicu, Eddeleanu, Augustin Maior, Gogu Constantinescu, Teodor Dragu, G. Cosmovici, Coandă și atîția alții — demonstrează din plin justetea indicației partidului nostru, de valorificare cît mai deplină a creațiilor tehnice autohtone, renunțîndu-se la mentalitatea greșită, practică uneori, de a se «rezolva» modernizarea industriei numai prin «import de inteligență». După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Conferință Națională a partidului, «se impune să acționăm energic și permanent pentru înnoirea produselor, reproiectarea mașinilor, perfecționarea tehnologiilor de fabricație, îmbunătățirea substanțială a calității tuturor produselor».

SAVANTUL PATRIOT

Noul curs luat de evenimentele din România s-a bucurat de caldă adeziune a lui Traian Vuia, așa cum mărturisește corespondența sa cu Dr. Petru Groza. Pînă la urmă, deși își petrecuse cea mai mare parte a vieții în Franța, el a hotărît să se întoarcă în patrie, dar cînd a revenit, sănătatea îi era deja zdruncinată de o viață de muncă încordată și de frămîntările din timpul războiului. A murit în 1950, la 2 septembrie, în Banatul său drag, care îl formase ca om, ca patriot

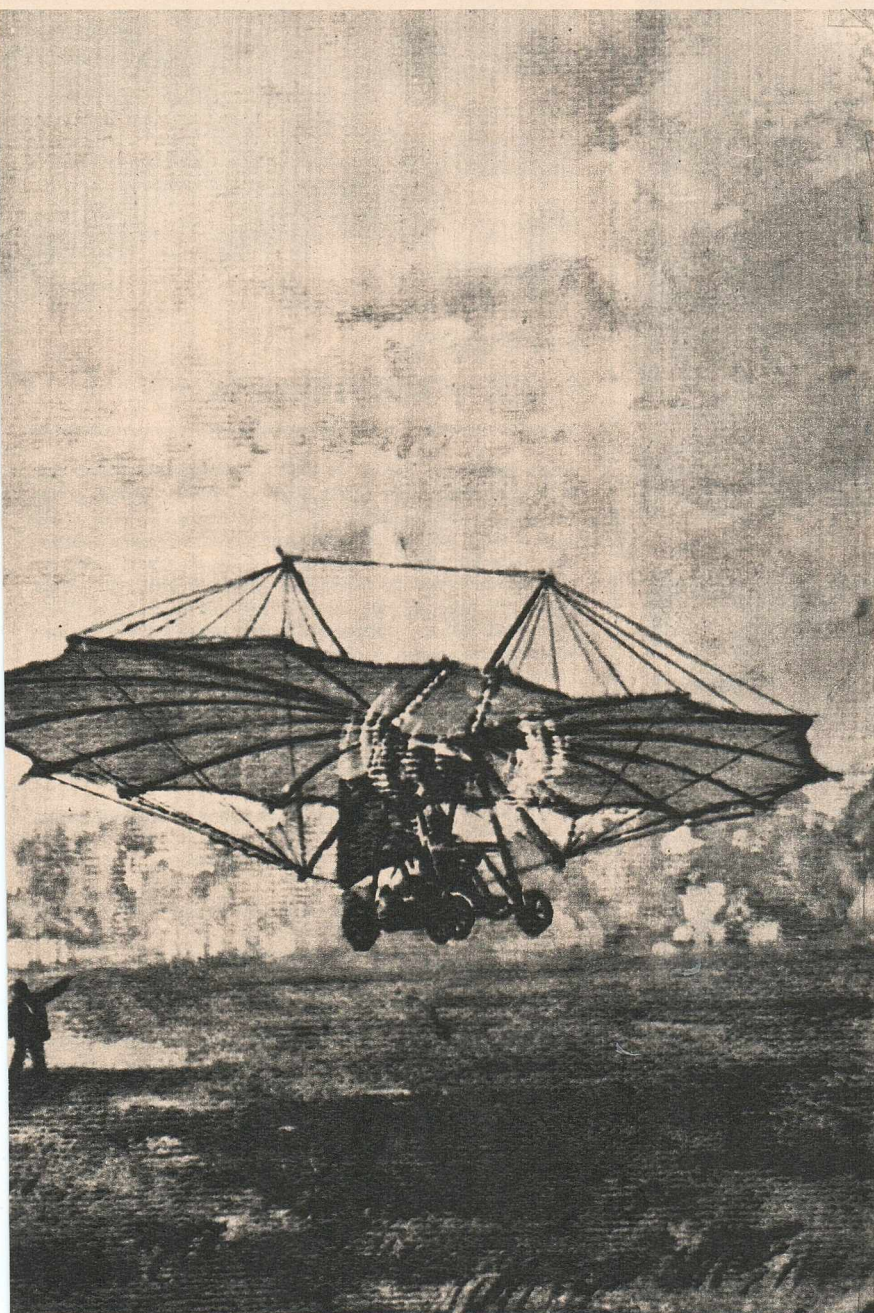

La Paris,
în noiembrie 1944
(Vuia, în stînga).

și ca inventator. Astăzi, două institute și un premiu al Academiei R.S.R. îi cinstesc numele.

Vuia a fost un om multilateral, preocupat de știință, tehnică, literatură, artă, istorie, filozofie. A scris și a conferențiat despre toate aceste domenii, a luptat pentru ideile generoase, ca un veritabil umanist al veacului său. Însăși tehnica, unde îi revin evidentele cele mai de seamă realizări, nu constituia pentru el un scop în sine.

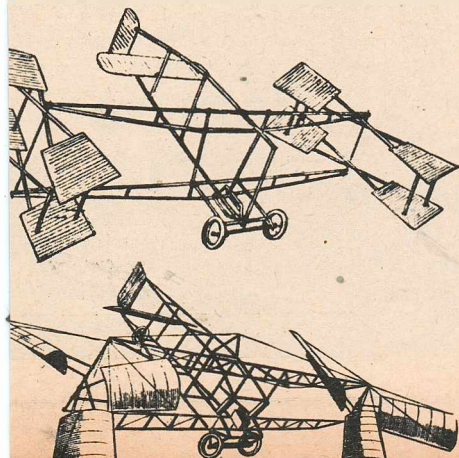
Făurind aeroplanul său — mărturisea el — dorea «să schimbe viața omului, să scurteze distanțele care despart oamenii și popoarele, să-i ajute să se cunoască mai bine».

zborul vertical

Doă tipuri de elicoptere concepute și construite de Vuia, în colaborare cu Marcel Yvonneau, prezentate în demonstrații publice în 1918 și 1921. Cel dintîi, acționat de forța musculară, s-a ridicat pînă la o înălțime de zece metri. Cel de-al doilea era acționat de un motor de 16 CP și s-a comportat bine în zbor.

Traian Vuia și-a concretizat ideile despre zborul vertical în multe studii ca și în articole de popularizare, dintre care amintim pe cel publicat în revista românească «Orizontul», din 30 noiembrie 1922.

à la diable

Și l-am primit în casă cu cele mai bune sentimente de amicitie. l-am strins mina; i-am spus că se menține încă tânăr cu toate că avea peste 40 de ani; l-am poftit înăuntru și l-am instalat în fotoliul meu, lângă bibliotecă, să se simtă cât mai comod; i-am pus la îndemână o sticlută de țuică, pe care o păstram pentru sufletelul meu; i-am aranjat sub nas o farfurioară cu măsline marinate după o rețetă ce o știam de la bunica; l-am rugat apoi să aibă răbdare un sfert de oră, până îi servesc surpriza pe care i-o pregătisem ca dejun.

Nu-l văzusem de peste trei luni pe acest fost prieten al meu și când am primit telegrama că vine pentru o zi, în trecere, să mă vadă, m-am bucurat. Știindu-l și amator de mâncăruri picante i-am pregătit... Ce mai tura-vura, peste fix de cinspe ori 60 de secunde îi puneam pe masă surpriza, care umplea camera cu o aromă ce-ți lăsa gura apă.

Alături, la îndemână, stătea o sticlă de vin sec alb, de Costești, scos țeapăn de la frigider, și sifonul respectiv.

«Stimabile — am deschis eu conversația — pentru matale am făcut chestia asta inedită pe care numai eu o știu (aici, e drept, am cam exagerat). Vezi, puiandru preparat așa n-ai mâncat de când ești! Și să-ți spun acum cum l-am gătit: am luat un pui bine dezvoltat, — a avut cam un kilogram — l-am sărat, l-am pipărat, l-am spintecat în două — cum îl vezi — și după ce l-am frecat bine cu unt, l-am așezat pe rastelul din mijlocul cuptorului, cu o tavă ceva mai jos să aibă unde se scurge sucul. După ce l-am perpelit frumos pe o parte și pe alta — preț de aproape trei sferturi de oră — l-am scos, l-am badijonat bine cu muștar iute, l-am dat prin pesmet și l-am mai ținut la cuptor câteva minute, până s-a aurit așa cum arată pe platoul aureolat cu cartofi pai. Dar marea smecherie îi sosul. Știi cum l-am făcut?»

«Da!» — îmi răspunse el sec, lăsându-mă dezumflat și cu gura căscată.

«Cum, fiule?» — încercai eu să fiu ironic.

«Păi, ai tăiat mărunț vreo 4-5 căței de usturoi pe care i-ai perpelit în puțin unt, vreo cinci minute. Ai adăugat vreo 50 grame vin alb și tot atât oțet de 6 grade, ai mai pus 50 grame zeamă de carne, puțină sare și piper mai mult. Pe urmă ai lăsat să fiarbă totul vreo 5-6 minute ca să se mai reducă și... gata sosul care — trebuie să recunosc — este grozav».

Și a început să clefăie.

Trebuie să spun că-mi luase piuitul.

«Dar cum dracu...»

«Bine că mi-ai adus aminte. Am uitat să-ți spun că, chiar sosul este numit de franțuji «Sauce diable», iar ce mi-ai pregătit matale, tot în această țară, oricare birjar poate să-ți spună că se cheamă: «Poulet à la diable».

Obosit, pare-se, de efortul expunerii, dădu pe gît un sprîț întreg fără să răsufle, după care prinse a se hlizi la mine. Drept să spun, m-am dat bătut și abia am mai îndrăznit să-l întreb:

«Și dumneata te ocupi de...»

«Da de unde, dom'le. Dar când te-ai dus la bucătărie curentul a făcut să cadă — nu știu de unde — foaia asta».

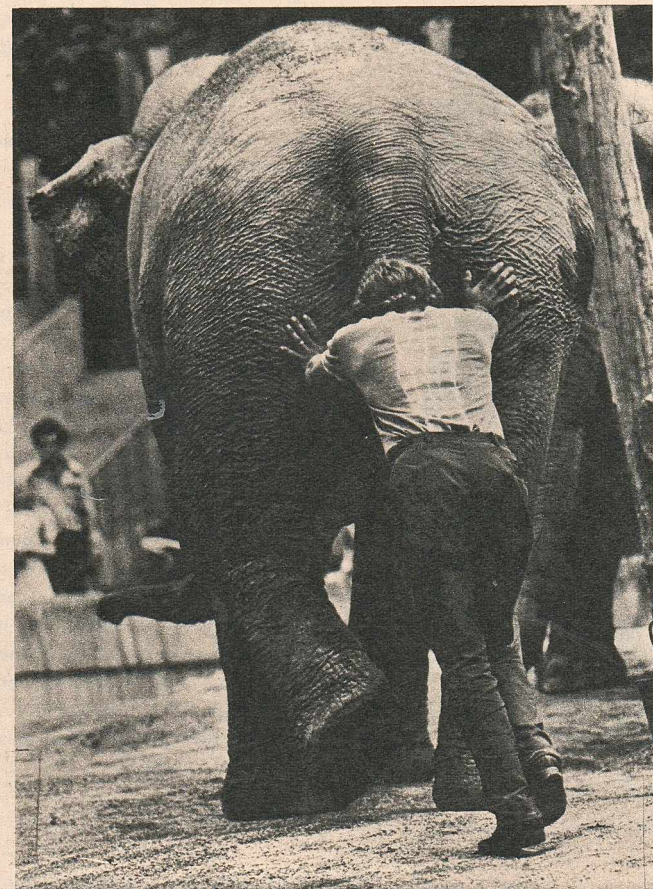
Și-mi flutură hirtia pe care notasem cu o zi înainte rețeta. Mărturisirea m-a supărat și mai tare: cum dom'le? După ce-l primesc ca oaspe, după ce îmi află secretele, îmi taie, cum s-ar spune, și macaroana, făcînd-o pe istețul cu mine!

Prieten vechi îi asta? Lasă că i-o fac eu: à la diable! Data viitoare când s-o anunța că mai vine, îi trimit telegrafic, anticipat, rețetarul meniului pe care vreau să i-l pregătesc.

P.P. NAȘU

DERDELUȘ

Am fi tentați să spunem că ne aflăm în fața celui mai lung derdeluș din lume (750 de metri), dar nu e cel mai lung fiindcă, de fapt, e... unic. A fost construit de antreprenorul unui schilift din Gevelingenhausen — Sauerland (R.F.G.) căruia nu prea i-au mers afacerile astă-iarnă, din lipsă de zăpadă. Acum își scoate pîrleala cu acest derdeluș (pe care se alunecă cu o viteză de 25 kilometri pe oră) și la care nu se poate ajunge decît cu păgubosul schilift.

TOATĂ LUMEA LA CULCARE...

După ce elefantița Gobis, în vîrstă de 14 ani, și-a luat cina (ca să nu-și încarce prea mult stomacul: 20 kg de fin, 12 kg de ovăz, 15 kg de morcovi și altele, plus 75 litri de apă) este condusă cu toată delicatetea la culcare. Dealțul culcatul devreme constituie una din regulile sever respectate ale Grădinii zoologice din Stockholm pentru toate ființele de aici aflate în perioada de dezvoltare.

UN COPIL CARE UIMEȘTE EUROPA

Acum optzeci de ani — în 1892 — George Enescu se afla la Viena, unde studia vioara și compoziția cu vestiții profesori Joseph Hellmesberger și Robert Fuchs. În vara aceluia an el a dat și primul concert, la conservatorul vienez, stîrnind admirația întregii lumi muzicale. Presa de specialitate, comentînd succesul lui Enescu, îl prezenta cititorilor drept «un copil precoce care uimește Europa cu talentul său». Directorul conservatorului scria: «În concertul dat la conservator, auditoriul a rămas fermecat de executarea mai multor bucăți grele, la vioară, de către micul violonist român George Enescu... Acest băiat talentat, care n-a împlinit 11 ani, s-a născut la Liveni, în România, și tatăl său, văzîndu-i înclinațiile, s-a grăbit a-l aduce la Viena și a-l așeza la conservator. Micul geniu s-a încercat și la compoziție și se asigură că a reușit». Acesta a fost începutul drumului de glorie al marelui nostru Enescu.

În fotografie: adolescentul George Enescu.

TOT PE DRUM, PE DRUM...

E canadian, s-a născut în Franța și aplică proverbul românesc: călătorului îi stă bine cu drumul. Numele — Elzear Duquette, vîrstă — 61 de ani, meseria — plimbăreț. Cu acest echipaj nemaipomenit colindă pămîntul în lung și în lat și e prezent la multe din marile evenimente mondiale. Bunăoară, acum doi ani, a fost la Osaka Expo '70, acum se află în drum spre München, iar fotografia pe care v-o prezentăm a fost făcută la 17 iulie, cînd umblărețul nostru se afla la numai 200 kilometri de orașul Olimpiadei.

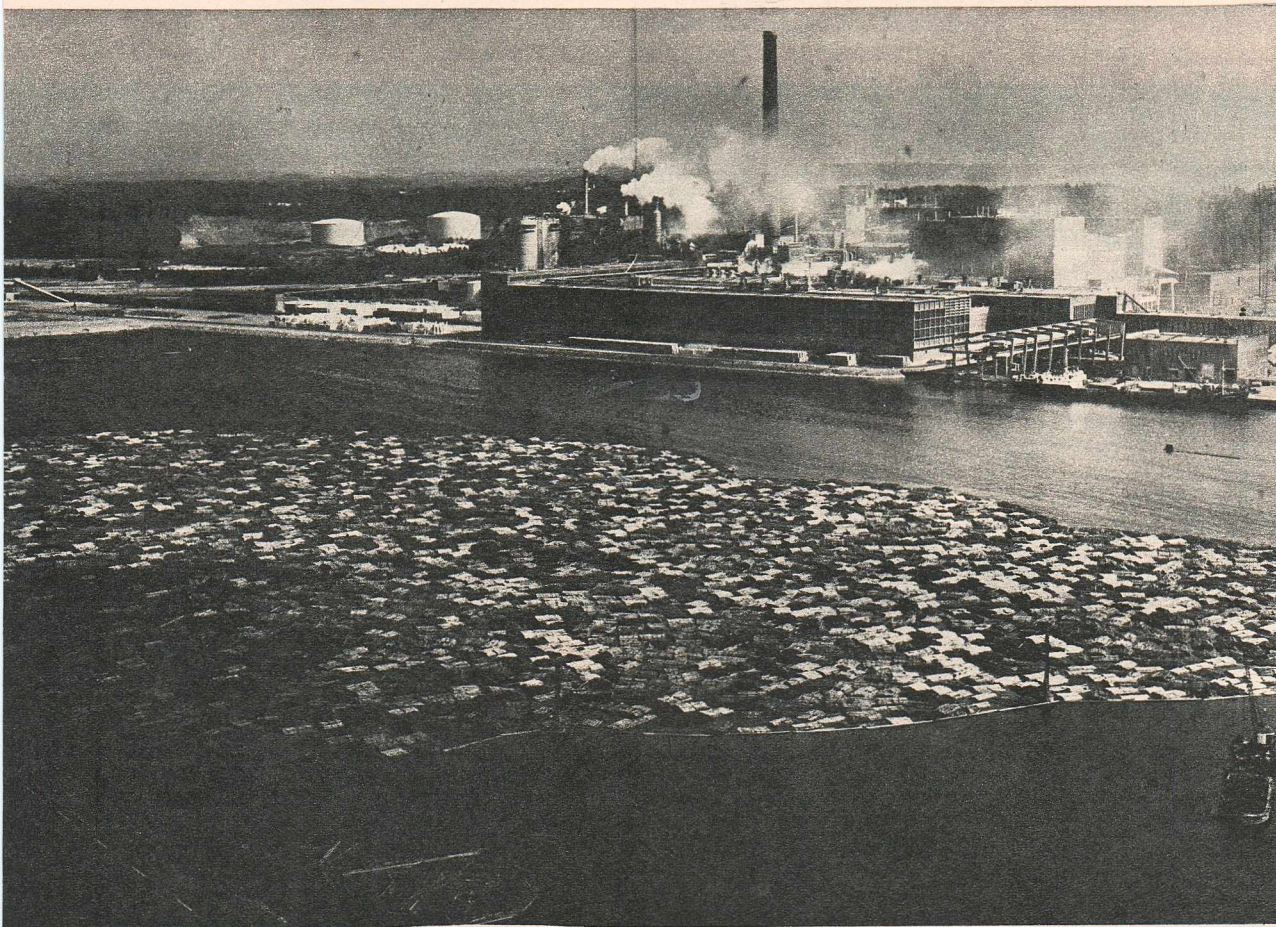
FERI-NE, DOAMNE!

În satul Vechigen din cantonul elvețian Berna a plouat deunăzi, așa cum plouă în august: cu tunete, și fulgere, și trăsnete, și grindină. La un moment dat, printre sferile de grindină nu mai mari de media obișnuită s-a «strecurat» și blocul de gheață în greutate de 10 kilograme pe care-l vedeți în fotografie. Ar fi, în mod cert, un senzațional record de dimensiune și greutate în materie de grindină. Am spus «ar fi», deoarece încă nu s-a stabilit cu precizie dacă obiectul în chestiune este grindină adevărată, căzută din nori, sau o bucată de gheață scăpată din avion de vreo stewardessă nefindematică.

DE-A INDIENII

Stațiunea climaterică Radebeul din ținutul Dresda (R.D.G.) și-a făcut o faimă deosebită datorită unui muzeu rarisim. Închinat Pieilor roșii, obiceiurilor și felului lor de trai. 850 de exponate cuprinzând arme, unelte, obiecte casnice și de îmbrăcăminte (din care nu lipsesc, se înțelege, penajele) atrag zilnic numeroși vizitatori. Dintre aceștia, 90% sînt — ați ghicit! — copii, dornici să-și îmbogățească jocurile lor preferate «de-a indienii» cu elemente noi de autentic.

EFICIENȚĂ ECONOMICĂ ȘI FOTOGENIE

Doar două remorchere sînt de ajuns pentru a pune în mișcare acest colos plutitor însumind 105 000 metri cubi de chereștea care alcătuiesc o plută lungă de 1,4 kilometri și lată de 60 de metri. Înaintează pe lacul Saimaa din Finlanda cu viteză de 1,6 kilometri pe oră. Se pare că acest mijloc de transport este nu numai fotogenic, ci și rentabil.

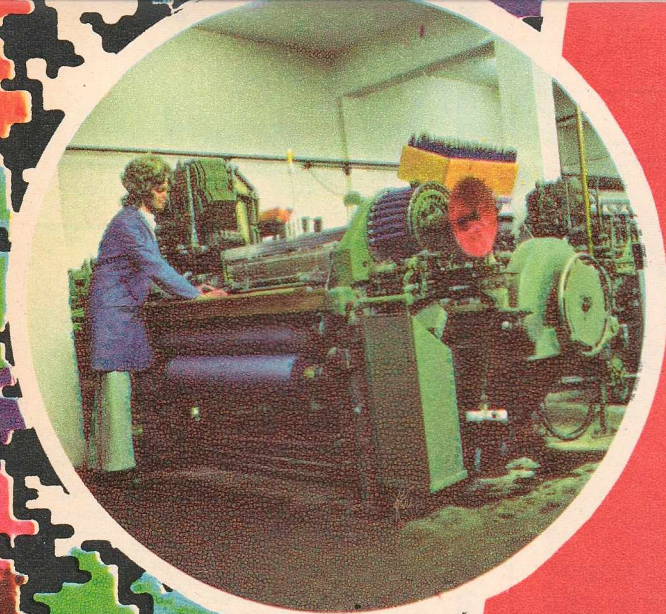
cititori căt-re cititori

Doresc să corespundez următorii cititori:

Morariu Doina, 19 ani, soră pediatră, com. Pogăceaua, dispensarul uman, jud. Vrancea, of. p. Riciu: teme diverse, schimb de ilustrate; **Dabija Gheorghe**, 21 ani, Ploiești, str. Eminescu nr. 9, ap. 29: prietenie, schimb de ilustrate; **Dascălu Gabriela**, 17 ani, elevă, Roman, str. Karl Marx nr. 7: cinema, muzică, viața tineretului, schimb de timbre, fotografii de actori și ilustrate; **Drăghici Aurora**, 20 ani, com. Stănești, sat Curpen, jud. Gorj: schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Flondra Doru**, 24 ani, laborant-cofetar, com. Ghimbav, str. Nouă nr. 200, jud. Brașov: arheologie, prietenie, schimb de ilustrate (corespondența în limbile română și franceză); **Ababei Elena**, 27 ani, Fălcișeni, str. 1 Măi nr. 18, jud. Suceava: prietenie, schimb de ilustrate; **Vieru Milica**, com. Avrămeni, sat Zoițani, jud. Botoșani: teme diverse, schimb de ilustrate; **Pătrașcu Adriana**, 19 ani, stud., Galați, cart. Dunărea, bl. Q1, sc. 3, ap. 50: muzică, geografie, prietenie, schimb de ilustrate; **Rădulescu Silvia**, 19 ani, Pitești, bd. R.S.R. nr. 212, sc. E, ap. 1: teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Foltea Emil**, 21 ani, student, com. Frințești, jud. Vâlcea: viața tineretului, prietenie, sport, schimb de discuri și ilustrate; **Feraru Florica**, 18 ani, Focșani, str. Odobești nr. 33: prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Cirstov Alina**, 18 ani, și **Cirstov Simina**, 19 ani, Craiova, str. Brestei nr. 165: schimb de ilustrate; **Nicolae Miki**, 30 ani, floricultor, Cluj, str. Rășinari nr. 2, et. V, ap. 65: cinema, teatru, muzică, prietenie; **Săulescu Elvira**, 21 ani, com. Săulești, jud. Gorj: schimb de ilustrate; **Sava Ioan**, 24 ani, lăcătuș, I.C.H. Lotru-Voineasa, secția autoateliere, jud. Vâlcea: teme diverse; **Birdu Mihaela**, 17 ani, elevă, București, sect. 7, Aleea Alexe Marin nr. 6: cinema, viața tineretului, muzică; **Reuș Victor-Radu**, 19 ani, Fetești-gară, str. Vulturului nr. 24: prietenie, schimb de ilustrate; **Cozma Emilia**, 21 ani, prof., com. Pungești-Cursești, jud. Vaslui: prietenie, schimb de ilustrate; **Lungu Ionel**, elev, Giurgiu, str. Abatorului nr. 55, jud. Ilfov: schimb de ilustrate; **Costea Elvira**, 19 ani, Focșani, bd. București, bl. B4, sc. 6, et. IV, ap. 118: teme diverse, schimb de ilustrate; **Crețu Constantin**, 24 ani, Cluj, str. Vinătorului nr. 19, bl. 2, cam. 79: teme diverse, schimb de ilustrate; **Pruteanu Ana**, 20 ani, Huși, str. Gh. Frentz nr. 9, jud. Vaslui: teme diverse; **Munteanu Doru**, 18 ani, constructor, Timișoara III, str. Cozia nr. 56: muzică ușoară, sport, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Milea Corina**, 17 ani, elevă, Panciu, str. Democrației nr. 3, jud. Vrancea: literatură, muzică, sport, prietenie, schimb de fotografii și adrese de actori, de cîntăreți și ilustrate; **Paraschiv Mariana-Lavinia**, 19 ani, Focșani, str. Odobești nr. 44: limba latină, prietenie, schimb de ilustrate; **Trăsnea Mihai**, electrician, Hunedoara, bd. Dacia nr. 7, bl. V3, sc. C, et. I, ap. 48: electrotehnică, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Gafu Rodica**, 18 ani, elevă, București, sect. 8, Calea Griviței nr. 206, bl. K, sc. E, et. 3, ap. 13: teme diverse; **Iodi Mirela**, Sighetul Marmășiei, str. Cuza-Vodă nr. 6, jud. Maramureș: literatură, muzică, prietenie; **Paraschiv Vasile**, 19 ani, matrișer, com. Gura Vicioarei, sat Fundeni, jud. Prahova: prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Vintilă Valerică**, elev, com. Picior de Munte, jud. Dimbovița: sport, schimb de fotografii originale și ilustrate; **Năstase Mariana**, 22 ani, și **Bodoi Julieta**, lași, bd. T. Vladimirescu, bl. 101, sc. B, et. I, ap. 5: literatură, muzică, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Vlad Viorica**, com. Vințu-de-Jos, str. Sibișeni nr. 611, jud. Alba: teme diverse; **Andone Gabriela**, 16 ani, elevă, București, sect. V, Spl. Independenței nr. 3-5, bl. B2, sc. B, et. II, ap. 40: literatură, istorie, muzică; **Enculescu George**, 22 ani, student, Craiova, cart. Valea Roșie, bl. 8, sc. 1, ap. 8: teme diverse, schimb de ilustrate; **Matei Mariana**, 18 ani, elevă, com. Sălcioara, sat Mircea-Vodă, jud. Dimbovița: teme diverse, schimb de ilustrate; **Trița Iulia**, 29 ani, asist. principală radiologie, Sibiu, str. Negruzzi nr. 5: literatură, turism, schimb de ilustrate; **Malaimare Vasile**, com. Dumăști, jud. Iași: schimb de ilustrate; **Grigore Alina**, Brașov, str. V. Alexandri nr. 29: sport, prietenie, schimb de ilustrate; **Istrate Dumitru**, 20 ani, chimist, Rm. Vâlcea, str. Dr. Hacman, bl. 28, sc. C, et. III, ap. 13: teme diverse, schimb de ilustrate; **Ionescu Edward**, 22 ani, student, București, sect. 8, str. Jiului nr. 89: artă, cinema, automobilism, prietenie, schimb de ilustrate (corespondența în limbile română și engleză); **Gorgan Hannelore**, 18 ani, Mediaș, str. Tirnavei nr. 59 A, jud. Sibiu: teme diverse; **Ioan Rodica**, 19 ani, Focșani, str. Plopi nr. 16: teme diverse, schimb de ilustrate; **Ionescu Manana**, 20 ani, statisticiană, București, sect. 8, str. Jiului nr. 89: limbi străine, filatelie, cinema, muzică, automobilism, fotbal feminin, schimb de ilustrate; **Eppel Gabriela**, 16 ani, elevă, București, sect. 7, bd. Păcii nr. 102-104, bl. 20, sc. III, et. II, ap. 92: pictură, desen, muzică, schimb de ilustrate; **Giurgiu Manuela**, 18 ani, elevă, Constanța, str. Theodor Burada nr. 45: viața tineretului, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; **Muraru Lidia**, Dorohoi, str. Olinescu, bl. A3, sc. C, et. II, ap. 67: teme diverse; **Sator Arepo**, 38 ani, tipograf, Alba Iulia, căsuța poștală 115: bibliografii, enigmistică, desen; **Stroe Nicolae**, Corabia, str. Cireșului nr. 36, cart. Celciu: teme diverse, schimb de ilustrate.

F Nr. 34 (898)
CUPON
DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJE PENTRU INDUSTRIA UȘOARĂ TÎRGU MURES

În cadrul Centralei industriei utilajelor textile și articolelor casnice, o activitate de prestigiu desfășoară Întreprinderea de utilaje pentru industria ușoară. Colectivul ei se poate mândri pe drept cuvânt cu palmaresul realizărilor sale, în care a înscris și asimilarea a numeroase repere, produse la un înalt nivel de tehnicitate și competitivitate pe orice piață.

Iată câteva dintre ele, livrate la cerere beneficiarilor din țară sau de peste hotare:

MAȘINI AUTOMATE DE ȚESUT LÎNĂ, BUMBAC, IN, CÎNEPĂ, CELOFIBRĂ

- T 3 B 1×1 cu o culoare
- T 3 B 4×1 cu 4 culori

pentru țesutul firelor de bumbac, in, cînepă și celofibră. Se execută în mai multe variante, cu comanda itelor cu camă interioară, exterioară sau ratieră cu ridicare dublă:

Lățimea în spată: 120, 140, 180, 190 cm.

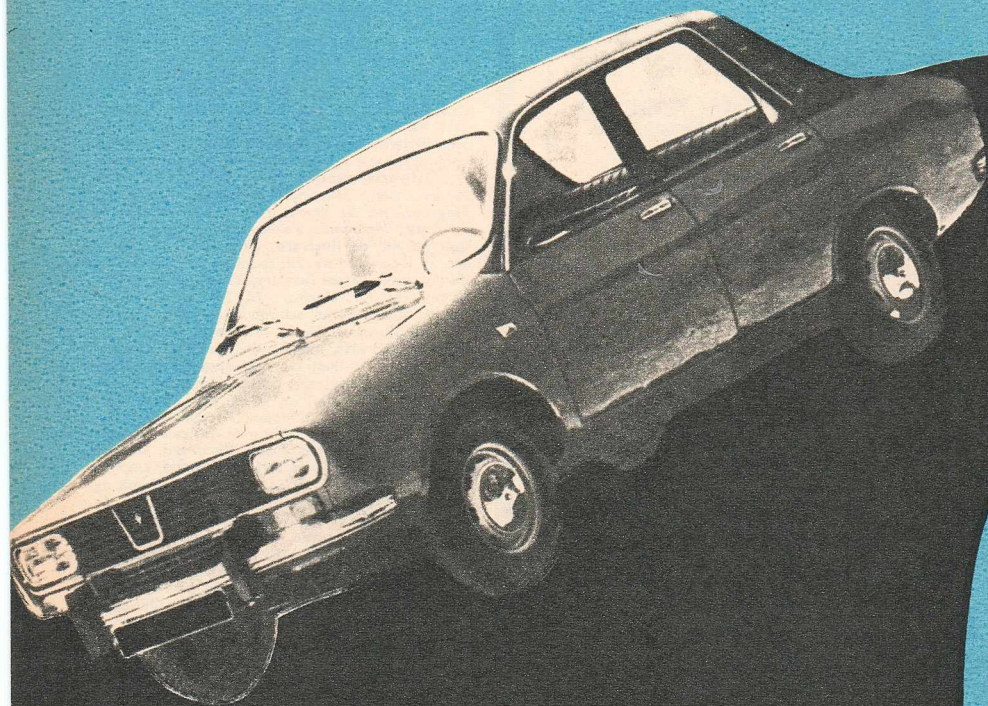
- L 5 Principe 4×1 cu 4 culori pare
- L 5 Principe 4×3—4×4 automat cu 4 culori pick-pick sau semiautomat cu 7 culori pick-pick, pentru țesutul firelor de lînă cardată, pieptănată și celofibră.

I.I.U. TG.MURES

Str. Gheorghe Doja nr. 64-68

tel.: 1 16 91; 1 16 92; 1 16 93; 1 16 94

AUTO - SERVICE

ARTIZANAT

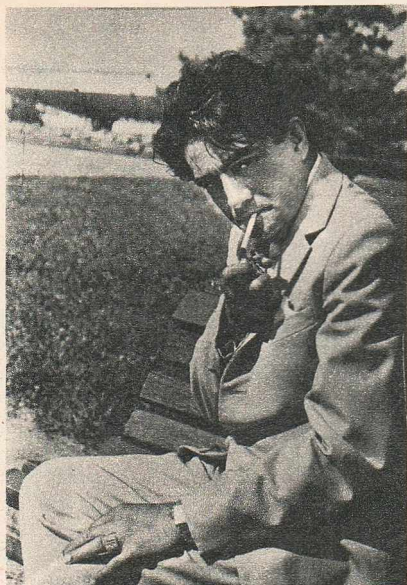
Stațiile auto-service ale cooperativelor meșteșugărești din județul Galați stau la dispoziția turiștilor posesori de autoturisme cu lucrări de reparații, schimbare ulei, spălat-gresat și verificări tehnice, dispunând de aparatură specială și personal bine calificat

Str. Combinatului nr. 2 — Tel.: 3 15 47 — GALAȚI
Str. 23 August nr. 90 A — TECUCI

Un bogat sortiment de articole artizanale și de artă populară oferă magazinele specializate ale cooperativelor meșteșugărești din județul Galați.

Str. Republicii nr. 18 și str. Saturn nr. 1 — GALAȚI

Str. Unirii nr. 5 — TECUCI

Balada lui... FĂRÎMITĂ LAMBRU

...Sărut mâna și bine v-am găsit, doamnă, nădăjduiesc că am venit la vreme. Că ce-am urit o viață a fost omul care nu se ține de cuvânt, de muncă și de acele ceasornicului. Am dat bătaie să ajung la timp la dv., adică la drept vorbind nu eu, ci Fordul meu, care zboară așa rablă cum e, dar am uitat pe unde stați, de acum patru ani de când nu am mai fost pe aici... Țineți minte, v-am povestit atunci despre Doamna mea, c-așa îi spun eu dintotdeauna Mariei Tănase, și apoi scris un articol că lăcimesc și-acum cind îl citesc: ce să faci, inimă moale de lăutar! De nouă ani, de când s-a dus Doamna, nu s-a stins candela de sub poza ei și nici nu s-a șters durerea din suflet, dar nici acordeonul pe care-l am de la ea nu-l schimb. Două acordeoane am avut la viața mea: primul mi l-a cumpărat mama cind eram de-o șchioapă, unul mic, cu burduful spart, că făcea curent cind cîntam cu el, cum zicea Doamna, dar era instrument «de fugă», îl învățai repede și-ți ciștigai îndată piinea cu el. După trei luni îi aduceam bani mamei acasă: și eram mărunțel, de mă măsurai cu buruienile de la gard. Toată ziua cîntam pe la «Dringă», pe Pîrgari, unde veneau lăutarii bătrîni și eu furam muzica cu ochiul la mîna lor, și pîndeam vreun chefliu care venea cu mașina și ne puneam să-i cîntăm de inimă albastră... Mama ar fi vrut să cînt, ca și tata, la vioară, dar de unde bani... Lasă că acum învăț Camelia mea: are șase ani, dar de pe la cinci și ceva studiază vioara cu o profesoară, de două ori pe săptămînă. Și în fiecare zi cite două ore, sub supravegherea mea. Lăsați-lăsați, nu vă fie milă c-o chinui, asta nu-i chin, ce n-aș fi dat eu sa ma-nvețe cineva măcar cum să duc arcușul pe coarde... Dar Cameluța mea are alte posibilități, eu mi-aș vinde și sufletul s-ajungă ea cineva, să trăiască pe picioarele ei, să nu depîndă de bărbat, că altfel te judecă bărbatul cind stai acasă și altfel cind ciștigi un ban frumos și ai cultură generală... Pe Camelia o duc la profesoară cu Fordul, dar eu mă agățam de stropitoarea comunală cu cai s-ajung la școală: trei ani am făcut o clasă, nu de repetent, ci de dezbrăcat ce eram. Că țiganul lăutar, știți dv., n-a avut niciodată bani de Paști și de Crăciun. De cind mă știu mi-a fost foame, tare eram mîncăcios, aș fi mestecat și pietre dac-ar fi fost mai pufoase, dar nu aveam ce minca... Și-acum, am de toate, fac eu piața la «Ilie Pintilie» în fiecare zi, că sînt om de casă și-mi place gospodăria, dar n-am voie să mîncînc: ce să faci, bolile astea nenorocite, am și-o boală de boier — diabet, că merg tot timpul cu zahăr în buzunare. Dar uneori opresc mașina unde vîd un cal, și-i dau zahăr din mînă. Poate să fie și măgar, mi-e milă și de el. Să nu credeți că mi-am luat mașină ca să zică lumea că Fărîmiță Lambru s-a ajuns. Nu! Dar mi-e greu să car, cum sînt eu, cu coaste tăiate și cu 400 de zile de

spital făcute una după alta, mi-e greu să car acordeonul după mine: 16 kg cu cutie cu tot, opt fără, dar cind îl urc pe umăr și-ncep să cînt, nu-l mai simt, e ca fulgul. Eu, ca și Doamna, n-am cîntat niciodată măsurat: patru a patra, opt măsuri, șaisprezece măsuri... Cind calc cu mîna pe instrument, pun degetul cum mă duce inima. Patru mii de zile și peste 400 de cîntece am cîntat cu Doamna și niciodată n-am greșit. Noaptea de mă sculai din somn, știam în ce tempo și de la ce tonalitate cînta ea. Ba mint: odată am greșit, mi-era gîndul în altă parte, era Mia mea bolnavă, și Doamna cînta «Uhai bade» în franțuzește iar eu habar n-aveam ce vorbe îi ies pe gură, dar am zis: «Vă rog să mă iertați, dar n-am fost atent la text». Doamna a ris și mi-a pupat pe frunte: «Mă, Fărîmiță mă, tu ai singe de prinț indian în vine, nu de țigan». «Lăsați, Doamnă, că nu mi-e rușine nici de singele de țigan, că-i singe de artist...»

Știți ce lăutar era tatăl meu, Nae Fărîmiță? Mare, destoinic lăutar! Cît pe ce să nu-i port numele: cind m-a născut mama, pe 8 septembrie, era într-un chef din care nu s-a trezit vreo opt zile: m-a declarat abia pe 15, dar eu îmi serbez ziua cind mi-a zis mama, pe 8, că atunci mi-a schimbat numele din Marinescu în Fărîmiță, așa cum scrie și acum în buletin. Nu-i poreclă, e nume bun. Păcat c-a murit tînăr tata, pe la 30 de ani. Mă întreb ce-ar fi zis el dacă și-ar fi văzut feciorul cîntînd nu în

crișmă, nu la nuntă — unde-ți lîpea omul suta pe frunte, dar te credea sluga lui — ci pe scenă, pe toate scenele țării și chiar și dincolo de țară, în Franța, Italia, Israel, R.D.G... Acum, nu mă mai chem lăutar ci «solist-concertist» (e drept că mă cam încarcă la normă teatrul pe chestia asta!). Dar merg cu fruntea sus. Cind sînt pe stradă, întoarce lumea capul după mine și mă admiră: mi se umele inima de bucurie și-mi dă lacrima... Și nu că m-aș împăuna de fudulie. Dar îmi pare bine că merge cîntecul meu prin lume, pe la sufletele oamenilor.

...Ați observat și dv. cît de tristă era muzica de mahala? Numai oh, și ah, și vai, și auleo, numai lacrimă și amărăciune: «Plîngeam, plîngeam în tăcere/ plîngeam singur soarta mea/ n-am cui spune ce mă doare/ și sînt obligat să tac». Sau: «Te-am zărit printre morminte/ despletită și cernită/ și din ochi îți curgeau lacrimi/ și roindu-ți pe obraz». Mai cînt cîntecele astea în spectacolul «Groapa», merg în lumea aceea de cuțitari, barbugii și mardeași iar ele plac, mai mult că sînt sentimentale și de demult. Dar eu am observat — și nu de azi, de ieri — că la vorbele acestor cîntece lumea începe să ridă, că i se par cam caraghioase, că nu mai corespund. Și-atunci, am început să fac niște texte-parodii, adică să iau în deridere tristețea aceea, și-am avut succes mare. «Balada țiganului» a fost lovitura cea mare la televiziune. O știți, poate, o cînt

acum în «Trăsnitul meu drag»: «Un țigan avea o casă/ doi copilași și-o nevastă/ avea casă și copii/ și-o droaie de datorii./ Mai venea și noaptea beat/ și-și bătea țigancă-n cap./ Țigancă s-a săturat/ și-a luat drumul și-a plecat... Și-așa mai departe. Lumea ride, că nu o mai doare ce e în cîntec. Viața-i alta, oamenii sînt alții. Ar fi crezut mama să mă vadă pe mine cu decorații pe piept, cu casă mare pe Știrbei Vodă, cu mașină, cu profesoară de vioară la copil? N-aș fi visat nici eu, dar mite mama! Ce-mi place mic mai mult la lumea noastră e că se prețuiește munca. Am iubit și iubesc munca ca ochii din cap. Am respect pentru ea. Cind s-a deschis teatrul regiunii București (azi «Vasilescu») — s-a deschis cu mine și cu nevasta mea, care era baletistă, ba chiar cea mai frumoasă din balet — șapte luni n-am luat un ban. Nu veniseră fondurile, dar noi am muncit cu drag, chiar și pe gratis. N-am avut concediu în viața mea: o zi fără acordeon mi se pare o zi moartă. Numai pe masa de operație n-am cîntat, că îmi tăiau coastele și nu puteam ține acordeonul la inimă! Să fie sănătoși o viață și profesorul Burlui, și doctorul Cîrstea, că ei m-au făcut bine, să fie sănătoși și cei care m-au internat la spitalul Elias și au dat indicații să mă-ngrijească ca pe copilul lor!

Și uite așa, m-am făcut la loc din cenușa mea și cînt iar. Munca e pentru mine cel mai bun antibiotic. Pentru ea trăiesc. Am făcut acum cuvintele la un cîntec pe care o să-l auziți la televiziune de 23 August și în care am pus toată recunoștința pe care o port partidului nostru: «Foicică foi de leandru/ cîntă Fărîmiță Lambru/ și cind din guriță cîntă/ toate sectoarele ascultă./ Înainte de război/ eram nemîncăți și goi/ Douăzeci și trei August/ zi senină ne-a adus». E mare cîntecul, nu vi-l pot spune pe tot, e optimist, dar eu îl cînt cu emoție, că-i și viața mea în el, și tristețea, și bucuria ei. Să știți că nu sînt om cu carte, cînt și acum după ureche, nu știu notele, dar nu las să treacă o zi fără să citesc ziarul, să știu ce se petrece în țară și în lume, fără să învăț ceva nou. Eu zic că neștiința îi face pe oameni nu numai proști, ci și răi. Și mie nu-mi plac oamenii puturoși, lacomi de bani și înrăiți. Asta de la Doamna am învățat: «Să nu-ți fie inima uscată și să nu-ți tremure niciodată mîna, Fărîmiță, mamă», îmi zicea ea. Și mai zicea: «Scena să fie pentru tine ca altarul bisericii». Am ascultat-o întotdeauna. Și dacă am vreo dorință pe lumea asta — că eu, subred cum sînt, nu cred c-o s-o mai duc mult — e să am locul de veci, eu și Mia mea, alături de mormîntul Doamnei, la Bellu. Nu vreau mai mult: un cavou cu ciment pe jos și cu o măsută frumoasă pe care să stea acordeonul. Niște zambile, o creangă de liliac sau de cais înflorit și-o fi fericit și pe lumea ailaltă. Vă rog, nu rideți de mine, eu am inimă de lăutar, cum v-am mai spus... Dar ați tot notat și notat prostiile pe care vi le-am povestit eu și mă întreb ce articol o să puteți scoate din ele, Doamne, Dumnezeu! V-am dat multă bătaie de cap, nu-i așa, doamnă?

...Dimpotrivă, Fărîmiță Lambru. Și-ți mulțumesc.

Sanda FAUR
Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

Înșir-te mărgărite!

În șiragul nestematelor de pe litoralul românesc al Mării Negre a apărut una nouă, de o nespusă frumusețe. Mai puțin așteptat este că această ultimă piesă de aur a salbei ce înlanțuie țărmul de la Mamaia la Mangalia, a apărut în zona de miazănoapte a Neptunului denumită Olimp, adică tocmai acolo unde malul, ridicându-se abrupt de la nivelul mării, părea impropriu integrării în ansamblul litoralului turistic, amenințând să rămână — cel puțin din acest punct de vedere — pustiu.

Soluția găsită de constructori — a căror experiență și rafinament artistic au crescut odată cu grandioasa lor operă de pe litoral — este pe cât de simplă pe atât de ingenioasă, pe cât de realizată estetic pe atât de funcțională. Golful abrupt a fost pur și simplu căptușit cu un triptic arhitectural alcătuit dintr-un splendid amfiteatru dispus în piramidă: în partea centrală — hotelul denumit chiar *Amfiteatru*, simetric străjuit în partea dreaptă (văzută dinspre mare) de hotelul *Belvedere* și — în stânga — de hotelul *Panoramic*. În zonă s-au mai ridicat încă șapte hoteluri în edificii-torn de câte 14 niveluri: *Banat*, *Crișana*, *Moldova*, *Muntenia*, *Oltenia*, *Transilvania*, *Valea Oltului*. În total, în golful aparent neprimitor, au fost puse la dispoziție 5 000 de noi locuri de odihnă pe litoral, la un înalt grad de confort și cu o priveliște încântătoare

pe care fotografiile noastre (și orice fotografie) nu pot să o redea decât într-o minimă proporție.

Amplasarea spațiilor comerciale și de servicii — magazine, tonete, baruri de zi, braserie, rotiserie, patiserie, cofetărie etc., etc. — s-a făcut pe latura interioară a amfiteatrului, pe două galerii semicirculare suprapuse. Două piscine, — una albastră, cealaltă verde — un havuz roșu cu un splendid element decorativ, treptele scării coborînd pînă la plajă, balustradele, băncile de piatră, totul se armonizează fericit, oferind ochiului o priveliște marină de neuitat.

Notăm sumar cîteva dintre noutățile de la Olimp: fiecare dintre cele șapte hoteluri pomenite este deservit de personal — de la bucatăria respectivă și cameristă — originar din chiar teritoriul geografic al cărui nume poartă hotelul, asigurînd astfel celor ce doresc nu numai bucătăria respectivă ci și graiul, tradițiile etc. regiunii reprezentate. În stațiune au luat ființă două grădinițe de copii conduse de educatoare pricepute, s-au amenajat șase piscine, două minigolfuri, un excepțional bowling-popicărie, terenuri de sport...

...sau mai pe scurt, pe litoralul românesc al Mării Negre continuă să se înșire mărgăritele...

E. DASCĂLU

Fotografii de Traian PROSAN

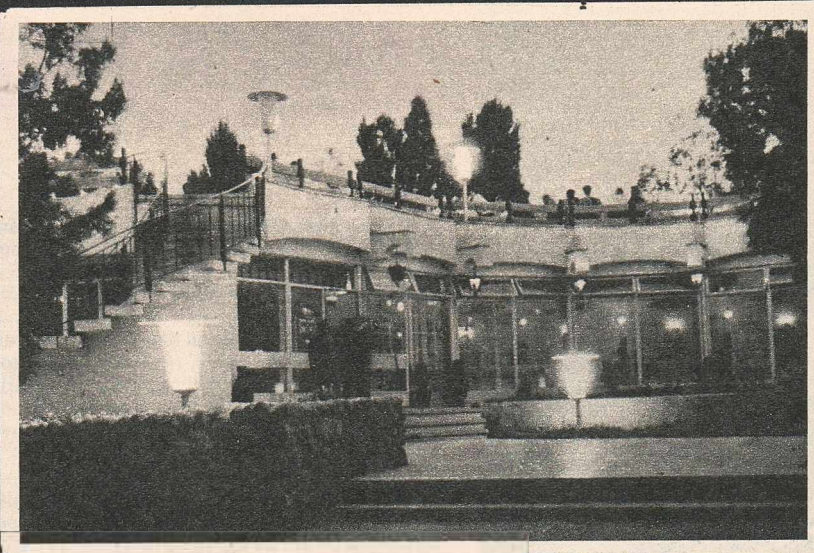
**T.A.P.L.
FOCȘANI**

vă invită să petreceți câteva
ceasuri plăcute în noua sa uni-
tate, restaurantul-terasă

«**INTIM**»

Situat într-un minunat decor natural și de o concepție arhitecturală modernă, restaurantul vă prilejuește clipe de adevărată destindere, oferindu-vă apreciate specialități culinare și renumite băuturi indigene.

DECI NU UITAȚI!
ÎN DRUMUL DV. PRIN FOCȘANI,
VIZITAȚI RESTAURANTUL-TERASĂ

„INTIM“

cronica satirică

de Teodor MAZILU

om de casă...

N-am protestat niciodată împotriva plăcintelor de casă. Nici n-ar avea rost. E un adevăr unanim recunoscut că plăcintele de casă sînt infinit mai gustoase decît cele de cofetărie.

Dar dacă admitem plăcintele de casă, dacă înghinem în fața papucilor de casă, nu înțelegem însă rațiunea «omului de casă». Pe lângă casa lui omul normal sădește flori, hrănește eventual cîini, întreține bineînțeles pisica, dar să hrănească o specie de oameni de casă, mi se pare cam ciudat. Indiferent de sentimentele mele, pe lângă plăcinta de casă, pe lângă iepuri de casă, pe lângă papuci de casă, există și oameni de casă. Ei trăiesc, se zbenguie, își dau cu părerea, se înmulțesc pe lângă apartamentul unui individ căruia îi merge ceva mai bine. Omul de casă e un individ care a renunțat de bunăvoie la toate dezavantajele demnității și și-a propus să fie util. Util nu lui, ci altora.

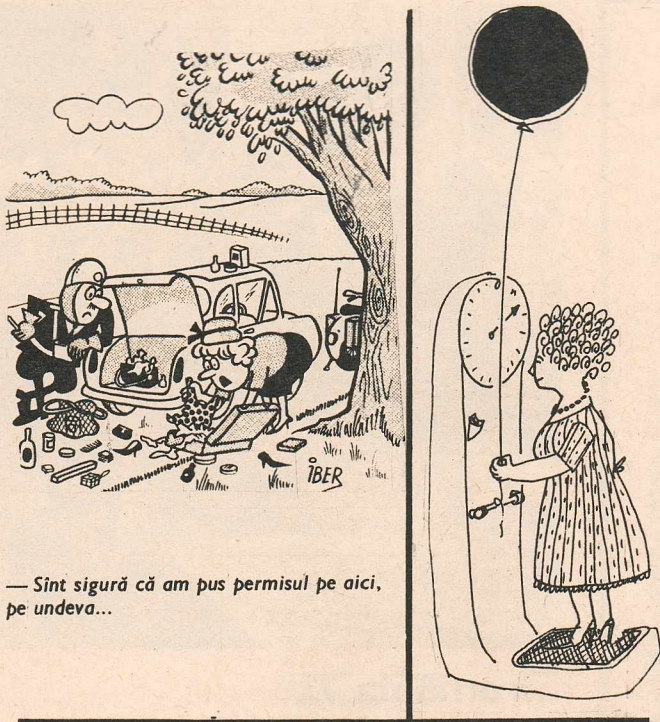
Deci, așa cum îți procuri un halat de casă, îți poți procura și un om de casă. Operația nici nu e cine știe ce complicată. Mai ușor găsești un om de casă decît un halat de casă, deși materialul din care sînt făcuți e foarte asemănător. Omul de casă se auto-propune în această calitate, dintr-o dată vezi că prin ograda ta se zbenguie și guiță respectuos și un om de casă. Odată pripăsit în ogradă, omul de casă nu mai pleacă. Coadă devotamentului lui se agită încontinuu. Mereu se grăbește să-ți facă un serviciu. Mereu se grăbește să te informeze ce se mai întîmplă pe la alte case. Devotamentul lui e aproape sinistru, întrece în amploare ciinii cei mai bine intenționați. Devotamentul nu exclude însă posibilitatea trădării. Dacă are impresia că n-a fost răsplătit cum trebuie, se mută în altă casă, cu aceeași coadă exigentă, cu același mîrșit devotat.

Din cauza slugărniceii excesive, acești oameni — mai ales spre bătrînețe — încep să semene cu obiectele. Vezi foarte bine că între o scrumieră și capul lui nu-i nici o deosebire, dacă stingi țigara în capul lui nu se supără. Dimpotrivă, e fericit că a devenit scrumieră, a putut să-ți fie de folos...

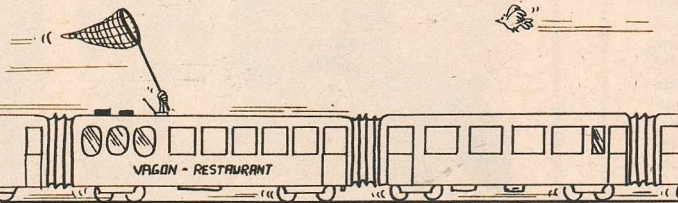
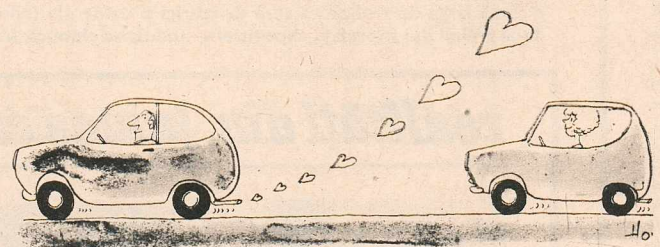
Odată am confundat un asemenea individ cu niște papuci de casă prăpădiți. I-am aruncat în foc și de-abia tîrziu, cînd flăcările îi mistuiau, mi-am dat seama de tragica mea confuzie. Totuși n-am avut remușcări, nu m-am simțit vinovat. Semănau ca două picături de apă.

umor

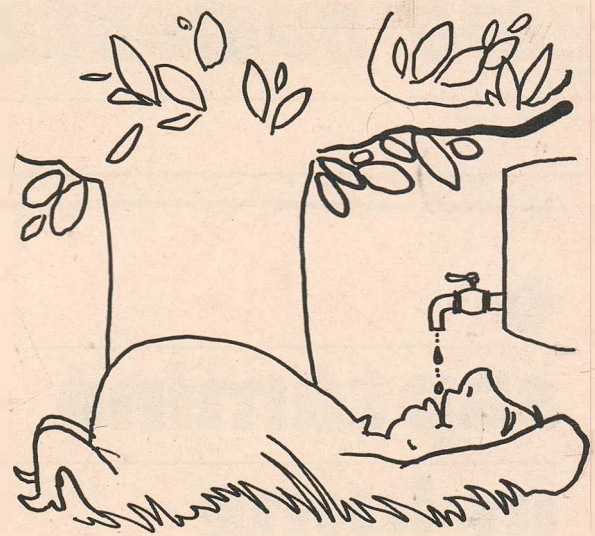
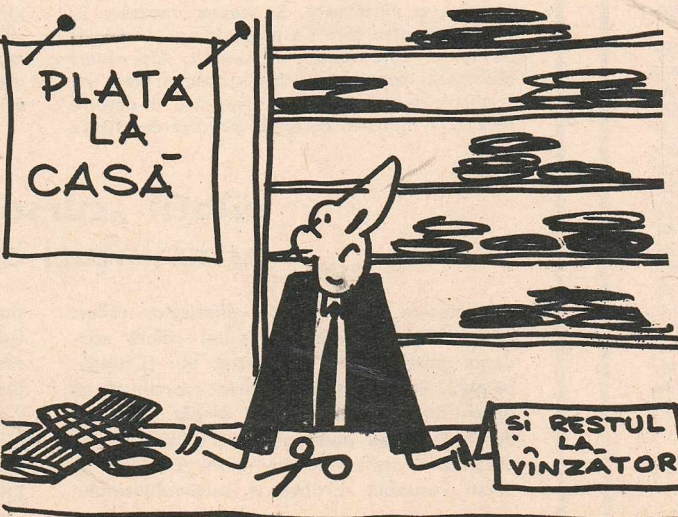
DE PESTE HOTARE

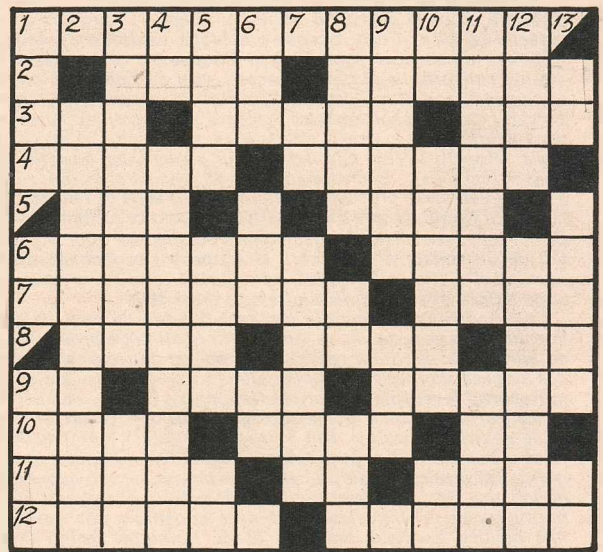
— Sînt sigură că am pus permisul pe aici, pe undeva...

de M. OPROIU

LA UMBRĂ

ORIZONTAL: 1. Autorul poeziei «Umbra lui Mircea la Cozia». 2. «...umbrelor», volum de evocări de Ionel Teodoreanu — Stă în umbră. 3. Orașel în Norvegia — Fără umbră de indoială (fem. pl.) — Umbră... deasă (fig.). 4. Eroina nuvelei «Soare și umbră» de Nicolae Velea — Personaj din povestirea «La umbra ulmului» de Anatole France. 5. Orașel în India — Onomatopee pentru o săritură bruscă. 6. Fluviu în R.P. Polonă — Fac umbră pămîntului. 7. Suișuri — Cărare umbrită din parc. 8. Orașel în Mexic — Fratele Soniei din nuvela «Soare și umbră» — Un tuns! 9. Osie! — Peter Schlemihl din povestirea «Omul care și-a pierdut umbra» de Chamisso, de pildă (pl.) — Cînd se lasă umbrele. 10. Spațiu verde, cu alei umbrite — Prefix — Soare apus de mult. 11. O dată la 12 luni — Cu căței (Tr.) — Se teme pînă și de umbra ei. 12. Numele popular al unei luni în care căutăm umbra — Care se află la umbră.

VERTICAL: 1. Cînd umbrele se-ntind pe-ntreaga fire — Evul mediu! — Întunecat. 2. Autorul versurilor: «Fru-

moasă ești, pădurea mea/ Cînd umbra-i încă rară/ Și printre crengi adie-abia/ Un vînt de primăvară». 3. Scinteietorul poet al versurilor: «Din umbra falnicelor bolți/ Ea pasul și-l îndreaptă/ Lîngă fereastră, unde-n colț/ Luceafărul așteaptă» — Măsură de lungime (od.). 4. Axat pe centru! — Umbră. 5. Celulă specifică unor ciuperci — Simplu — Bloc central! 6. Vine de la Nicolae — Insulă în Oceanul Pacific — Predilecție canină. 7. Acord final! — Te face să apreciezi umbra. 8. Trăiește în umbră (fig.) — Petunie! — «Umbra arborilor în ape...», suită simfonică de Debussy (neart.). 9. Poet sovietic, autorul poeziei «Tu, umbra mea...» — Astfel. 10. Sac gol! — Cîntat în strună (pl.) — Galben la mijloc! 11. «Umbra și...», poezie de Ștefan Iureș (vol. «Pe acest pămînt») — Din cînd în cînd. 12. Rîu în India — Stau în umbră. 13. Secure! — «Pescarul de umbre» de Jean Sarmant, de exemplu — Inimă de fată!

Adam STOICA

Cuvinte rare: UTI, PEN, CUNO, STRA, RUP, ASCA, ALU, UNEL.

Dezlegarea jocului «TEMPERATURA ÎN CREȘTERE», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) NORI — SCALDA. 2) IRADIA — CHIP. 3) SA — IUNIE — GA. 4) INSOLATIE — R. 5) PJ — TITI — SSE. 6) AC — EA — STOC. 7) ADAS — TORIDE. 8) MARICEL — VA. 9) I — ARA — EVA — N. 10) COROLA — ALGE. 11) ARIPI — PLAJA.

o

săptămână în lume

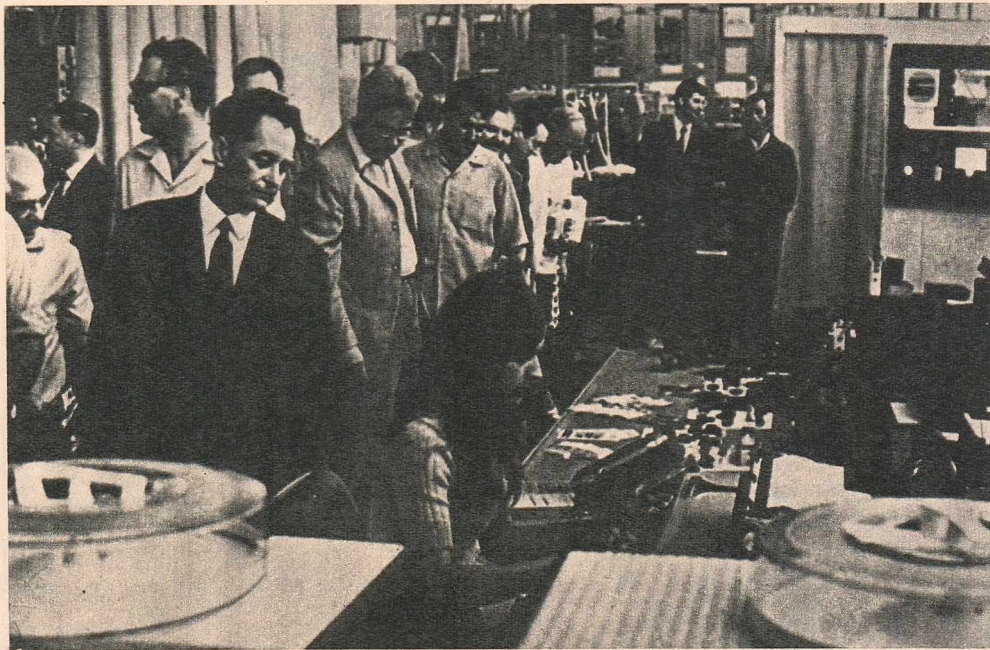
Preocuparea constantă a României socialiste pentru dezvoltarea legăturilor de prietenie și colaborare multilaterală cu toate statele socialiste și-a găsit o dată mai mult întru chiparea, în zilele din urmă, cu prilejul vizitei întreprinse pe litoralul românesc, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către tovarășul Todor Jivkov. Expresie a relațiilor de prietenie, bună vecinătate și colaborare rodnică între partidele, țările și popoarele română și bulgar — raporturi cu adânci rădăcini istorice și care cunosc o evoluție continuu ascendentă — întâlnirea dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov, convorbirile purtate cu acest prilej au constituit un nou și remarcabil aport la întărirea prieteniei și colaborării frățești româno-bulgare, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume. Tot în aceste zile, la Kiev, s-a deschis expoziția industrială «România '72». Oferind prilejul vizitatorilor sovietici să cunoască mai bine — în preajma zilei de 23 August și în anul celei de-a XXV-a aniversări a proclamării republicii — o serie de realizări importante pe tărîmul dezvoltării industrial-economice a României în anii construcției socialiste, expoziția oferă perspectiva unor noi posibilități de dezvoltare a colaborării și cooperării economice între țara noastră și Uniunea Sovietică, constituind totodată o nouă contribuție la întărirea prieteniei dintre cele două țări.

Știri transmise de agențiile de presă din diferite părți ale globului în săptămîna aceasta vin să ilustreze în continuare procesul pozitiv, de afirmare a spiritului realist, a melodei tratatelor și contactelor «ca singura alternativă — cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la recenta Conferință Națională a P.C.R. — a unei politici de forță și dictat care ar putea duce la noi războaie, cu urmări incalculabile pentru civilizație». Din Tokyo s-a anunțat că primul ministru Kakuei Tanaka va face în curînd o vizită în R.P. Chineză, în vederea normalizării relațiilor dintre cele două țări, guvernul japonez considerînd, așa cum a declarat ministrul de externe Masayoshi Ohira, că normalizarea relațiilor japono-chineze constituie una dintre sarcinile politice imediate, deoarece există numeroși factori favorabili realizării acestui obiectiv. Alt eveniment semnificativ a fost sosirea în capitala R.P. Chineze a secretarului general al O.N.U. — Kurt Waldheim — animat de convingerea că prezența acestei țări în organizația internațională, cum a declarat domnia-sa, «va contribui în mod considerabil la rezolvarea multor probleme cu care sîntem confrunțați». Din Phenian s-a anunțat că cea de-a 25-a rundă a convorbirilor preliminare dintre organizațiile de Cruce Roșie din Nordul și Sudul Coreei, s-a încheiat printr-un acord asupra problemelor de procedură ale convorbirilor propriu-zise, ce vor începe la 30 august în capitala R.P.D. Coreene și vor continua la 13 septembrie la Seul. Relevînd semnificația realizării acestui nou acord, «Nodon Sinmun», organ al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, subliniază ca este vorba de un eveniment memorabil în viața întregului popor coreean, care dă un impuls accelerării reunificării patriei. La Delhi a fost făcut cunoscut că în cadrul convorbirilor dintre reprezentanții comandamentelor forțelor armate ale Indiei și Pakistanului, s-a ajuns la un acord de principiu asupra modalităților de delimitare a liniei de control din regiunea Jammu-Cașmir și că soldații indieni au început acțiunile de înlăturare a minelor de-a lungul frontierei de vest, pentru a se putea preda Pakistanului teritoriul ocupat în timpul războiului din decembrie 1971. În capitala Guyanei — Georgetown — s-a desfășurat Conferința miniștrilor de externe ai statelor nealiniate, de la tribuna căreia s-a făcut auzită cerința imperioasă ca toate țările interesate să participe la adoptarea deciziilor privind comunitatea internațională. În cadrul lucrărilor actualei sesiuni de vară a Comitetului O.N.U. pentru dezarmare de la Geneva s-au făcut propuneri privind reorganizarea acestuia, în scopul intensificării tratatelor și mării eficienței lor, s-a subliniat oportunitatea unei conferințe mondiale de dezarmare. La Bonn, cancelarul vest-german Willy Brandt a declarat într-un interviu că în fața guvernului R.F.G. «stă sarcina de a concretiza tratatele semnate cu Uniunea Sovietică și Polonia, de a stabili legături cu alte state membre ale Tratatului de la Varșovia și, înainte de toate, de a reglementa relațiile cu R.D. Germană».

Dar, așa cum remarcă recent tovarășul Nicolae Ceaușescu, «rele-vînd procesele pozitive, ar fi foarte periculos să ne lăsăm pradă iluziei că problemele majore ce confruntă omenirea de astăzi au fost sau sînt pe cale de a fi definitiv soluționate...». Să nu menționăm decît de pildă faptul că, în aceleași zile, în care ne parveneau știrile la care ne-am referit în aceste rînduri, agențiile de presă relatau despre continuarea bombardamentelor aviației americane asupra unor zone populate din R.D. Vietnam; despre concluzia la care a ajuns delegația Comisiei internaționale pentru anchetarea atrocităților comise de S.U.A. în Indochina asupra intenției deliberate a forțelor Statelor Unite de a bomba orașele, satele, spitalele, școlile, locurile de cult, digurile, barajele și alte lucrări hidrotehnice precum și zonele populate din R.D. Vietnam; despre ecoul negativ stîrnit în cele mai răspîndite puncte ale globului de aceste acțiuni agresive. Iată așadar de ce se impune — astfel precum evidenția secretarul general al P.C.R. — «să se asigure afirmarea și respectarea deplină a noilor principii și relații între toate statele lumii, să se respecte dreptul fiecărei națiuni de a-și organiza viața, de a se dezvolta din punct de vedere economic și social corespunzător intereselor sale, fără nici un amestec din afară».

I. CIOARĂ

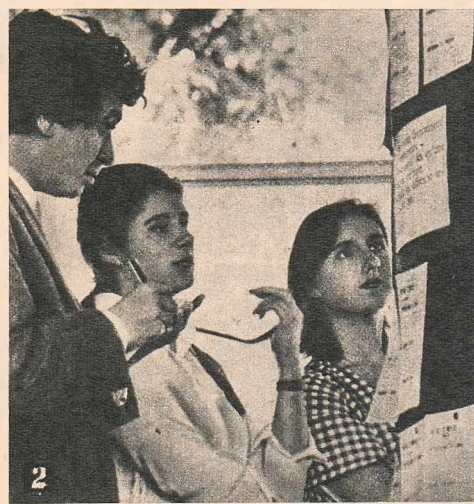
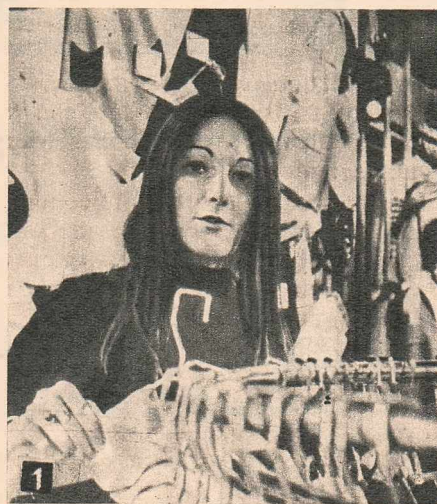
Marti, 15 august 1972

„românia 72“

Cu deosebit interes specialiștii și publicul larg din capitala R.S.S. Ucrainiene, Kiev, vizitează în aceste zile standurile expoziției industriale «România '72» ce ilustrează elocvent succesele obținute de poporul român în dezvoltarea economiei socialiste. Ocupînd o suprafață de 5 000 mp, expoziția prezintă o gamă largă de realizări a sute de fabrici și uzine din industria constructoare de mașini, — care ocupă două treimi din suprafața expoziției — industria chimică, industria ușoară și alimentară din țara noastră.

realități din lumea capitalului

licența doar pentru pus în ramă

Tînăra pariziană Monique V., surprinsă de obiectivul aparatului fotografic într-un magazin de confecții (fotografia nr. 1), este licențiată în filologie. În respectivul magazin nu e cumpărătoare, ci vînzătoare. Și aceasta deoarece în meseria pentru care s-a pregătit n-a putut găsi de lucru. Este totuși mulțumită. Alți tineri absolvenți continuă să bată zilnic drumul pe la oficiile de plasare (fotografia nr. 2). În octombrie 1971 numărul cererilor primite de oficiile

de plasare din partea absolvenților era de 600. În ianuarie 1972 numărul acestora crescuse de acum la 1 750; și a continuat să crească. După cum menționa recent ziarul «l'Humanité», aproximativ 70 000 ingineri, cadre și tehnicieni se află actualmente în căutare de lucru. Dealtfel rata șomajului în rîndul specialiștilor din Franța este mai mare (43% anual) decît rata medie a șomajului.

piloții „curselor morții“ amenințați de... șomaj

În fiecare an, în cadrul diferitelor raliuri automobilistice numeroși piloți suferă accidente grave sau sînt carbonizați pur și simplu pe pistă. Viața piloților «curselor morții» atîrnă uneori literalmente de un fir de păr. Și totuși, de fiecare dată numărul temerarilor care se prezintă la start este mai mare. Dar iată că acești veritabili acrobați ai automobilismului

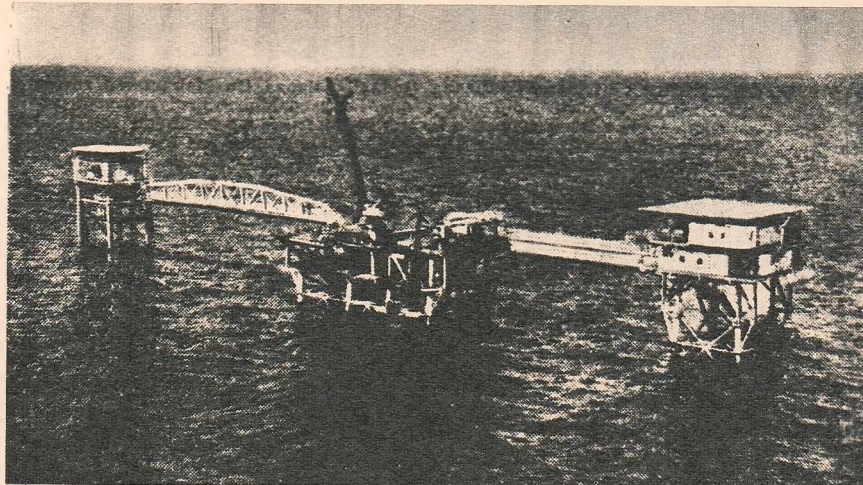
sînt amenințați în ultima vreme de o primejdie față de care nu par să-și păstreze singele rece: șomajul. După fiecare cursă a morții, după insuccesul categoric al unui tip de mașină, dar și după o performanță-limită atinsă de un automobil de curse, se întîmplă ca patronii respectivi să renunțe la cîte un lot de piloți. Zilele trecute, o hotărîre în acest sens a fost

◀ mizerie și concurs de frumusețe

Anunțat cu zgomotoasă publicitate și pregătit cu mare risipă de bani, concursul de frumusețe pentru desemnarea unei «Miss Univers» pe anul acesta a fost obiectul unei violente manifestări ostile din partea populației feminine din orașul Dorado din Portorico, unde s-au adunat frumuseți din zeci de țări în vederea mării competiții. Organizatorii concursului s-au văzut pur și simplu asediați de mulțimea de femei portoricane, care au ieșit în stradă pentru a-și exprima indignarea față de ținerea unui concurs de frumusețe într-o țară în care sărăcia maselor și condițiile de trai neomenoase ale unor pături largi ale populației ating recorduri dramatice. Pe sutele de pancarte purtate de femei se puteau citi inscripții condamnând sfidarea cinică pe care o reprezintă «parada de lux și frumusețe» de la Dorado.

Iată câteva din aceste inscripții: «Nu vrem ca Portorico să devină un nou Hawaii!»; «Concurs de frumusețe iar popoului, sărăcia»; «Femeia portorică luptă pentru independență».

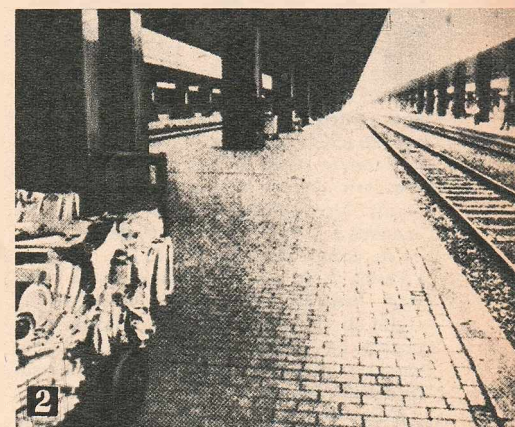
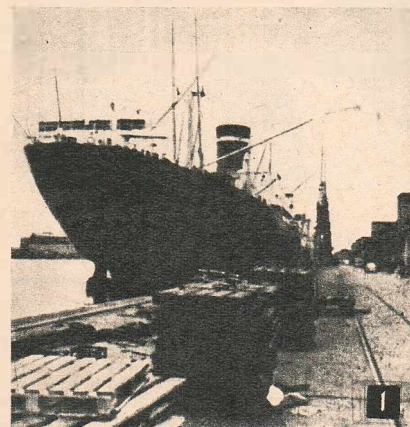

▲ în largul coastei de azur

Celor veniți în această vară pe Coasta de Azur peisajul marin le-a apărut îmbogățit cu niște construcții metalice stranii, care nu sînt însă altceva decît niște instalații de foraj submarin. Ele aparțin companiilor petroliere franceze Elf-Erap și C.F.P., care au obținut permise de cercetare în adîncurile mediteraneene din largul coastelor departamentelor Bouches-du-Rhône, Var, Alpi-Maritimi și Corsica, pentru a verifica afirmațiile făcute de experții stației de geo-

dinamică de la Villefranche-sur-Mer cu privire la existența în această zonă a unor zăcăminte submarine de petrol și gaze. O perspectivă care dacă bucură respectivele companii, stîrnește însă neliniște în rîndul autorităților și opiniei publice locale în ce privește viitorul turistic al regiunii, datorită pericolului poluării apelor și deci și al plajelor. Ceea ce a și dus la declanșarea unei controverse.

docuri, gări și aeroporturi pustii...

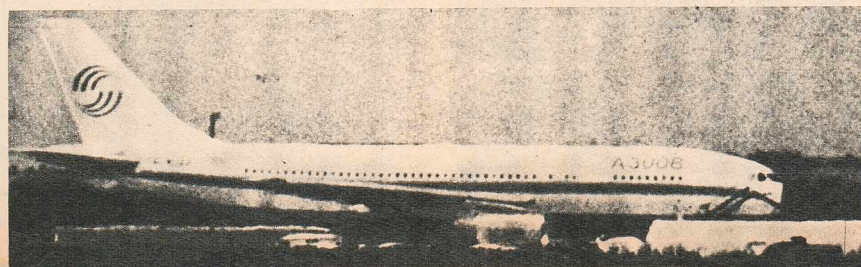
Puternica mișcare revendicativă declanșată în Anglia și Italia a afectat, pentru un răstimp mai mult sau mai puțin îndelungat, sectoare de activitate de o deosebită importanță economică din cele două țări — și anume transporturile navale, feroviare și aeriene. În pofida adoptării în parlamentul britanic a legii stării de urgență, 600 vase comerciale au rămas blocate în porturile engleze datorită îndelungatei greve a celor 42.000 de docheri, declarată în urma refuzului companiilor portuare ce folosesc transportul containerizat de a satisface cererile muncitorilor privind garantarea locului de muncă (Foto nr.1 ilustrează elocvent paraliz-

area activității în docurile londoneze.) La rîndul său, greva generală de 24 ore a feroviarilor italieni a făcut ca aproximativ 6.000 garnituri destinate transportului de călători și alte 4.000 afectate traficului de mărfuri să rămînă blocate în gări sau depouri. Totodată a încetat orice activitate de întreținere din depouri și ateliere. (În fotografia nr. 2, gara Termini din Roma, pustie, în timpul grevei muncitorilor de la căile ferate.) Feroviarilor le-au urmat piloții italieni, care au declarat o grevă națională — prima de acest fel — în sprijinul revendicrilor lor pentru reînnoirea contractului colectiv de muncă.

airbus-ul pe pistă

Amenințat chiar la un moment dat cu abandonarea, proiectul «Airbus»-ului — avionul de mare capacitate pentru distanțe medii, la a cărui realizare își aduc contribuția câteva țări vest-europene — a devenit în sfîrșit realitate. Primul prototip a părăsit de curînd hangarul de montaj al Uzinelor «Aerospatiale» de la Saint-Martin-du-Touche

(Toulouse) dar nu pentru cel dintîi zbor de încercare, ci doar pentru probele de rulaj pe pistă. După o serie de noi încercări de vibrație, în uzină, și de control al motoarelor și rulajului accelerat, Airbus-ul — afirmă constructorii — se va avînta pentru prima oară spre înălțimi, probabil, la începutul lunii octombrie.

uată, spre stupefacția piloților săi, care s-au distins în ultimele raliuri internaționale, de celebra firmă italiană «Ferrari». Patronul ei, inginerul ENZO FERRARI (fotografia nr. 3), a nuntat, după competiția de la Adenau (R.F.G.), să întrucît nici în viitorul apropiat și nici în cel mai îndepărtat nu se întrevide posibilitatea ca firma «Ferrari» să primească din partea uzinelor «Fiat» sprijinul financiar pe care-l conta, urmează ca în curînd încă un lot de piloți automobiliști să fie concediați. Polemizînd indirect cu conducerea casei «Fiat», Ferrari a nuntat totodată că anul viitor nu va mai produce decît un singur prototip nou, renunțînd la proiectele de a lansa alte modele ale mașinii de curse. «Bomba» lansată de Ferrari produs adevărată derută în rîndurile unor piloți celebri, între care Jack Ickx, Fittipaldi și Stewart. Mulți dintre ei vîd conturîndu-se spectrul unei crize grave de «mină de lucru» în domeniul acesta — pînă de curînd atît de prosper — al pilotajului automobilistic. În fotografia nr. 4 JACK ICKX și bolidul său «Ferrari» cu care a cîștigat zilele acestea după ccesul său în R.F.G. La sosirea triumfală din cursă, celebrul pilot a aflat vestea apropiatei sale concedieri.

▲ Momentul culminant al Festivalului-concurs din Omiš: împărțirea premiilor. Ladislav Grakalic, redactor șef adjunct al revistei «Arena», înmânează «Scutul de aur» formației care a cucerit locul I: «Maestral».

„arena“ oferă „scutul de aur“

În peisajul pitoresc al orașelului Omiš din Croația s-a desfășurat zilele acestea cea de-a treia ediție a Festivalului-concurs de vechi cîntece dalmatene. Această manifestare culturală de mare popularitate are loc în fiecare an sub patronajul revistei la fel de populare din Zagreb: «ARENA». «Scuturile» de aur, de argint și de bronz oferite celor mai bune formații de muzică folclorică au atras la Omiš un număr mai mare de concurenți decît la edițiile precedente. Deși cu o tradiție de dată recentă, Festivalul de cîntece vechi dalmatene și-a cîștigat un mare renume, formațiile cărora li s-au atribuit trofee fiind considerate dintre cele mai bune existente azi în Iugoslavia. Și la actuala ediție, cea mai bună performanță interpretativă a realizat-o cvintetul «MAESTRAL» din Dubrovnik, care a obținut, pentru a treia oară consecutiv, marele premiu «SCUTUL DE AUR». Succesul a fost într-adevăr total, de vreme ce «Maestral» a cucerit trofeul acumulînd cel mai mare număr de voturi ale spectatorilor și decizia unanimă a juriului. La o diferență de numai 40 de voturi, formația «LUCIȚA» din Split a reușit să se plaseze de asemeni pe locul întii. Premiile doi și trei, respectiv de argint și de bronz, au fost împărțite în ordine de cvintetul «SRDELA» din Makarska și de grupul «MOSTAR» din orașul cu același nume.

Debutante la Festivalul-concurs din Omiš, formația «JELOVIȚA» din Skofia-Loka și grupul «FINERI» din Medulina au prezentat programe special în fața camerelor televiziunii.

Zecile de orchestre și grupuri vocale care nu s-au putut clasa pe primele locuri, deși s-au distins prin participări meritorii, au fost obiectul unor sondaje de popularitate. Astfel, publicul a oferit un premiu simbolic formației «CEA» din Split pentru interpretarea cu totul originală a cîntecului «Acuarele din Omiš».

B. Dic.

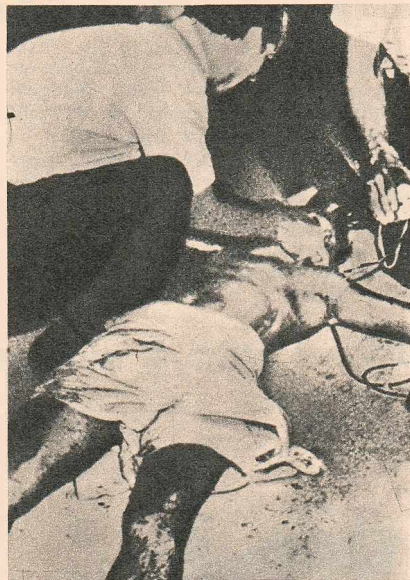
Patru dintre formațiile care s-au distins în cadrul concursului folcloric: 1) «Srde-la» 2) «Mostar» 3) «Fineri», 4) «Troghir».

prețul actului de protest

Alături de alți deținuți de culoare din închisoarea Stuart din Florida (S.U.A.), tînărul Stephen Dean, în vîrstă de 18 ani, a participat la o acțiune de protest împotriva condițiilor inumane în care se află, ca și el, sute de alți deținuți negri, întemnițați pentru diferite motive, între care și politic.

Ca să atragă atenția conducerii închisorii asupra nemulțumirii colective, deținuții și-au dat foc saltelelor de paie. Cum paznicii n-au intervenit la timp pentru a-i evacua, mulți s-au ales cu grave arsuri, iar Stephen Dean a plătit cu viața actul de protest. În imagine, o încercare zadarnică de a-l salva.

FILIPINE:

ravagiile ploilor

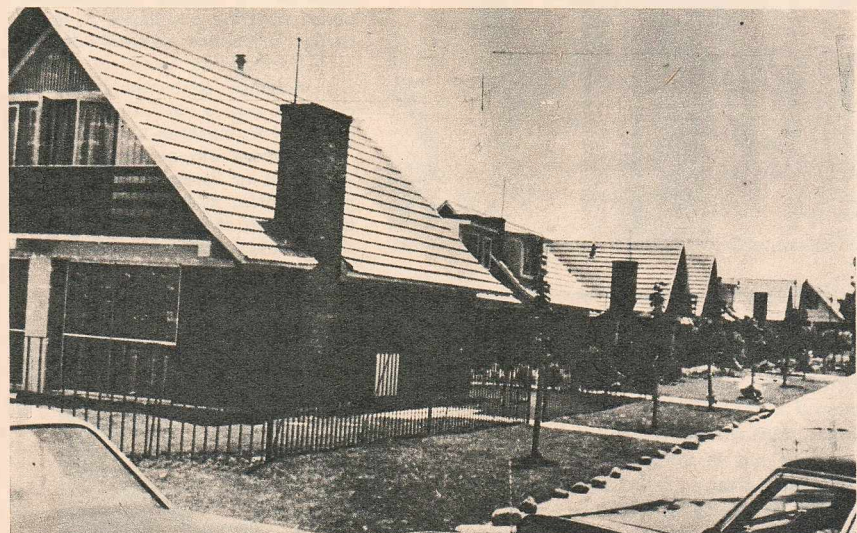
aceste săptămîni, cînd 120 de orașe și sute de sate, precum și întinse ogoare, au fost pur și simplu luate cu asalt de furia apelor. După ultimele date, numărul morților și al dispăruților trece de cîteva mii, iar pierderile materiale sînt incalculabile. Localități întregi continuă să fie complet izolate, iar populația lor nu poate fi aprovizionată cu alimente și medicamente decît cu ajutorul elicopterelor. La Manila, capitala țării, apele au început să se retragă, dar situația continuă să fie critică. Un nou val de ploi torențiale ar putea avea urmări fatale.

În imagine, un aspect al calamității naturale, așa cum a numit-o ziarul «Manila Times». Oamenii îngroziți de năvala apelor încearcă să-și salveze, cum pot, bunurile din casele inundate.

chile-trecut și prezent

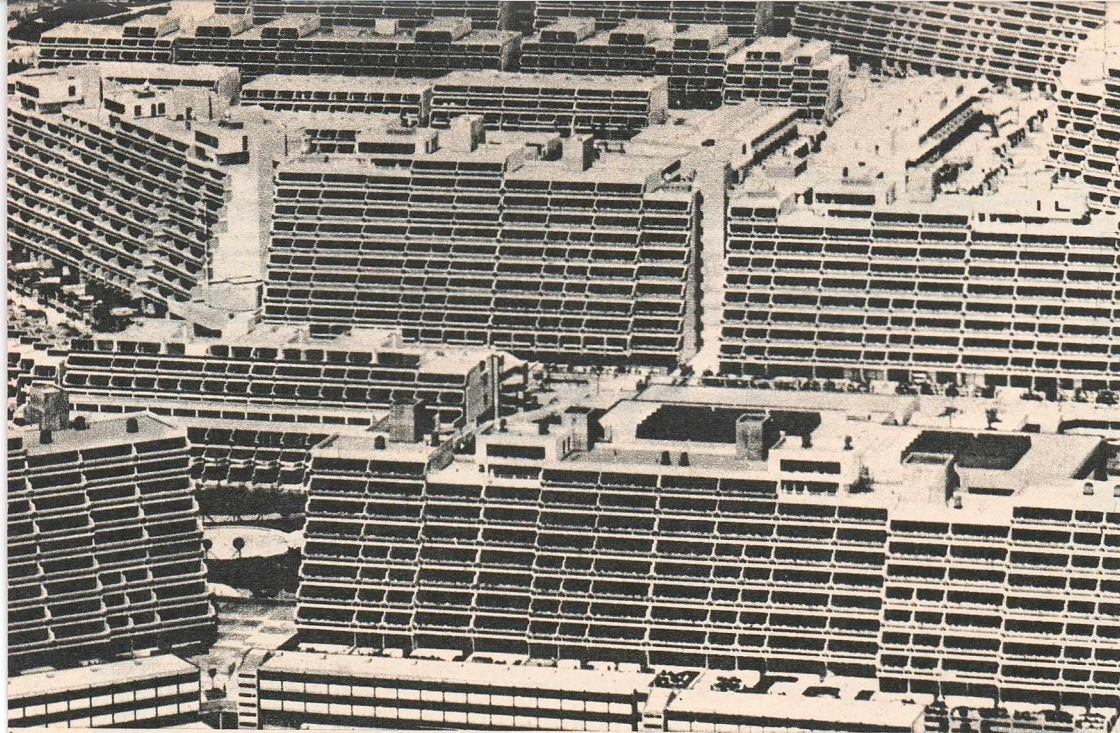
▲ În momentul instalării la putere a guvernului Unității Populare, în Chile se resimțea o acută criză de locuințe, ce afecta în special masele muncitoare. Adăpostul acestora? În-deoște asemenea înjghebări mizere (fotografia de sus) la periferia orașelor. Pentru rezolvarea acestei situații, autoritățile de la Santiago au hotărît construirea unui prim lot de locuințe pentru 80 000 familii, urmînd ca în viitorii ani să se construiască încă 3 000 blocuri cuprinzînd cîteva zeci de mii de apartamente. În fotografia de jos: case noi date în folosință familiilor de muncitori la Santiago de Chile.

profit și pierdere... pe sîrmă

▲ Spectacolul, la circ sau undeva în aer liber, este dominat de același suspens. Mulțimea urmărește înmărmurită, cu respirația întretăiată, evoluția omului care umblă pe sîrmă. Pe jos, cu bicicleta sau chiar în mîini. Este un dans tăcut și riscant pe care nu toți îl dansează pînă la capăt. Familia de artiști echilibriști americani a lui Karl Wallenda a pierdut cîteva dintre membrii săi în acest joc temerar cu profit și pierdere. Zilele acestea, în timpul unui spectacol senzațional oferit în Wheeling (S.U.A.) de acest grup de curajoși, numărul de atracție (Mer-sul cu bicicleta pe sîrmă) l-a costat viața pe gine-rele veteranului Wallenda, tînărul Richard Guzman. În fața mulțimii de spectatori s-a consumat, în cîteva secunde, una dintre acele tragedii care uneori nici măcar nu sînt consemnate la rubrica de fapte diverse a ziarelor. Bătrînul Wallenda, abia stăpînindu-și durerea, a declarat ziarștilor că acesta este destinul familiei sale «zburătoare», care trebuie să riște la înălțime pentru a putea supraviețui pe pămînt. În imagine, Richard Guzman cu cîteva clipe înainte de saltul în gol.

Metropola olimpicilor

Jocurile Olimpice de la München au determinat un asemenea flux de construcții, care mai de care mai originale, încât marele oraș vest-german s-a îmbogățit cu un impresionant număr de clădiri. În afară de

sălile, stadioanele, pavilioanele speciale pentru întrecerile olimpice, la mică distanță de marele Stadion olimpic s-a ridicat un adevărat oraș-satelit format dintr-o aglomerare de blocuri noi cu multe etaje. Fotografia pe care ne-o transmite agenția «Keystone» oferă sugestiv imaginea cartierului rezidențial al celor peste 12 000 de atleți care, în tot

timpul întrecerilor, vor putea să-și petreacă aici orele de odihnă și relaxare. Fără a mai insista asupra confortului adecvat pe care apartamentele așezate pe orizontală și verticală îl oferă sportivilor găzduiți, putem constata că — cel puțin sub aspectul său exterior — «Satul» olimpic seamănă cu un imens stup de albine. Imens și mai ales modern.

150 000 tone petrol transformate în fum

Nori groși de fum s-au înălțat deasupra Triestului, în urma exploziei, în apropierea orașului, a patru rezervoare — conținând aproximativ 150 000 tone petrol — de la capătul conductei de petrol transalpine ce alimentează rafinăriile din Viena și Ingolstadt (R.F.G.) cu petrol provenit din Orientul Apropiat. Presa democratică din Italia califică această explozie drept un atentat.

cronica de trei secunde

CARTE POSTALĂ

Zile de-a rîndul m-am socotit profund nefericit, pierdut în cosmos, departe de mulțimile dezlănțuite; nu pot trăi departe de mulțimile dezlănțuite, nu pot străbate pădurile, nu pot sări peste izvoare de munte, nu pot culege zmeură — ca urși — din zmeurișuri, nu pot suporta liniștea muntelui, e prea adîncă, e prea inumană, e prea neliniștitoare pentru nervii mei; nu mă pot întinde pe iarba luminișurilor, cu ochii pe cer, dînd arar cu mîna deoparte muștele și gizele care se joacă pe fața și pe trupul meu. Sint un citadin, desigur, dar acesta nu e un diagnostic de canceros și nu mă tem deloc cînd îl aud proferat, ca o injurie, la adresa mea. Îmi trebuie ziarele la zi, nu la două zile, îmi trebuie telefonul la dreapta, sunetul lui îmi e mai drag decît susurul ierbii. Aceasta e boala mea — ca dovadă că ajunsese să urc potecile atît de descîntate simțînd că mă sufoc de nefericire. Mă credeți că mi-am luat pulsul în plină pădure de conifere, sub brădet? Era normal, dar ce contează un puls normal?

Halucinat de pustia montană, am încercat să mă liniștesc contemplînd în fiecare după-amiază o vacă. O vacă superbă ca blîndețe și dulceață a vieții, o vacă de o albeață intensă pe care o bătuse cîndva o ploaie divină, de culoare cafenie, ca un omagiu adus probabil cafelelor cu lapte; rămăseseră, neșterse, mari pete maronii, distincte, ca stelele unei constelații, date în vileag pe spatele, pe pîntecele, pe botul și pe grumazul ei. Zilnic numărăm aceste pete uluitoare pe albul acela angelic — și erau cînd zece, cînd douăsprezece, cînd una, socoteala mea fiind în direcția legătură cu mișcarea ei pe tîpșan, în timp ce păștea, în timp ce răsuflea căutînd smocul cel bun de iarbă. În mîntea mea, fiecare pată era un eveni-

ment grozav și important petrecut tainic în largul lumii — așa cum pe cer fiecare stea e sufletul unui mort. Începuse să-mi meargă mai bine — cînd, au apărut, exact pe locul acela, două turisme cu oameni fericiți care și-au întins corturile în mijlocul naturii și au scos buteliile de aragaz, scăunelele pentru copii, masa pentru oamenii mari, pregătind toată dimineața ciorba, tocana, omleta și șnițelele pentru prînz, refăcînd frumos și deconectant civilizația de acasă, aici, sub brădet. Vaca a dispărut.

Atunci m-am hotărît, într-o dimineață, să nu mai urc nicăieri, să ies din valea asta strîmbă și să fug mai spre cîmpie, la Liviu Rebreanu. Am trecut prin Maieru, prin Rebrîșoara, am început să mă simt mai liniștit, ca un cosmonaut care reușește să reia legătura cu centrul său vital și spațial. Nu fusesem niciodată la Prislop, la Năsăud, am intrat în casa aceea și mi s-a părut, deodată, ca în acele revelații mistice, că în curînd îmi va fi bine și mă voi însănătoși. Cred că totul venea din manuscrisele lui, din prima lor pagină, din caligrafia lor nemaipomenit de senină, de clară, de calmă, ca un început de lume imposibil de clintit, ca ipoteza cosmogonică cea mai convingătoare a literaturii; minute întregi nu m-am putut mișca din fața acelei pagini avînd în cap, ca titlu — subliniat cum se cere la școală — «Ițic Ștrul, dezertor» și care începe sfîșietor, decisiv și fundamental ca răsufletarea acelei cosmice vaci în timp ce păștea pe tîpșan:

«— Hai, Ițic!

— Hai, don' caporal!...»

De cînd am văzut scrisul acela — stranie terapeutică — trăiesc cu binefăcătoarea teamă că s-ar putea să nu pricep ce zăcăminte de liniște dorm în pădurea din mine.

Radu COSAȘU

agendă

Cunoscutul savant brazilian JOSUE DE CASTRO, referindu-se la flagelul foametei ce se manifestă cu acuitate în America Latină, a combătut afirmațiile potrivit cărora această situație se datorează unui așa-zis boom demografic. «Adevăratele cauze ale sărăciei — a subliniat el — rezidă într-o exploatare economică de tip colonial», exploatare care a împiedicat popularea unor vaste teritorii cuprinzînd uriașe bogății.

Într-un interviu consacrat Acordului pe termen lung asupra comerțului și cooperării economice dintre U.R.S.S. și R.F.G., semnat recent la Bonn, ministrul comerțului exterior al U.R.S.S. NIKOLAI PATOLICEV a subliniat că acest nou acord prezintă importanță și prin aceea că prevede, pentru prima oară, în afara dezvoltării relațiilor comerciale alte forme de cooperare economică, crearea de complexe industriale, extinderea și modernizarea a diverse întreprinderi, schimburi de brevete, de licențe și de documentație tehnică.

Celebrul cîntăreț de culoare și militant progresist american PAUL ROBESON a împlinit zilele acestea vîrsta de 74 ani. Cea mai mare parte a vieții sale, Robeson a dedicat-o luptei pentru apărarea cauzei negrilor din S.U.A., pentru echitate socială, pentru pace în lumea întreagă. Una dintre armele sale de luptă a fost cîntecul militant. Recent, Angela Davis i-a adresat un cald omagiu cîntărețului-luptător.

Sub titlul «O viață în închisoarea lui Franco», ziarul vest-german «Die Zeit» publică un amplu articol despre viața și activitatea lui MARCELINE CAMACHO, unul dintre veteranii mișcării de rezistență antifranchistă din Spania. Arestat și condamnat în câteva rînduri și eliberat recent, Camacho a fost din nou arestat și internat pentru activitatea sa în cadrul comisiilor muncitorești ale căror acțiuni de luptă s-au intensificat considerabil.

Zilele acestea, președintele A.F.L.-C.I.O., GEORGE MEANY, a declarat că, potrivit evaluărilor sale, de astă dată, spre deosebire de alegerile prezidențiale precedente din S.U.A., numărul celor care vor adopta o poziție neutră va fi, se pare, covârșitor. De asemenea s-a anunțat că centrala sindicală nu va mai impune diferitelor sindicate componente pe candidatul cărui membrii lor să-i acorde votul.

O știre a făcut senzație în Italia: «LUCIANO LIGGIÓ trăiește ascuns în Elveția». După dispariția sa, în 1969, dintr-un spital din Roma, unde se afla în tratament sub supraveghere polițienească, temutul șef al mafiei din Corleone a fost pus sub urmărire și condamnat în contumacie. Un fotoreporter al revistei «Anabella» ar fi reușit să-l fotografieze, prin teleobiectiv, undeva în Elveția.

Și dv. puteți fi
posesorul unei polițe
de asigurare,
optînd pentru una
sau mai multe
dintre următoarele
forme de asigurare:

- asigurarea mixtă
de viață;
- asigurarea
familială mixtă
de viață;
- asigurarea mixtă
de viață
și suplimentară
de accidente;
- asigurarea mixtă
de viață
cu pensie
pentru
urmași.
Oricare
dintre aceste asigurări
vă oferă
avantaje sporite:
- asigurarea
contra riscurilor;
- economii planificate;
- dreptul de participare
la tragerile lunare
de amortizare.

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

ADAS

TARIF ADAS

ASIGURARE

Polița nr.

In temeiul condițiilor de asigurare aprobate cu Ordinul
M.F. nr. 471/1967 și pe baza declarației semnată de asigurat.

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

asigură pe..... născut în.....
(localitatea)

..... ziua..... luna.....

anul 9..... domiciliat în..... str.....
(localitatea)

nr. raionul..... pentru suma de.....

lei..... (.....) de se va

plăti..... la 1..... 19.....

Prima..... de lei..... (.....)

și se va plăti anticipat, cu încetare de la..... 19.....

timp de..... an.

Cea din urmă rata de primă împreună cu taxa de poliță în

total lei..... a fost achitată cu chitanța nr.

ia..... 196.....

Emisă în..... la..... 196.....
(localitatea)..... (data)

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

ASIGURARE FACULTATIVĂ

I. P. Tiparul — ed. 6251/967

Had. 6-186; Format X5/2

NU UITAȚI!

**O poliță de asigurare
vă poate scoate mai ușor
dintr-un eventual impas în viață**

*Pentru lămuriri suplimentare
și pentru încheierea asigurării
vă puteți adresa responsabililor
cu asigurările
din întreprinderi,
organizații economice și instituții,
agenților și inspectorilor de asigurare
sau — direct —
oricărei unități teritoriale ADAS.*

Traian STOICA (carte) • Magda MIHAILESCU (cinema) • Vlad MUȘĂTESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

Marin Preda

● **Marin Preda**, la 50 de ani, sărbătorit cu sinceră căldură și dragoste de întreaga breaslă scriitoricească și de credincioșii săi cititori. Cităm dintre aprecierile făcute cu acest prilej. Eugen Jbeleanu: «Marin Preda este nu numai un mare scriitor, ci și o mare conștiință, de la care așteptăm noi și excepționale realizări». Ion Dodu Bălan: «Marin Preda este una dintre culmile cele mai înalte ale literaturii române contemporane». Eugen Simion: «Sărbătoritul este poate cel mai important scriitor pe care l-a dat literatura română, în domeniul romanului, după Rebreanu și Camil Petrescu; un scriitor de talie europeană, una dintre cele mai lucide conștiințe artistice ale contemporaneității».

Dintre ultimele apariții la Editura științifică, semnalam:

● **Dezvoltarea conștiinței socialiste în etapa actuală.** Apărută sub coordonarea dr. Ilie Rădulescu, care semnează și un amplu studiu ce deschide cartea, lucrarea prezintă o dezbateră multilaterală și de substanță asupra problemelor ce le ridică formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste. Mai semnează studii: Nicolae Kallós, Joana Smirnov, Cornel Popa, Aneta Busujoc, Angela Vasiliu, Georgeta Hălășan, Vasile Popescu, Ionel Iancu.

● O altă importanță și necesară ucrare poartă titlul **Societatea socialistă multilateral dezvoltată.** Sumarul cuprinde studii economice semnate de Ion Blaga, Nicolae Nichita, Petrea Iosub, Marin Popescu, Mihai Părăluță, Gheorghe Apostol, Nicolae Bădilă, Iulian Iacăr, C. Iacobovici-Boldișor, Ior-lache Ionescu.

● O lăudabilă inițiativă editoria-lă: apariția volumului **Critica rațiunii practice** (în care e inclusă și lucrarea «Intemeierea metafizicii noravurilor») de Immanuel Kant. Traducere, studiu introductiv, note și indici de regretatul gânditor Nicolae Bagdasar. Postfață de Nilulae Bellu.

● Aristotel e prezent în librării u ale sale «scurte tratate de științe naturale» strinse în cartea **Parva naturalia**. Traducere de Șerban Mironescu și Constantin Noica. No-țiă introductivă de Alexandru Boc (Colecția Psyché).

● **Esența vieții** de Ion Drăghici. În lucrare sînt tratate probleme fundamentale ale biologiei contem-porane; bazat pe o bibliografie la-și, autorul emite opinii și formu-lază concluzii proprii, originale în problematica abordată.

● O carte care completează sub-stanțial și plăcut informația și cul-ura cititorului: **Eseu în istoria nodelelor umane** de Alexandru Duțu.

● **Radio, televiziune, public** e Pavel Cămbeanu. Interesante nauze sociologice asupra acestor mijloace moderne de comunicare și asupra extrem de numerosului variatului «public» al lor.

● O carte care se adresează ju-șiștilor, cadrelor din economie: **falorificarea creanțelor prin oprire** de Teofil Pop.

CINEMA

● **Nikoletina Bursac.** Produc-ție a studiourilor iugoslave. Avata-rele unui personaj popular, al că-rui destin aparține legendelor ero-ico-comice. Data ieșirii în lume a acestui film, 1964. Regia — Branko Bauer. În distribuție — Dragomir Pajic, Milan Srdoc, Dusan Tadic, Rade Milosavljevic, Fedja Stojano-vic.

● **Procesul unei stele.** Dacă soarta noastră este să cunoaștem filmul spaniol doar prin prisma pe-liculelor muzicalo-polițiste cu cîntă-rele și călugărițe mai mult sau mai puțin dubioase, atunci să acceptăm și acest exemplar apar-ținînd lui Rafael S. Salvia. În rolu-rile principale — Rocio Jurado, in-terpretă de muzică ușoară, și dan-satorul José Toledano.

● **Războiul minelor.** Produc-ție a studiourilor din R.P. Chineză. Lupta patetică pentru făurirea unei istorii contemporane demne. Scenariu — Liu Chi-hui. Regia — Tang Jing-chi. Interpreți — Pai Ta-chun, Chao Chang-ju, Wu Chien-hai.

● Nu pierdeți aceste documen-tare — **Primul tur de manivelă** (Ion Moscu), **După douăzeci de ani** (al regretatului Gabriel Barta), **Dezertorii** (Paul Orza).

● **Rossario Brazzi și Horst Bu-cholz** sînt parteneri în filmul lui Andrew Stone **Marele vals**.

● **Jaromil Jires**, un valoros re-prezentant al tinerilor cineaști ceho-slovaci, va realiza filmul ...iar eu salut rîndunele, o evocare a biografiei luptătoarei comuniste Ma-ruska Kuderikova.

Rocio Jurado

PLASTICĂ

● **Dan Băjenaru** este printre puținii reprezentanți de azi ai ace-lei generații postimpresioniste care atinsese maturitatea în perioada interbelică. Cultivînd cu sensibili-tate chemările realului (dominant în creația artistului rîmîn peisajul, florile și nudul), el îl valorifică prin sensibile construcții optice, inves-tindu-le pe acestea cu o autentică poezie a culorilor («Simeza» — bd. N. Bălcescu 23).

● Ceea ce poate surprinde în lucrările lui **Eugen Ispir** este în primul rînd materia la care recurge artistul pentru crearea imaginilor (rășini sintetice tratate cu pigmenți colorați). «Viziunea și ideile mele plastice caută mereu alte materiale mai potrivite unei fabulații și im-agistici în înțelegerea omului mo-derm...» mărturisește pictorul. Ecranale devin astfel o lume mirifică de forme, de efecte cromatice și luminozități, în care totul este for-tuit și undă impulsurile fanteziei sînt totdeauna prezente («Simeza»).

● La Casa creației populare a municipiului București expun doi cunoscuți pictori amatori: **Maria Linculescu** și **Nicolae Savopol** (Piața Cosmonauților nr. 7).

● Ca în fiecare an, la Kalinderu expun absolvenții Institutului de arte plastice «N. Grigorescu». În aceste zile pot fi văzute aici lucră-rile secțiilor de grafică, metal, cera-

mică și sticlă. E o nouă generație care nu are încă o personalitate distinctă, dar vine cu promisiu-nile ei.

● **Jan Vermeer (1632-1675)** este unul dintre pictorii pe care timpul i-a înconjurat de mister. Viața sa puțin cunoscută, raritatea operelor sale, absența numelui său pe ta-blourii sau prezența unor semnă-turi apocriefe, în sfîrșit, controversa de un deceniu (1945-1955) asupra paternității unor lucrări au ridi-cat numeroase probleme în fața specialiștilor. Monografia criticu-lui de artă polonez **Michal Wal-licki** este o penetrantă analiză care încearcă să elucideze cîteva din necunoscutele care înconjoară magistrala operă a lui Vermeer și lupta marelui olandez «pentru lum-ină, culoare și tăcere» (Editura Meridiane).

● De-a lungul a trei milenii pe Valea Nilului s-a constituit o civi-lizație care a uimit lumea prin arhitectura și operele sale de artă. Doi egiptologi, **Etienne Doriot** și **Pierre Du Bourguet**, au încercat o istorie completă a artei egiptene în «**Arta faraonilor**», vastă lucrare de erudiție, în care autorii stabilesc filiația numeroa-selor stiluri și forme, oferind cititorului o perspectivă integrală asu-pra artei vechiului Egipt (Editura Meridiane).

DISC

● **Maria Cornescu**, cunoscută și apreciată interpretă de muzică populară, ne dăruiește o nouă în-registrare, de mari dimensiuni, cuî prinzînd douăsprezece piese folclo-ricе dintre cele mai valoroase: «Da-n-auzi, măi loane, muică», «Spu-ne-mi, neică, ce-ai de gînd», «Cînd eram tînar odată», «Auzii aseară bine», «Cine a lăsat norocul» și altele. În orice caz, n-avem de-a face numai cu o voce deosebită, ci și cu o inteligentă promovare a cîntecului românesc, capabilă să-și selecteze repertoriul (STM-EPE-0653).

● **Domnica Chioreanu** este o tî-nără solistă de muzică populară căreia iubitorii folclorului îi apreciază evidentele calități vocale și interpretative. «Dorule, dacă ești dor», «Ui, maică, urîtul vine», «Pentru badea care-mi place» și «D-aista-i danțu badii», îi dau Domnică Chioreanu prilejul de-a depăși etapa de stagiară a studiouri-lor Radiodifuziunii (45-EPC-10 235).

● «Anda» se intitulează micro-recitalul înregistrat de casa noastră de discuri cu concursul popularei soliste **Anda Călugăreanu**. Interpreta și-a ales patru melodii de mare audiență: «Butterfly», «Aș vrea să zbor ca un condor», «Cip, cirip» și «O, mamă, tu». Fiind vorba de plăgare lansate de voci celebre, trebuie să remarcăm efor-tul cîntăreței de a ne oferi inter-pretări personale (EDC-10 244).

MUZICĂ

● Iubitorii de muzică ușoară din București și din cîteva orașe din țară au prilejul să se reintîlnescă cu **Pompilia Stoiian**, apreciată in-terpretă care desfășoară în prezent o activitate artistică bogată în R.F. a Germaniei precum și în turnee de succes în multe țări europene. Pe scena Sălii Palatului, la 25 august, **Pompilia Stoiian** va da glas unor «evergreens» din repertoriul cu-noscute al marelui Nat King Cole și, evident, unor plăgare de muzică ușoară românească.

● **Impreună cu Pompilia Stoiian** concertează formația de muzică ușoară «**Ambros Seelos**», presti-gios grup din Republica Federală a Germaniei, împreună cu solistul **Joe Curtis**. De notat că pentru actuala Olimpiadă de la München «**Ambros Seelos**» a fost selecțio-nată printre așa-numitele «formații olimpice».

TEATRU

● **Nu vă jucați cu...** olten-cele de Gh. Vlad (Teatrul de dramă și comedie — Constanța): savuroa-sa comedie (apărută în nr. 7 al re-vistei «Teatru» sub titlul «O dimi-neață de pomină»), pledînd cu mij-loacele umorului acidulat pentru drepturile — și nu numai pentru datorii! — femeii, transpusă în-tr-un spectacol notabil de regizorul Călin Florian. Alături de **Agatha Nicolau** (în rolul primăriei), ac-torii **Valentina Bucur**, **Costel Ră-dulescu**, **Const. Guțu**, **Longin Măr-toiu**, **Virgil Andreescu** ș.a.

● **Serenada din Trivalea Soa-relui:** divertisment muzical-core-grafic, oferit acasă și în turnee de harnica trupă pitestească, după ve-chea (și sănătoasă!) formulă a spec-tacolului estival fără prea mari pre-tenții. Cîteva nume de cîntăreți de renume local dar onorabili (Ion Pietraru, **Viorica Bistreanu**, **Valanti Noaptes**), un actor-cîntăreț de foar-te bună calitate — **Mihai Chiri-țescu**, cîteva invitați din București (George Bunea, **Petre Geambașu**), cîteva momente umoristice și altele coregrafice: două ceasuri și jumă-tate petrecute amuzant, fără nici un fel de probleme, nici măcar artistice!

● **Pungața cu doi bani** — dra-matizare de I. Gheluc și I. Agachi după Ion Creangă (Teatrul de pă-puși din Iași): încercare novatoare și plină de fantezie de a-1 «istorisi» pe Creangă în formula unui teatru circular, în aer liber, cu scena amintind de veselele carusele de bilci (scena fiind demontabilă și instalabilă în parcurile de pe dealul Copoului); spectacol mualit, plin de sevă și culoare, realizat de ta-lentatul regizor **Constantin Breh-nescu** și prezentat în premieră la începutul lui septembrie.

● **Despot Vodă** de **Vasile Alec-sandri** (Teatrul «Bacovia»-Bacău): un punct de vedere modern — fără crispare, romantic — fără re-torisme și clasic — fără prejudecăți rigide, asupra binecunoscutei «legende istorice în versuri», sem-nat de regizorul **Nic. Moldovan** și regizorul **Traian Nișescu** și susținut de actorii **Stelian Preda**, **Mircea Belu**, **Ștefan Moisescu**, **N. Roșioru**, **Const. Coșa**, **Ion Mihăilescu**, **Fl. Blă-nărescu**, **Constanța Zmeu**.

● **Anunț la Mica publicitate** de **Natalia Ghinsburg**: una dintre apropiatele premiere anunțate de Teatrul «**Bulandra**», promișînd — în regia **Sandei Manu** — un adevă-rat regal actoricesc oferit de **Gina Patrichi**, **Irina Petrescu** și **Ion Be-soiu**.

TV

23 AUGUST. Programele a-cestei săptămîni poartă pecetea marii noastre sărbători naționale. În dimineața zilei de 23 August (ora 8.00) posturile noastre trans-mit **Parada militară și demon-strarea oamenilor muncii din Capitală și din țară**. Alte emi-siuni, nemijlocit legate de marea sărbătoare: program festiv la emi-siunea «De strajă patriei» (dumini-că ora 11.30) o Emisiunea de coruri și versuri patriotice «Cîntare României Socialiste» (miercuri ora 18.00) o O ediție specială a emisiunii «360 de grade» (miercuri ora 14.00) o O emisiune de di-vertisment «Un zîmbet, un cîntec, o floare» (miercuri ora 20.30).

● **REPORTAJ.** «Oamenii nopților albe» și-a intitulat **Rodica Rarău** reportajul de la un grup de șantiere și uzine din țară (luni ora 20.10) o Reportaj din viața satului — «**Metamorfozele pămîntului**» (joi ora 20.00).

● **DEZBATERI.** Rubrica **Legile în dezbateri publică** abordează legea privind dezvoltarea econo-mico-socială planificată a României (vineri ora 19.00).

LITERATURĂ. Turistul ro-

mantic și literatul fin **Calistrat Hogaș**, în emisiunea **Biblioteca pentru toți** (vineri ora 20.30, pr. 2).

● **TEATRU.** «**Nopți** în care nu se doarme» de **Al. Voitin**, într-o excelentă interpretare în frunte cu **Ion Marinescu**, **George Constantin**, **Eugenia Bosinceanu**, **Gh. Cozorici**, **Ștefan Iordache**, **Vi-oleta Andrei** ș.a. (marți ora 20.30).

● **FILM.** Epopeea cinematografică «**Mihai Viteazul**» (duminică ora 20.20 și luni ora 20.30) ● **Orson Welles** în «**Omul din umbră**» — o premieră pe țară (joi ora 20.20) ● Într-o distribuție excepțională: **Lino Ventura**, **Annie Girardot**, regretatul **Pierre Brasseur**, **Michel Simon** — filmul «**Vaporul lui Emil**» (vineri ora 20.50).

● **MUZICĂ.** «**Sonata lunii**» de **Beethoven** cu **Emil Ghilescu** (dumini-că ora 11.15) ● **Interviunea** transmite de la Muzeul Enescu concertul fraților **Valentin** și **Ștefan Gheorghiu** cu **Sonata nr. 3** a ilustra-tului muzician (marți ora 18.55) ● Un amplu program de muzică și coregrafie din creația originală și universală (joi ora 18.40) ● **Muzică** de **George Gershwin** cu **Filarmo-nica bucureșteană** și pianistul **Dan Mizrahy** (sîmbătă ora 19.00, pr. 2).

● **FOLCLOR.** Cînt și joc de pe Valea Bistriței (duminică ora 19.00) ● «**Ritmuri**» cu **Irina Loghin**, **Maria Butaci**, **Florica Bradu**, **Ștefania Rareș** ș.a. (marți ora 18.20) ● Pri-mul festival al dansului fecioresc — Cluj 1972 (vineri ora 18.15) ● **Al VIII-lea Festival de folclor** — (sîmbătă ora 18.10, pr. 2).

● **DIVERTISMENT.** Cîntă **Thé-rèse Steinmetz** (duminică ora 22.10) ● **Binom muzical-coregrafic** sau divertisment în compania artiștilor amatori din **Centrul univer-sitar București** (joi ora 17.25) ● **Estival'72** — variații cu public și cu incontestabile vedete (sîmbătă ora 21.40).

● **SPORT.** Săptămîna sportivă e marcată de două evenimente: **Olim-piada** — în direct, deschiderea festivă (sîmbătă ora 15.50) și noul campio-nat de fotbal, cu meciul **UTA—F.C. Argeș** (duminică ora 14.25).

PRONO

Pronosticul cronicarului spor-tiv **EFTIMIE IONESCU** la Con-cursul Pronosport nr. 34, etapa din 20 august 1972

I. U.T.A.—F.C. Argeș	1, 2
II. «U» Craiova-Rapid	1
III. Farul—C.F.R.	1
IV. Petrolul—Dinamo	1, x
V. C.S.M.—Steagul roșu	x
VI. «U» Cluj-Jiul	1
VII. Steaua—A.S.A.	1
VIII. Sportul st.—S.C. Bačău	1, x
IX. Metalul Tur.—Politehnica	1, x, 2
X. Delta Tulcea—Progressul Br.	1
XI. Gloria Buzău—Metalul Buc.	1
XII. Metrom—Corvinul	1, x
XIII. Minerul Anina—Crișul	x

COPERTA NOASTRĂ

Fotografie de **Traian PROSAN**

Prezentarea artistică:

V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Ștefan cel Mare 1, Sectorul 1 Căsuța poștală 4112. Of. 33 Telefon 17.60.10—int. 1744 TIPARUL executat la Combi-natul poligrafic «Casa Ștefaniei».

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

ELENA MUNTEANU, prima stea a concursului «Floarea din grădină»,
pasionată culegătoare și interpretă a folclorului autentic românesc
din zona Olteniei și a Munteniei.

Fotografie de S. STEINER

